

TREBNJE — Danes bo zasedala občinska skupščina. Med drugim bodo obravnavali učne uspehe in vzgojno delo osnovnih šol v minulemu letu, program razvoja občine in občinski proračun za letos.

SEVNICA — Danes gostujejo na povabilo Ljudske tehnike v gasilskem domu ob 19.30. uri sodelavci znanega celjskega raketnega kluba. Prikazali bodo film o poletu APOLA 16 in odgovarjali na vprašanja o raketarstvu.

NOVO MESTO — Jutri ob 19.30. uri bo v Domu kulture vokalni koncert. Čisti dobicek od vstopnic je namenjen za dejavnost Dolenjskega društva za boj proti raku. Vstopnice lahko dobite še danes v pisarni Rdečega križa.

METLIKA — Jutri bo zasedala občinska skupščina in razpravljala o srednjeročnem programu razvoja stanovanjskega gospodarstva od 1972 do 1976 in sprejela nekaj odlokov.

SEVNICA — Jutri ob 19.30. uri bo v TVD Partizanu predstava iz seznama abonmajske gledališke predstave. Gostovalo bo Mestno gledališče ljubljansko s sodobnim domačim delom „Zivljenje podeželskih plebojev“.

ZUZEMBERK — V prostorih tovarne žužemberške Iskre bo jutri ob 13. uri občni zbor tovarniškega sindikata.

NOVO MESTO — Jutri ob 18. uri bo v pisarni občinskega odbora Rdečega križa pogovor ob letošnjem „Tednu boja proti raku“, ki bo od 1. do 8. marca.

RIBNICA — Za sodnika občinskega sodišča v Kočevju je tudi občinska skupščina Ribnica na torškovi seji izvolila Franca Kralja, s čimer je dokončno izvoljen.

Marjan Dolenc (v sredini) v družbi glavnega direktorja Novolesa Jožeta Kneza in drugih. (Foto: I. Zoran)

Izvoz-tudi »palica«?

Novoles ima hlodovine komaj za sproti. Pomanjkanje surovin, ki je lesni kombinat pod Srobotnikom pretresalo vse minulo poslovno leto, najbolj pa v zadnjem četrtletju, se nadaljuje. Lani je imel povprečno le 19-dnevno zalogo, zgodilo pa se je, da so bila krljišča popolnoma prazna. Hlodovine ni bilo, poleg tega pa je letna poraba v zadnjih petih letih omejena dnevno na okoli 300 m³. Omejitve se Novolesu maščuje.

Ker se s hlodovino ne premakne, so prejšnji teden v Novoles povabili republiškega sekretarja za gospodarstvo Marjana Dolenca in inž. Mitjo Černeta iz republiške gospodarske zbornice. Sekretar je obljubil, da bo v slovenskem merilu in v medrepubliškem komiteju, kjer je član, poskušal pospešiti razpravo o lesni industriji, ki je zašla v težave zaradi pomanjkanja surovin.

Gost se je strinjal s trditvami, da veliko surovin odje domači industriji izvoz lesa, ker je sedanji sistem takšen, da ta izvoz spodbuja.

Hkrati je opozoril, da bo treba zato iskati rešitve ne v lokalnem, marveč v zveznem merilu. Predstavnikom Novolesa je priporočil, naj odnos z gozdarji sami uredijo, vendar tako, da bodo pri tem sporazumevanju upoštevali obojestranski interesi.

KDO BO POSLANEC?

Namesto odpoklicanega poslanca gospodarskega zbora SRS Petra Vujčiča, zoper katerega je vložil tudi obtožbo javni tožilec, bodo štiri dolenjske občine razpisale nadomestne volitve, ki bodo 19. aprila. Doslej je bilo evidentiranih več predlogov za novega poslanca, politična vodstva občin Novo mesto, Trebnje, Metlika in Črnomelj pa podpirajo kandidata Antona Pezdirca, obratnega tehnologa v metliškem obratu tovarne NOVOTEKS, kot nam je dejal Ivan Škof, sekretar občinskega komiteja ZK v Metliki.

Za toplejši osmi marec starih in onemoglih. Dve skupini krožka osnovne šole Katja Rupena iz Novega mesta pridno pleteta volnene kvadrate, iz katerih bodo na pobudo zagrebške revije „Svijet“ sešili tople odeje ter jih za praznik izročili pomoči potrebnim ženicam. (Foto: Drago Pečar, foto krožek OŠ Katja Rupena)

»Betik« gre med prvimi v resno bitko

Vrsto odločnih stabilizacijskih ukrepov znotraj kolektiva je predlagal poslovni odbor tovarne, čeprav so rezultati lanskega poslovanja naravnost odlični. Glavna smer: varčevanje in zamrznjeni osebni dohodki!

Poslovni odbor meni, da bi bili vsaj začasno potrebni nekateri ukrepi, dokler se ne bo pokazalo, kako in kje bodo novi predpisi v letu 1973 koga prizadeli. Zahtevajo skrajno varčevanje z materialom in

uvvedbo boljše discipline, kar naj velja za delavce, uslužbence in vodilne. Predlagajo celo zamrznitev osebnih dohodkov, dokler ne bodo znani rezultati poslovanja v prvih mesecih leta 1973. Ukiniti naj bi plačevanje telefonskih računov za vodilne v zasebnih stanovanjih.

Prerešetati mislijo vse nadure. Skušali jih bodo zmanjšati na minimum, če že ne povsem odpraviti. Samo v nujnih primerih in s prepričljivim dovoljenjem bo smel kdo delati

nadure. „Število režijskih mest se ne sme povečati, temveč je treba iskati rezerve v kolektivu,“ je tudi ena izmed zahtev domačega stabilizacijskega programa.

Nadalje predlagajo, naj bi kolektiv žrtvoval dve prosti soboti za stabilizacijo, vendar v svojem kolektivu. S tem prispevom bi še okrepili sklade „za vsak primer“. Tudi za letošnji 8. marec so predlagali varčevanje. Kolektiv bo sicer počastil svoje tovarišice s proslavo in jim izkazal

pozornost, vendar brez daril. Podjetje pa bo nekaj prispevalo za obdaritev partizanskih mam.

Vse to, kar predlaga poslovni odbor BETI za svoj kolektiv, bi prav gotovo lahko postalo zgled za marsikatero podjetje. In če bi tokrat „prepisovali“, najbrž ne bi nihče zameril.

R. BACER

„BOJ ZA STARO PRAVDO“

Pri državni založbi Slovenije je te dni izšla knjiga prof. Staneta Škalerja z naslovom „Boj za staro pravdo“. Namenjena je predvsem mladini in šolnikom. Napisana je kot privlačno zgodovinsko branje in zelo neposredno podaja dogodke iz hrvaško-slovenskega upora pred 400 leti.

PRVA NAGRADA STANETU ŠKRABCU

Stane Škrabec, direktor podjetja „Riko“ iz Ribnice, je te dni dobil prvo nagrado, ki jo poslovno združenje obrti, komunale in male industrije podeljuje za posebne dosežke na tem delovnem področju. Nagrada znaša 4.000 dinarjev in mu je bila podeljena za lep napredek podjetja, ki ga vodi že 15 let. Pod njegovim vodstvom je „Riko“ postal drugo največje podjetje v Evropi, ki se peča z izdelovanjem letalske opreme in snežnih plugov.

RIA BACER

(LAŽNA) IDILA

V dvanajstih slovenskih občinah, med njimi sta iz naše širše pokrajine tudi novomeška in kočevska, kot da ne poznajo neupravičenega bogatenja in kot da je pri njih vse v najlepšem redu. Ta idila se ponuja iz zadnjih podatkov, ki pravijo, da v teh občinah do konca januarja, torej vrsto mesecev po ustanovitvi, komisije za ugotavljanje izvora premoženja niso dale v postopek niti enega primera neupravičenega bogatenja. Ker je težko verjeti, da bi to zlo, ki je bilo politično tako ostro obsojano že na konferenci ZKS novembra 1971, obšlo prav te občine, se sprašujemo, zakaj brezbržnost in nedejavnost? To vprašanje ne gre le komisijam, temveč vsem, ki so dolžni pomagati, da bi komisije opravljale svojo družbeno vlogo.

100.000 KNJIG V ŠK „MIRANA JARCA“

V torek dopoldne so v študijski knjižnici „Mirana Jarca“ v Novem mestu vpisali v svoje redne sezname stotisočo knjigo. Castna številka 100.000 je vpisana v vezani komplet ljubljanskega dnevnika, letnik 1971, ki je prišel skupaj z drugimi knjigami te dni iz vezave. Konec 1972 je imela osrednja pokrajinska knjižnica vpisanih 99.506 knjig, v zadnjih dveh mesecih pa se je njeno knjižno bogastvo znova povečalo.

Vezani letnik Skupščinskega Dolenjskega lista za 1972, ki ga je naše uredništvo v torek podarilo knjižnici, je dobil številko 100.046. Se za nimiv podatek: konec 1972 je imela ŠK „Mirana Jarca“ vpisanih že 168.711 kosov biblioteknega gradiva, kamor štejejo vse knjige, rokopisi, zemljevidi, grafični listi, muzikalije, tisk NOB, gramofonske plošče, droben tisk in fototeka.

JE VAŠA BANKA

V petek je bila na Mirni svečana premiera barvnega filma „Krajevna skupnost v prvih dneh vojne“, ki ga je tam lani posnela ekipa Zastava filma iz Beograda. Generalpodpolkovnik Aleksander Vukotić je podelil krajevni skupnosti Mirna plaketo JLA, ustvarjalci filma pa filmsko kopijo. Premiere sta se udeležila tudi Bojan Polak, poveljnik štaba za splošni ljudski odpor Slovenije, in polkovnik Ivan Škrk. (Foto: Železnik)

Pravo mero

Spet je prišel čas, ko stikamo glave zaradi osmega marca. Človek ne ve, ali bi ženske v kolektivu na veliko počastil, jim dal skromno darilce ali sploh nič. Dobili smo pač stabilizacijski „paket“.

Že lani marsikje niso več tovarišicam v kolektivih namenili ne paketov in dragih šopkov ne pojedin. Namesto tega so prispevali za gradnjo onkološkega centra, za vrtec ali morda za obrat družbene prehrane v podjetju.

„Letošnji 8. marec praznujemo v še večjih naporih za stabilizacijo gospodarstva, v boju za varčevanje, znižanje stroškov itd. Toliko bolj je pričakovati, da bodo organizacije združene dela usmerile in namenile sicer predvidena sredstva za darila ženskam za namene, ki bodo pospešili konkretno reševanje znanih in odprtih vprašanj zaposlene žene“, kot ki bodo pospešili konkretno reševanje znanih in odprtih vprašanj zaposlene žene, „kot pravi stališče Konference za družbeno aktivnost žensk Slovenije.“

Ne bo pa veljal za razspineža ali rušilca stabilizacijskih prizadevanj, če bo kdo v okviru sindikata, v občinskih in krajevnih organizacijah SZDL ali ZZB in še kje pripravil za tovarišice v svojih delovnih in družbenih sredinah proslavo na ravni, kot jo žene zaslužijo. Od delavke do kmetijske proizvajalke in družbene delavke, zdravnice in uslužbenke — prav vse žene zaslužijo za svoj dan pozornost in upravičeno pričakujejo, da je bodo deležne.

Z občutkom za pravo mero, z iskreno mislijo in hvaležnostjo se bomo tudi letos lahko dostojno oddolžili svojim tovarišicam. Letošnji mednarodni dan žena naj bi pri nas minil v delovnem vzdušju, predvsem pa v zavesti, da je potrebno težave, ki prizadenejo zlasti zaposleno ženo, reševati vse leto, ne pa en sam dan.

Hladen zrak je v tem tednu preplaval Evropo in je zato mrzlo vreme tudi pri nas. Hkrati se nad srednjo Evropo zadržuje še območje visokega zračnega pritiska, zato se bo do konca tedna zadrževalo suho in hladno vreme.

pustovanje

V ČATEŠKIH TOPLICAH

V SOBOTO 3. IN TOREK 6. MARCA

SVEČANO ZASEDANJE PUSTNE VLADE
KONGRES VESELIH MASK
PLAVI IN ĐURDA PASARIČ
PROGRAM BOSTA VODILA RADO ČASL
IN MARJAN STARE

NAJDUHOVITEJŠE MASKE
BODO NAGRADILI!

OD 3. DO 8. MARCA
PLES VSAK VEČER

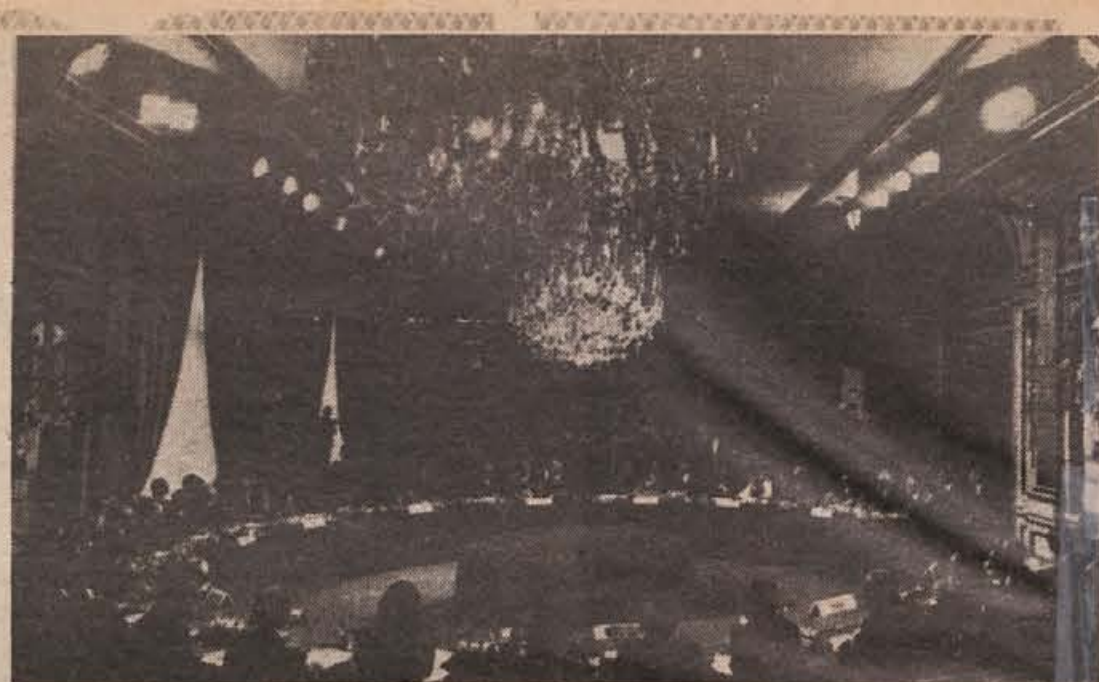
Organizacije kmetov bodo lahko poslovala bolj uspešno, če se bodo njihova območja pokrivala s krajevnimi skupnostmi

Na mnogih sestankih opozarjajo, da je kmetijske organizacije treba čimprej urediti po novih predpisih. Ko se bodo začela pomladanska kmetijska dela, kmetje ne bodo imeli časa za razprave. Ne bi se pa smeli zadovoljiti le s formalnostmi, da bi bilo zadoščeno zakonu. Upoštevati bi morali upravičene želje in koristi kmetov. Tega pa navadno ni možno brez temeljitih pogovorov z njimi.

Večina kmetijskih organizacij je že predvidela, kakšne naj bi bile nove organizacije kmetov. Mnoge, predvsem kmetijske zadrage, pa zaradi strahu,

da bi bila v nevarnosti njihova enotnost, niso upoštevale najustrežnejših oblik. Zadrage nameravajo razdeliti na več obratov s samostojnim obračunom, npr. zadržno dejavnost ali kooperacijo, lastno proizvodnjo in trgovino. Premalo upoštevajo manjše zadržne enote, ki bi bile bližje kmetom. Sicer ni povsod tako. A dobrih primerov je, žal, premalo.

Da ne bomo le ugibali, kaj bi lahko storili ali kaj ni možno, pogledjmo v kmetijski kombinat Zalec! Ta bo imel obrat za kooperacijo, ki bo temeljna organizacija združenega dela. Obrat za kooperacijo bo podoben nekaterim kmetijskim zadrugam, le da se ne bo tako imenoval in ne bo imel nič lastne proizvodnje. Razdeljen bo

PARIZ – Pogled v konferenčno dvorano, v kateri sedijo za veliko okroglo mizo predstavniki trinajstih delegacij, ki jih vodi dvanajst zunanjih ministrov in generalni sekretar Združenih narodov dr. Kurt Waldheim. Konferenca o Vietnamu se je začela brez izjemnega ceremoniala, vendar pa v prijateljskem vzdušju, ki obeta uspešne in koristne razgovore. (Telefoto: UPI).

TELEGRAMI

KAIRO – Svetovalec egiptovskega predsednika za varnost Hafez Ismail, ki se mudi v ZDA, je izjavil, da Egipt ne namerava razpravljati s komerkoli o ponovni plovi po Sueskem prekopu. „Namen Egipta je uresničiti resolucijo varnostnega sveta in doseči popoln umik izraelskih čet z našega ozemlja,“ je dejal Sadatov svetovalec.

Medtem pa je prišla iz Združenih držav Amerike novica, da se je dvajsetletni Joseph Kennedy, najstarejši sin pokojnega senatorja Roberta Kennedyja, zaposlil kot socialni delavec v nekem kalifornijskem mestecu v bližini San Francisca. Plača: 748 dolarjev mesečno. Joe Kennedy, ki je znan po svojem vročkrvnem temperamentu, je prenehal hoditi v šolo potem ko je v enem letu zamenjal dve fakulteti brez najmanjšega učnega uspeha... očitno ne gre po očetovih stopinjah...

V Kaliforniji pa deluje tudi še neka druga znana oseba na zanj nenavadnem področju: 40-letni kapetan Edgar Mitchell, eden izmed ameriških vesoljcev je sporočil, da bo odprl v Palo Altu poseben inštitut za proučevanje nekaterih psiholoških pojavov. Nekdanji vesoljec trdi, da mu je uspelo že med njegovim poletom v vesolje februarja 1971 poslati nekatera sporočila ljudem na Zemljo brez slehernih pripomočkov, zgolj z močjo svoje volje... tudi to se lahko zgodi – vesoljem...

Bližje nas, v sosednji Italiji, pa so odkrili (ali preprečili, kakor se vzame) prvovrsten skandal. Iz pisarne sodnika, ki je zbiral dokazno gradivo za preiskavo zoper prisluškovalce privatnih telefonskih pogovorov znanih italijanskih osebnosti, je izginilo več dragocenih listin, ki so spravljale nekatere znane Italijane v kočljiv položaj... nekdo je najbrž hotel nekaj preprečiti...

(Iz zadnjega PAVLIHE)

— Vam, tovariši, je podeljena glavna vloga v družbi!
— Zakaj pa smo plačani kot statisti?

na 11 združnih enot. Tu ni zajet obrat v Šmarju pri Jelšah, ki bo imel posebno organizacijo. Zadržne enote bodo imele samoupravne organe, ki bodo gospodarili na njihovih območjih, obračunvali dohodek in ga delili. Vsaka zadržna enota bo tudi odkupovala na svojem območju, imela trgovino, kmetijske stroje za delo na kmetijah, če jih bo potrebovala, in celo hranilno kreditno službo, ki bo odobraval kredite. Te zadržne enote bodo torej zadrage v malem.

Na občnem zboru združne zveze Slovenije smo slišali, da so kmetijske organizacije v vsej Sloveniji predvidele okrog 240 združnih enot. To je še vedno malo, saj je včasih bilo okrog 700 zadrug. Morda zdaj ni potrebno toliko združnih enot, le 240 pa bo gotovo premalo. Odločijo naj kmetje! Verjetno najbolj ustreza predlog, naj bi bilo združnih enot toliko, kot je krajevnih skupnosti po občinah.

Zakaj naj bi se kmetje organizirali v zadržne enote po krajevnih skupnostih? Če prebivalci krajevne skupnosti znajo skrbeti za napredek svojega kraja, bodo gotovo znali tudi kmetje za napredek svojega kmetijstva. Njihova osrednja kmetijska organizacija pa jim bo morala pustiti tudi dohodek od odkupa in prodaje reprodukcijskega materiala, ne le skrb za pospeševanje kmetijstva.

V nekaterih kmetijskih zadrugah se menda bojijo prav tega.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Potem ko je svet pretresla novica, da so izraelska lovka letala sestrelila potniški boeing 727 libijske letalske družbe, se je pozornost preusmerila v Pariz, kjer se je začela konferenca o Vietnamu. Obe temi sta prevladovali na zunanjepolitičnih straneh časopisov po svetu.

KONFERENCA: V skladu s 27. januarjem letos podpisanim mirovnim sporazumom o Vietnamu se je v začetku tega tedna začela v Parizu konferenca, ki naj bi potrdila ta sporazum in zagotovila njegovo izvajanje. Prisostvujejo predstavniki trinajstih delegacij, ki jih vodijo (z izjemo delegacije Združenih narodov – le-to vodi dr. Kurt Waldheim, generalni sekretar svetovne organizacije) zunanji ministri.

Začetek obeta precej in sodeč po napovedih, se bo konferenca končala že ta petek – če se ne bi zgodilo kaj zares nepredvidenega.

Okrog okroglega stola sedijo delegacije vseh štirih neposredno prizadetih strani (Združenih držav Amerike, Demokratične republike Vietnam, sajgonskega režima in začasne revolucionarne vlade Južnega Vietnama), člani četverne komisije (Madžarska, Kanada, Poljska in Indonezija) ter velešile, ki so sodelovale tudi na ženevski konferenci (Velika Britanija, Francija, Sovjetska zveza in LR Kitajska).

Konferenca naj bi predvsem uzakonila že dosežen sporazum o Vietnamu in dala zagotovila, da se bo tudi v resnici izvajal. Hkrati naj bi služila kot možnost za izmenjavo mnenj tudi o sklenitvi miru v vsej Indokini, se pravi tudi v Laosu in Kambodži, kjer ta čas še vedno odmevajo eksplozije in to kljub temu, da so v Laosu sicer uradno razglasili premirje.

Tačas, ko v Parizu zborujejo zunanji ministri za okroglim stolom, pa so se zapletle zadeve v Južnem, oziroma Severnem Vietnamu, odkoder so včeraj sporočili, da do nadaljnjega ne bodo izpustili več nobenega ameriškega vojnega ujetnika. Za ta sklep so se v Hanoju odločili zato, ker v Saigonu in Washingtonu menda zavlačujejo z izpustitvijo ujetih borcev in aktivistov nasprotne strani.

DRAMA NAD SINAJEM: izraelski fantomi so nad Sinajskim polotokom sestrelili libijsko potniško letalo, pri čemer je izgubilo življenje 106 ljudi. Letalo je zšlo med hudim neurjem s svoje redne poti – letelo je namreč iz Bengazija v Kairo. Letalo je vodil francoski pilot. Medtem ko so v Bengaziju in Kairu že pokopali žrtve tega izraelskega napada in je bil večinoma svet enoten v obsodbi tega dejanja, pa je slišati v arabskih deželah vse več glasov, ki terjajo maščevanje.

Vsekakor je mogoče oceniti to dejanje kot eno izmed tistih zavor, ki od časa do časa onemogočijo sprajljiv dialog med

nasprotujočima si stranema na Blžnjem vzhodu.

Čeprav je izraelska vlada priznala napako in ponudila odškodnino žrtvam, oziroma njihovim sorodnikom (kar so Egipčani odlonili) lahko pomeni ta sestrelitev, ki jo ni mogoče opravičiti, nadaljno poslabšanje položaja na tem področju in to ravno v trenutku, ko je Kairo očitno začel z novo diplomatsko pobudo za ureditev razmer.

Pariška konferenca

Po obisku posebnega odposlanca predsednika Sadata v Washingtonu in bivanju jordankega kralja Huseina, je tja dopotovala včeraj še predsednica izraelske vlade Golda Meir.

Vsa ta potovanja in razgovore spravlja v zvezo s takim ali drugačnim upanjem, da se utegnejo nasprotujoče si strani vendarle začeti pogovarjati o rešitvi krize. Toda to je zgolj upanje in mnogo znamenj (kot že omenjena sestrelitev libijskega letala) kaže, da je do sprave vsekakor še daleč.

TELEGRAMI

NEW DELHI – Indija je v jugoslovanskih ladjedelnih naročila tri tankerje po 24.000 ton. Jugoslovanske ladjedelnice so doslej izročile Indiji že 21 ladij.

TOKIO – Inštitut za raziskavo državnega gospodarstva v Tokiu je napovedal, da bo japonsko gospodarstvo v letošnjem letu doseglo 10,8 odstotno stopnjo rasti, tudi če se bo vrednost jena povečala za 19,84%.

MOSKVA – V Moskvi se ukvarjajo z načrti, da bi začeli na veliko graditi pod zemljo: restavracije, kinematografe, trgovine, razstavišča itd. Lokale naj bi povezovali podzemeljski predori, uredili pa bi tudi parkirišča. Tako bodo na površini dobili več prostora za parke, športna in rekreacijska središča.

DAKA – Predsednik ljudske socialistične stranke Bangladeša Džalil je bil hudo ranjen v Garnadiju, kjer ga je napadla skupina oboroženih ljudi.

CANBERRA – Avstralski premier Whitlam je sporočil, da sta se Avstralija in Demokratična republika Vietnam sporazumeli o navezavi diplomatskih odnosov. Avstralski premier je izjavil, da so sporazum o tem podpisali v Parizu.

LONDON – V britanskem glavnem mestu so se razširili povsem neuradni glasovi, da bi „Sovjetska zveza z dobrodoščico sprejela kraljico Elizabeto, če bi obiskala Moskvo“. Ta senzacionalna novica je dobila delno potrditev v izjavi, da bodo moža britanske kraljice princa Philipa zelo verjetno povabili v Moskvo, če bo kot predsednik mednarodne zveze za konjeniški šport prišel v Kijev na evropsko prvenstvo.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

V začetku minulega tedna je Slovenijo obiskal predsednik ZIS Džemal Bijedić. V nedeljo je obiskal Novo Gorico, kjer se je srečal s predstavniki družbenopolitičnega in gospodarskega življenja sedmih primorskih občin.

Ko je govoril o pomenu in vlogi tega slovenskega območja, ki je zadnje čase doseglo pomembne uspehe tako v industrijskem razvoju kot pri sodelovanju v republiških in v državnih okvirih, je predsednik zvezne vlade še posebej poudaril, da je treba dosledno izvajati naše načelo odprtosti v svet. Sodelovanje na maloobmejni ravni, ki je bilo že doslej uspešno, nikakor ne sme zastati, temveč se mora še širiti, pri čemer pa moramo gledati seveda na naše koristi.

Džemal Bijedić je še poudaril pomembnost odločitev, ki prihajajo iz delavske množice, torej od spodaj navzgor, kar je zelo vplivalo na prve stabilizacijske uspehe. Najbolj pomembna pa je zavest, da od sprejetega stabilizacijskega programa ne bomo in ne moremo odstopiti, pri čemer moramo imeti pred očmi neločljivo povezanost med politično in ekonomsko stabilizacijo naše družbe.

V ponedeljek se je v veliki dvorani beograjskega Doma sindikatov začelo tridnevno posvetovanje o dosedanjih praksi in izkušnjah pri izvajanju ustavnih dopolnil od številke 21 do 23, ki ga je pripravil center za delavsko samoupravljanje v Beogradu.

Roman Albreht je v uvodnih besedah dejal, da so v zmoti tisti, ki so prepričani, da jim bo kdo od strani določal pravila za orga-

nizacijo, ki jo zahtevajo tako imenovana delavska ustavna dopolnila.

Samoupravna ofenziva nekatere moti, saj so sedaj začeli samoupravljalci spoznavati tiste, ki se upirajo izvajanju ustavnih dopolnil. To so predvsem predstavniki tehnomanagerske strukture v podjetjih.

Najpomembnejši člen v izvajanju delavskih dopolnil pa je po Albrehtovih besedah to, da morajo delavci upravljanje v delav-

Republiški izvršni svet se je sredi minulega tedna seznanil s prvimi ocenami učinka delavvalvacije. Sprejel je sklep; naj se na podlagi obstoječih delnih ocen pripravi celovitejši pregled in oblikujejo predlogi ukrepov za pospešeno dograjevanje zunanje-trgovinskega režima, ki pa naj bo v skladu s sprejeto stabilizacijsko in razvojno politiko.

Na petkovi redni seji republiške gospodarske zbornice so razpravljali o temeljnih organizacijah združenega dela v gospodarskih organizacijah, združevanju v slovenskem gospodarstvu in poslovno-tehničnem sodelovanju s tujino ter o kadrovske politiki v našem gospodarstvu.

Leopold Kresce, predsednik gospodarske zbornice, je v uvodnih besedah povedal, da je kritika CK ZK Slovenije, ki je novembra lani letela na republiško gospodarsko zbornico, povsem upravičena, pri čemer je pripomnil, da so učinkovitost te ustanove omejevale tudi skromne gnotne zmogljivosti kot pomanjkanje strokovnega kadra, kar je problem celotnega gospodarstva.

Zaradi zadnjih stabilizacijskih ukrepov je sanacijski obračun za gospodarstvo kot celoto zelo napet in bo obsegal precejšen del letošnje akumulacije. Vendar se moramo s tem sprizniti, če bi radi slovensko gospodarstvo spet postavili na trdne in zdrave finančne temelje.

Skupščina gospodarske zbornice je sprejela tudi Kresetovo zahtevo; naj ga razreši funkcije predsednika gospodarske zbornice ter ga je pred iztekom njegove mandatne dobe tudi razrešila te dolžnosti

Dosledno za stabilizacijo

skem imenu spremeniti v delavsko upravljanje, torej ne smejo ostati objekt samoupravljanja, temveč morajo vzeti oblast v svoje roke.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije se je na svoji plenarni seji odločil, da bo 8. kongres zveze slovenskih sindikatov 17. in 18. maja v Ljubljani. Na njem bodo razpravljali tudi o novi usmeritvi slovenskih sindikatov v sedanjem političnem trenutku.

V prodajalni OKRAS v Novem mestu so dobili poleg raznih kuhinjskih sedaj še različne stenske ure s kukavico, dimnikarjem in drugimi figurami, izrezljanimi iz lesa. Povpraševanje zanje je veliko, samo cen še ni.

(Foto: Sandi Mikulan)

Tovarna nogavic „Sloboda“ iz Samobora je 20. in 21. februarja priredila v Čateških Toplicah modno revijo nogavic za prodajalce obutve „Borovo“. S tovarno obutve kolektiv Slobode že dlje časa sodeluje in letošnja modna revija je že četrta po vrsti. (Foto: M. Jaranović)

Takle je most čez Dobljico v Kanizarici pri Črnomlju, čez katerega bi morali prebivalci stanovanjskih blokov, ki jih vidimo v ozadju. Kljub številnim pismenim in osebnim prošnjam podrti most ostaja nespremenjen, ljudje pa hodijo daleč naokrog po njivi. (Foto: R. Bačer)

Znana pevka narodnih pesmi Silvana Armenulić je v četrtek gostovala v Brežicah. Imela je dva koncerta v domu JLA. Nastopala je s Predragom Gojkovičem, Mirjano Barjaktarevičev in Jovom Barbulo. Na sliki: Silvana med nastopom v Brežicah. (Foto: M. Jaranović)

DUŠEVNI IN TELESNI BLAGOR

V naši državi so se začeli zanimati za zdomec najprej svojci, potem cariniki, bankirji, prekupčevalci z devizami in avtomobili, končno pa tudi oblast, ki je priredila več pomembnih sestankov, na katerih je bilo kot v zboru ugotovljeno, za kako življenjsko važna vprašanja države gre.

Ni slišati, da bi v cerkvenih krogih toliko govorili o zdomstvu, zato pa prizadevneje skrbijo – za duševni blagor zdomec. Po zadnjih podatkih dela na primer v Zahodni Nemčiji ob naših 90 socialnih delavcih že 200 duhovnikov, ki so jih na dušno pastirstvo med zdomec – poslali iz domovine.

Sejmišča

NOVO MESTO

Na ponedeljkovem prašičjem sejmu v Novem mestu so cen spet nekoliko poskočile. Naprodaj je bilo le 360 prašičev, od tega 322 starih do 3 mesece, prodanih pa je bilo 294. Mlajši pujski so bili po 330 do 390 din, nad 3 mesece stari prašiči pa po 400 do 600 din. Kupci so bili pretežno iz drugih občin.

BREŽICE

Rejci so na sobotni sejmu pripeljali kar 516 prašičev, od tega le 23 starih nad 3 mesece. Kupčija je bila dokajšnja, saj je lastnike menjalo 454 živali. Do 3 mesece stari pujski so bili po 21 do 22 din, starejši pa po 14 do 14,5 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti Iz domačih surovin

Brez poceni, doma pridelane krme ne more biti donosne govedoreje, nas je streznila grenka izkušnja s čezmernim krmiljenjem goveda z močnimi krmili. Močna krmila so predraga za osnovno krmo, so le koristen in nujen priboljšek živalim, ki veliko dajejo. To velja za govedo, drugače pa je v intenzivnem perutninarstvu, kjer so močna krmila edina oblika prehrane, ter v prašičereji, kjer so nepogrešljiv dodatek krmi.

To pomeni, da važnost močnih krmil narašča, tako kot se razvija perutninarstvo in živinoreja, oziroma kot se povečuje intenzivnost v reji živine nasploh. Vendar velja takoj pribiti, da so ekonomsko opravičljiva predvsem tista močna krmila, ki so narejena na osnovi doma pridelane krme ter so zaradi tega kar najmanj odvisna od uvoza iz drugih republik ali tujine. Ena od poglavitnih nalog v prihodnjih letih je zato: čimbolj povečati proizvodnjo surovin za močna krmila.

Srednjeročni načrt razvoja našega kmetijstva predvideva, da bomo v Sloveniji povečali letno proizvodnjo močnih krmil od sedanjih 250.000 na 400.000 ton. Pomeni, da bo treba hkrati s tem močno povečati tudi pridelovanje surovin, predvsem koruze, ki sestavlja 60 odstotkov vse močne krme. Prav koruza postaja za našo živinorejo odločilna, zato tudi velika „koruzna akcija“, ki jo vodi Kmetijski inštitut Slovenije in ki ima namen s povečanjem površin, z izboljšano agrotehniko in večjimi pridelki zmanjšati odvisnost Slovenije od uvoza koruze.

Akciji se pridružujejo tudi drugi. Tako uredništvo „Kmečkega glasu“ razpisuje celo nagradni natečaj, s katerim želi spodbuditi kmete, da bi sejali več koruze in da bi razmišljali, kako bi povečali pridelke ter nadvse koristne poljščine. Nove hibridne sorte prinašajo (podobno kot so to intenzivne sorte pšenice pred leti) nove možnosti za pridelovanje koruze tudi pri nas na Dolenjskem.

Inž.M. L.

Poštarjev ni (in jih tudi ne bo?)

Med stotino Gorenjcev je le še pet takih, ki jih poštar ne obišče vsak dan, marsikje na Dolenjskem pa ne prinese poštar tudi po ves teden. Največ protestov zaradi slabe dostave je že nekaj mesecev v trebanjski občini. V trebanjski kmetijski zadruzi pravijo, da je še najbolj zanesljivo, če p išejo kooperan-

Eden redkih, ki še vztraja!

tom v okolici Trebnjega 14 dni pred sklicanim sestankom, sicer obvestila ne dobijo pravočasno. Še najstarejši ljudje komaj pomnijo tako slabo dostavo.

Direktor PTT Novo mesto Jakob Berič je na zadnji seji občinske skupščine v Trebnjem navedel, da delovne organizacije celo na nezakonit način snubijo pismonoše za kurirje in drugo, ker so pač znani po zanesljivosti in poštenosti. Marsikdaj se podjetjem celo tako „mudi“, da

poštarjem ne „dovolijo“ niti odslužiti odpovednega roka. To meji že na nemoralno speljavanje delavcev.

Vsa težava pa ni le v tem: tudi pošta po ukrepu ZIS šteje med tiste, ki imajo zamrznjene osebne dohodke – kot negospodarstvo! Poštari imajo za dostikrat prav težaško delo že sicer premajhno plačilo.

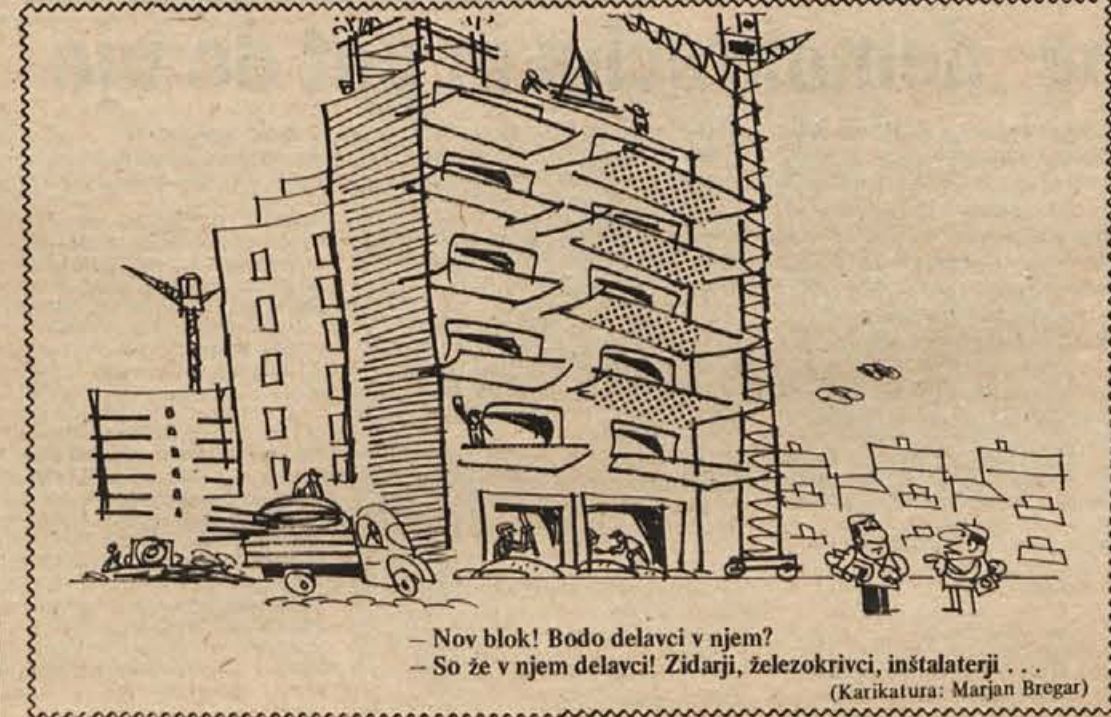
Gorenjski uspeh pri dostavi pošte, ki do leta 1975 napoveduje celo to, da bo vsak dan prejemalo pošto 96 odst. prebivalcev (!!) omenja oblike, ki jim po vsej verjetnosti pri nas nismo posvečali dovolj pozornosti: koliko imamo predalčnikov, kjer poštari puščajo pošto za oddaljene kraje, da si jo prebivalci jemljejo sami, itd.

Čudna so pota kmečkega živilja.

Pospešek razsula

Od leta 1955 veljavni zakon o dovozu je v novomeški občini pospeševal drobljenje kmečke zemlje. Prenekateri trdna domačija se je po smrti gospodarja sesula kot grad iz kart. Njive in druge rodovitne površine so običajno sicer prišle v roke potomcem, ne pa samo tistim, ki jim daje zemlja edini kos kruha. Zemljiški lastniki so torej često postali delavci in tisti iz pisarn, torej kmetje, medtem ko so se morali drugi dediči, ki „jim je usojeno živeti na kmetijah“, zadovoljiti z nekaj zaplatami.

– Nov blok! Bodo delavci v njem?
– So že v njem delavci! Zidarji, železokrivci, inštalaterji...
(Karikatura: Marjan Bregar)

Tako je med drugim ugotavljal na zadnji seji občinske skupščine predsednik novomeškega občinskega sodišča Rudi Jereb, ko je odbornikom razlagal posamezne dela letnega poročila, ki ga je sodišče predložilo o svojem delu. Tovariš Jereb je poudaril, da se prenos zemljiške lastnine na nekmete pač najbolj opazi na sodišču, kjer je vsako leto po nekaj sto zapuščenih razprav. Kako se kmečka zemlja drobi, pa je razvidno iz naslednjega podatka: v štirih letih (1962, 1969, 1970 in 1971) so je gospodarji zapustili 4360 dedičem nekaj manj kot 3.230 ha. Po zapuščenih razpravah se je posestvo, ki je prej merilo povprečno 3,2 ha, zmanjšalo kar na 1,7 ha.

Nezadovoljni

Zdravstveni dom Novo mesto, ki obsega tudi zdravstvene postaje v sedmih občinah, ne izpolnjuje svojih obveznosti in ne skrbi za skladen razvoj te službe v pokrajini. Na Mirni na primer vrtajo zobe še s strojem na nožni pogon. Novih namestitev zdravstvenih delavcev ni, čeprav je bilo dogovorjeno, da bodo. Ob tem pa zobni terapevt v občini ne dobi službe. Bolniški stalež je nenormalno visok, saj znaša tudi 10 do 15 odstotkov, pa ni bilo nobene epidemije.

To so nekatere ugotovitve predsednika Obs Trebnje Cirila Pevca na zadnji seji sveta dolenjskih občin, ko so obravnavali neurejene razmere v tem zdravstvenem zavodu, ki je že dalj časa brez vodstva in katerega notranja nesoglasja so prišla do izraza ob volitvah direktorja.

Ko so bili seznanjeni s poslovanjem medobčinskega sklada za investicije v zdravstvo, je inž. Martin Janžekovič, predsednik Obs Črnomelj, ocenil, da je zbrana milijarda starih dinarjev (od tega je bilo dobro naloženo v novomeško bolnišnico 673 starih milijonov in v zdravstveni dom 421 milijonov, kot je poudaril dr. Albin Pečaver) odtujena od tistih, ki ta denar zberejo. Predlagal je, in svet je to sprejel, da je treba v tem smislu narediti dodatek k sporazumu ter vanj pritegniti tudi Metliko, ki je doslej stala ob strani.

Presenetljivo uspešno prvo leto razširjenega zdravstvenega varstva kmetov.

Trije na enega

Prijetno presenečenje je prineslo prvo leto razširjenih zdravstvenih pravic dolenjskega kmeta in prvo leto združenega sklada zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov, ki obsega pet občin.

Lansko zdravstveno zavarovanje kmetov, ki ga obračunsko vseeno vodijo ločeno, je pokazalo celo malenkosten presežek. Kmetje so sproti plačevali obveznosti (poravnali so kar 98 odst. namesto pričakovanih 85 odst. obveznosti), po nepotrebnem niso, v celoti gledano, obremenjevali zdravstvene službe. Na tri obiske delavca je prišel en obisk kmeta; to pa pove zelo veliko.

Ko je zdaj predvideno, da bo zdravstveni prispevek od katastrofskega dohodka povečan od sedanjih 30 na 33 odstotkov – ob tem pa bi glavarina ostala enaka (80 din) – je treba to povečanje prav razumeti. Ne nastaja zaradi razširjenih kmetovih zdravstvenih pravic, ker zanje prispevajo delavci, temveč iz splošne dražitve zdravstvenih storitev in skraj vsega, kar pri svojem delu potrebuje zdravstvo. Kmetje bodo to razumeli, saj rastejo tudi cene kmetijskih pridelkov in živine.

Da bo kmetova socialna in zdravstvena varnost večja, bodo tudi letos občine pomagale, da bodo vsi kmetje imeli pravočasno potrjene zdravstvene knjižice, četudi ne bodo mogli plačati še vseh svojih obveznosti do sklada iz minulega leta. Tako so občine naredile tudi lani, in prav je bilo.

vredno je zapisati...

Če se bo tako nadaljevalo, bo z dolenjskim gospodarstvom prej ali slej tako kot z mladostnikom, ki mu odpoje življenjsko važen organ in mu vsa zdrava rast in lepa polt prav nič ne koristita. Za gospodarstvo in seveda tudi za gospodinjstva je tak „organ“ električna energija, ki je porabimo že toliko, da omrežje komajda še zmore. Z gradnjo novih vodov in transformatorjev ne smemo čakati tako rekoč niti trenutka več – čeprav ta hip ni na voljo še nobenega večjega denarja.

Razdeljevalci električne energije ugotavljajo, da se zadnja leta povečuje poraba elektrike za 10 odstotkov na leto, če pa v kakem kraju odpro večjo tovarno, ki potrebuje dosti elektrike, je povečanje bolj skokovito. Opazno se je začela večati poraba tudi v vaseh, kjer so pralni stroji in elektromotorji naredili pravo revolucijo in bi še večjo, če bi vasi imele ustrezno nizkonapetostno omrežje.

Ob vsem tem je visokona-petostno omrežje ostalo tako kot prej, zadnjih sedem let pa ni bilo nobene podra-

Ožilje peša

žitve elektrike v korist distribucije, vse le v korist pridobivanja električne energije. Da je težava še večja, je Elektro Ljubljana, kamor spada Dolenjska, novembra 1971 zamučil zamrznitev cen in ni mogel tako, kot so naredila druga elektro podjetja, uvesti dokaj velikega prispevka za priključitev na električno omrežje, namenjeno glavnim vodom.

Investicije so zato v velikem zaostanku. 1100-kilovoltni daljnovod, s katerim se Dolenjska oskrbuje z elektriko iz Brestanice, je že preobremenjen, napetost že pada. Če nastopi okvara, je treba ustaviti industrijo, zato je potreben še daljnovod Kočevje – Ljubljana. Čimprej je treba zgraditi daljnovod Novo mesto – Črnomelj, okrepiti vode proti Trebnjemu, Sentjerneju, Metliki, za vse to bo treba pritegniti gospodarstvo in kaj ukreniti. Čimprej.

M. LEGAN

Na kratko

TREBNJE – V torek so se na pobudo predsedstva občinske konference ZMS Trebnje sestali predstavniki občinskih organizacij ZMS Dolenjske in Posavja. Razpravljali so o skupnih akcijah in sodelovanju ob kadrovskih pripravah za volitve v ZMS in ZMJ. Potem so si ogledali obrat KOLINSKE na Mirni.

BREŽICE – V ponedeljek bo sestanek občinskega sindikalnega sveta s predstavniki političnih štabov za priprave na referendum v delovnih organizacijah. Na njem bodo ocenili dosežanja prizadevanja štabov v kolektivih.

RIBNICA – Predsednik radia kluba Ribnica Edvard Gribelj je v torek seznanil predsednika občinske skupščine Boga Abrahamberga, da je njihov klub prejel diplomo za zasledeno tretje mesto na slovenskem tekmovalstvu radioamaterjev v skupini „več operaterjev“.

KRŠKO – Za štipendiranje nadarjenih dijakov iz manj premožnih delavskih in kmečkih družin je občinska skupščina v torek sklenila ustanoviti poseben sklad, v katerega bodo prispevali denar podpisniki samoupravnega sporazuma.

KOČEVJE – Razstava del slikarja Antona Repnika iz Mute ob Dravi je bila odprta v ponedeljek zvečer v Likovnem salonu. Pokrovitelj razstave je AMD Kočevje.

NOVO MESTO – Včeraj je imela občinska konferenca ZMS Novo mesto v prostorih doma JLA 3. sejo OK ZMS. Razpravljali so o organiziranosti v OK ZMS, o kadrovskih spremembah, ocenili pa so tudi izhodišče in stanje za program dela občinske konference.

TALČJI VRH – V nedeljo ob 14. uri se bodo v gasilskem domu zbrali občani na krajevni konferenci SZDL, ki bo obravnavala delovni program za leto 1973, obenem pa izvolila novo vodstvo.

NOV POPIS ŽE LETA 1975?

Imena 1981. leta, kot je bilo predvideno, bo nov popis prebivalstva v Jugoslaviji najverjetneje že l. 1975. To predvideva predlog sklepa o statističnih raziskavah od leta 1973 do 1977, o katerem bodo v kratkem razpravljali v zvezni skupščini. Novi popis prebivalstva naj bi potekal hkrati s predvidenimi popisi kmetijskih posestev, ker bi tako lahko zmanjšali stroške. Statistične organizacije menijo, da bi morali popisovati prebivalstvo vsakih pet let, ker so spremembe na tem področju vedno hitreje in jih je zato vse težje spremljati. V načrtu je razen omejenega še več statističnih raziskav: leta 1975 se nam obeta popis zasebnih obrtnih delavnic, leta 1974 popis šolskih prostorov, leta 1976 popis učnega osebja, leta 1977 pa popis cestnih in motornih vozil.

Krško: ne strinjamo se!

Letos praznujemo 400-letnico hrvaško – slovenskega punta, ki ga je vodil Matija Gubec. Ta zlahten zgled bratstva in enotnosti potrebujemo tudi danes. Menimo, da bi morali enotno počastiti spomin na naše prednike.

Ce se kljub temu odločamo, da bomo praznovali Hrvatje posebej in Slovenci posebej, je – upamo – vsakomur jasno, da slovenska proslava ne more biti v Ljubljani, Mariboru ali kje drugje, ampak samo v Spodnjem Posavju. Mislimo, da ni sramota, če bi to proslavo pripravili v Krškem, Brežicah ali kje drugje na Krškem polju. Denar, namenjen za počastitev puntarjev, je last vse družbe, ne le nekaterih središč. Če je že „pocukrana“ kmečka ohcet v Ljubljani, je to

predvsem stvar Ljubljančanov, nedopustno in žaljivo pa je, če se praznovanje spomina na kmečki punt prenese v kraj, kamor je kmečka noga stopila le po sili razmer.

Da nismo na to mislili šele zdaj, dokazujejo zapisniki naših sej v zadnjih šestih letih. Akademski kipar Tone Kralj je izdelal lesen kip Matije Gubca. Ker želimo imeti v Krškem dostojen spomenik, sodimo, naj Kra ljev spomenik, odliči v bronu, stoji v neposredni bližini krškega stadiona „Matija Gubec“: na prostoru torej, ki je bil pred 400 leti resnično prizorišče dogajanj!

Zalostno bi bilo, da bi kraj, ki je bil pred štirimi stoletji napojen s puntarsko krvjo, ostal brez spomenika!

DPD SVOBODA KRŠKO

Prejšnji četrtek so se zbrali uredniki pokrajinskih tedenskih glasil SZDL in lokalnih radijskih postaj Slovenije na 5. redno letno skupščino svojega združenja, ki je bila v restavraciji motela Otočec ob Krki. Udeležili so se je tudi predstavniki komisije za informiranje republiške konference SZDL, sekretariata za informacije IS SRS in Društva novinarjev Slovenije. Na sliki: med potekom skupščine (Foto: S. Mikulan)

PRED JAVNO RAZPRAVO O OSNUTKU STATUTA OBČINE NOVO MESTO

Prehitevanje poti v socializem -vendar po dovoljeni strani!

Komisija za novi statut občine je krepko zaorala ledino, na kateri mora do konec leta zrasti docela nova vsebina „občinske ustave“ – Novo mesto vnaša v organizacijo krajevne skupnosti nove pojme in delovne prijeme, ki naj bistveno poživijo delo v KS

„Le kako so lahko opravili (v Novem mestu) tako zahtevno nalogo že zdaj, ko širša javnost še ni seznanjena z novim besedilom ustave ureditve komunalnega sistema? Naj mi bo dopuščena osebna sodba: to nalogo so začeli opravljati že zdaj, ker so v sebi čutili dovolj moči, da sprejmejo vsako dobronamerno kritiko, dopolnili in spreminjali predlog. V tezh je namreč še marsikaj nepopolnega in nedorečenega. Potrebno bo opraviti dopolnjevanje, spreminjanje in vklajevanje z novim besedilom ustave SR Slovenije ...“

Približno s temi besedami je opisal načrte in razmere glede ureditve ustavnih sprememb v občini Novo mesto tovariš Dušan Zupanc v imenu komisije za novi občinski statut na nedavnem enodnevem seminarju delavcev izvršnih vodstev, ki so se zbrali na Otočcu. Dejstvo je, da so teze za ta statut sestavljene, želja vseh družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine v Novem mestu pa je, da bi se z ustavnimi spremembami seznanilo kar največ ljudi, ki naj bi predvsem tudi ustvarjalno razpravljali o svoji „občinski ustavi“.

Namen celodnevne delovnega posveta je bil: usposobiti jedro občinskih aktivistov za razlago in vodstvo javne razprave, ki naj bi tja do maja pomagala v krajevnih organiza-

cijah SZDL in v vseh sindikalnih podružnicah razčistiti številna vprašanja: zakaj in kakšen občinski statut. Ne smemo namreč pozabiti: ustavne spremembe v skupščinskem in komunalnem sistemu globoko posegajo v vsa temeljna družbena razmerja v občini. O tem že govorijo obsežne teze (osnutki) članov za novi občinski statut. Občani naj bi jih dopolnili in pomagali vsebinsko izboljšati. Čez poletje jih bodo vodstva organizacij (SZDL, sindikati), občinska skupščina in njena komisija za statut dodelali in uskladili z besedili zveznih kot republiških ustavnih tez, v jeseni pa bi osnutek občinskega statuta lahko šel v dokončno javno razpravo. Sprejeli naj bi ga konec leta ali najkasneje januarja 1974.

Z zastavljenim delom v občini Novo mesto ne prehitevanje zveznih in republiških tez o drugem delu ureditve ustavnih sprememb! Sestavljalci tez so uporabljali samo gradivo, ki je že na razpolago. Čeprav glede novega statuta marsikaj še ni dokončno jasno, so teze zanj pisane tako, da jih je mogoče vsak hip dopolnjevati. Volitve v nove skupščine bodo čez leto dni, v tem času pa je treba pripraviti obsežno delo: sprejeti dobro predelan občinski statut, na osnovi njegovih določb 20 statutih krajevnih skupnosti, ki bodo v svojem nastajanju spet „prehitevale“ občinski statut itd. Politične organizacije v krajevni skupnosti Novo mesto pogumno zastavljajo novo organiziranost krajevnih skupnosti in svojega dela: predvidevajo soseske kot nove oblike, svet soseske in skupščino občanov kot nova organa itd. Z vsem tem tudi „prehitejajo“, svet sosesk in skupščino občanov kot nova organa itd. Z vsem tem tudi „prehitejajo“, toda – po dovoljeni strani poti v socializem, kot so poudarili na seminarju. Skupina delavcev iz občinskih vodstev je za boljše delo in poglobljeno javno razpravo o „statutu 73“ v občini pripravila priročnik, za katerega so prispevali zelo uporabno gradivo Marjana Pavašovič, Marjeta Smolej, Jože Florjančič, Franci Sali,

Franc Beg, Dušan Zupanc in skupina avtorjev, ki je še posebej pripravila očrt statutih krajevnih skupnosti.

Zastavljeno je pomembno in obsežno delo, ki naj v prihodnjih tednih široko zajame člane SZDL v krajevnih organizacijah kot delavce v vseh sindikalnih podružnicah. Teze in v njih objavljeno gradivo pa več kot le vabijo k sodelovanju, če naj bo novi statut občine res veran odraz vsega novega, ustavnih sprememb in iz njih izvirajočih novih kvalitiet za samoupravljaljski socializem.

TONE GOŠNIK

V Ljubljani vojaška akademija

Komisija CK ZKS za politično propagando in informativno dejavnost je prejšnji petek v Ljubljani pripravila tiskovno konferenco, na kateri so novinarje seznanili z vključevanjem mladine, zlasti slovenske, v vojaške šole.

Novinarje so opozorili na razpisni natečaj za sprejem civilnih osebnostev v vrsto srednjih vojaških šol ter na razpisni natečaj za dodelitev vojaških štipendij za šolanje na srednjih šolah v šolskem letu 1973-1974.

Nato so se vsi seznanili še s težavami vojaškega interneta „Franc Rozman-Stane“ in poudarili, da težav kmalu ne bo več, ker v Ljubljani že gradijo nov internat. Največji problem je bil v tem, ker je 70 gojencev hodilo na 8 različnih šol na območju Ljubljane. To je močno škodovalo šolskemu pouku. Zato so na tiskovni konferenci sporočili, da so se odločili za ustanovitev posebne vojaške gimnazije, ki bi kdaj kasneje sprejemala še ostale slovenske dijake, med njimi tudi dekleta.

Ob koncu konference so predstavniki republiškega sekretariata za narodno obrambo opozorili na to, da se mladina veliko raje vpisuje v letalske in mornariške srednje tehniške šole, manj pa se odloča za vojaške šole kopenske vojske. Ob vseh novih ugodnostih se bo odslej prav gotovo tehtnica pri izbiri šole nagni-

REFERENDUM USPEL

Referendum o združitvi podjetij MEGRAD Ljubljana, KIP Ljubljana in STANGRAD Ribnica, ki je bil 20. februarja, je uspel, saj je večina članov kolektivov vseh treh podjetij prišla na referendum in glasovala za združitve.

Pri zasebnih obrtnikih pa so bile po strokah naslednje najvišje prijave: kovinska stroka 91.000 din, gradbeništvo 115.000 din, avtoprevoznik 104.000 din, gostilničar 87.000 din,

Stangrad v škripcih

Mladina in njeno vodstvo sta uspešno sodelovala s občinskimi komitejem ZK, s posameznimi komunisti pa bolj slabo, saj niso povsod

dovolj pomagali mladim. To je bila ena izmed ugotovitev predstavnikov mladine na skupni seji občinske konference ZK Ribnica in predsedstva občinske konference ZM Ribnica.

Do maja lani je bila občinska mladinska organizacija zelo prizadevana in je uspešno izpolnjevala svoj program, kasneje pa je popustila. Vendar zaradi tega delo aktivov ni zamrlo, ampak je postalo celo zelo živahno. Posebno velja ta ugotovitev za aktivne na podeželju, manj pa za tiste v delovnih organizacijah.

V občinskem merilu kljub vsemu mladina enakopravno sodeluje v vseh družbenih dogajanjih, dogovorih in pri delu. Ta praksa pa se še ni dovolj uveljavila v podjetjih in krajevnih skupnostih, vendar so tudi v nekaterih krajevnih skupnostih na tem področju že dosegli lep napredek.

Zelo živahna je bila tudi razprava o nezavidljivem položaju v STANGRADU. Sklenili so, da je treba obvestiti ves kolektiv o dejanskem položaju v podjetju. Občinsko skupščino, občinski sindikalni svet in delavski svet STANGRADA so zadolžili, da razpravljajo o odgovornosti vodilnih v tem podjetju (vsi so nekomunisti) in jim izrečejo najostrejši ukrep, če je potrebno, pride v poštev tudi odstranitev z delovnega mesta. To naj bo v pomoč novemu združenemu podjetju za kadrovsko zasedbo mest in za boljše samoupravljanje.

Na seji so sprejeli še delovni program oziroma pregled nalog po 29. seji in pismu, pregledali so izpolnjevanje sklepov zadnje seje konference ZK in razpravljali o nekaterih drugih zadevah.

J. PRIMC

PRIZNANJA ZA ABSTINENCO

Center za zdravljenje in preprečevanje alkoholizma v Skofljici in Združenje klubov zdravljenih alkoholikov SRS sta pripravila prejšnji petek proslavo ob drugi obletnici dela centra. Na proslavi je dr. Janez Rugelj podal kratek povzetek doseganega dela, nato so nekaterim podelili priznanja za abstinenco, sledil pa je še kulturno-zabavni program.

ski mladinci, ker so pogoji šolanja resnično izredni.

J. PEZELJ

JE KRŠKO – NI NEVARNA!

Vodja skupine za pripravo izgradnje jedrske elektrarne v Krškem iz Hrvaške, dr. Danilo Feretič, je, kot poroča DELO, z odločnim „Ne!“ zanikal vse govornice hrvaških časnikov in razpravo nekaterih poslancev, češ da bo krška jedrska elektrarna, ki naj bi jo zgradili do 1978. leta, nevarna za bližnjo in široko okolico. Strokovnjaki trdijo, da jim ni jasno, od kje take neutemeljene govornice o prvi jedrski elektrarni pri nas. Ni res, da so v nekaterih državah že začeli zapirati take objekte, prav tako tudi ni res, da bi bilo ogrovanje Save lahko nevarno za življenje v tej reki.

Spet največ gradbinec

Pri davčni upravi v Kočevju je bilo do roka vloženih 1640 napovedi za odmero davka iz skupnega dohodka občanov, po preteku roka še 15 napovedi, pričakujejo jih pa še okoli 40.

Najvišje dohodke so prijavi: zdravnik 101.000 din, upokojeni komercialist 90.900 din, upokojeni tehnik 83.300 din, nato štiri zdravniki po 76.500 din, 75.700, 73.000 in 69.500 din, direktor 68.600 din, inženir gozdarstva 68.200 din, profesor 64.300 din in tajnik društva 61.800 din.

Pri zasebnih obrtnikih pa so bile po strokah naslednje najvišje prijave: kovinska stroka 91.000 din, gradbeništvo 115.000 din, avtoprevoznik 104.000 din, gostilničar 87.000 din,

Janko Vidic, referent za odmero davka od skupnega dohodka občanov pri davčni upravi Kočevje daje nasvet stranki. (Foto: J. Prime)

J. P.

BOJ S SMRTJO

Prav gotovo se vsakemu človeku porajajo vprašanja o življenju in smrti. Kaj je pravzaprav to naše življenje? In smrt? Neznanka je, kot življenje. Take in podobne misli so mi rojile po glavi, ko sem opazovala boj med življenjem in smrtjo.

Zbrani smo bili ob postelji umirajočega sosa. Bil je zelo bolan. Pravilo so, da nima nič več pljuč. Bolezen si je nakopal v rudnikih na Nizozemskem in v Franciji. Že večkrat ga je zagrabilo, toda tokrat je bilo zares.

Ležal je na postelji podprt z več blazinami. Suhe roke so trudno ležale na odeji. Obraz je imel izmučen, lase razmršene. Kar strah me je bilo, ko sem ga gledala. „Vode!“ je zahropel. Vsi smo se premaknili. Starejši sin mu je ponudil skodelico s čajem. Dvignil ga je in mu počasi nagibal skodelico. Tako lepo je ravnal z njim.

V vaški cerkvi je zazvonilo. Starka v kotu, ob peči se je oglasila:

„Slišiš zvonove! Nekdo je umrl!“

Dih mi je zastal. Také besede ob umirajočem človeku! Sosed se je dvignil:

„Ne maram da zvonijo. Saj ne bom še umrl. Mi je že bolje. Še bom šel v vinograd. Še marsikaj moram napraviti, samo ta kašelj naj malo pusti!“

Preveč je govoril. Vzelo mu je sapo. Pomislila sem: Koliko življenjske sile je še v njem? Kako velika je njegova vera v življenje, kljub tako hudi bolezni. Kakšen junak je bil v primeru z menoj. Sram me je bilo moje strahopetnosti in mehkužnosti.

Zopet je zakašljala. Po sobi je votlo odmevalo. Starka v kotu je zahlipala. Pristopila je s steklenico:

„Franc, ali ga boš kozarček?“

Pogledal jo je z žalostnim pogledom. Počasi je spregovoril:

„Menda bom res umrl. Sedaj me siliš z njim, včasih mi ga pa nisi privoščila.“

Zopet je preveč govoril. Omahnil je na blazine. Zakašljala je. Dvignili so ga, toda kašelj je postal še silovitejši. Ves se je tresel, rosne kaplje so mu stopile na čelo. Kašelj ni popustil. Starec je bil že kar bel. Med hropenjem je izgovarjal nerazumljive besede. V prsih mu je bobnelo. Le še nekakšno grranje mu je prihajalo iz ust. Mišice na obrazu so bile napete kot struna, oči so mu izstopile, v prsih je votlo gmelno. Minuto ali dve je trajal ta boj. Meni pa se je zdelo, da traja celo večnost. Starcu je v prsih nekaj počilo, mišice na obrazu so se mu spustile in obrnil je oči.

Groza me je obšla. Taka je torej smrt? Gledala sem tja na posteljo. Premočena srčaja se je oprljala telesa, lasje so bili razmršeni, obraz voščeno blede in nedoločen, samo oči so osteklenele strmele nekam mimo nas.

Tako se je končalo življenje. Naš sosed bo živel le še v sponjini. Toda življenje teče dalje. Teča kakor reka. Voda vedno znova teče. Nikoli ne odteče. Samo včasih udari kaj vmes in preseka ta enolični tok. Potem pa gre zopet vse dalje, kot da se ni nič zgodilo.

ANJA

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

Kje je 3.000 din?

Neki ribniški občan nas je pozval, naj preverimo trditve, da je neka uslužbenka obrata DONIT iz Sodražice res poneverila 3.000 din. To naj bi bila ena izmed dveh uslužbenk, o katerih je Delo z dne 6. decembra lani pisalo, da sta obsojeni pred okrožnim sodiščem v Ljubljani zaradi poneverbe pri občinski upravi. Po odkritju zadeve je morala na zahtevo kolektiva obrata DONIT ta uslužbenka sama odpovedati službo, trdi pisec in dodaja, da je preiskava menda v teku.

Pri javnem tožilcu Alojzu Petku smo zvedeli, da je bila sodba obema uslužbenkama res izrečena, da pa ne ve, če je že pravomočna. On ni prejel do 10. februarja še nobene prijave o morebitnem kriminalu te uslužbenke, zato tudi ni uvedel preiskave.

Pozanimali smo se še pri vodstvu obrata DONIT v Sodražici in zvedeli, da je ta uslužbenka prevzela 3.000 din od nekoga zasebnika. Trdi, da je denar oddala podjetju, vendar ni mogla pokazati potrdila o oddaji denarja. Uslužbenka je nato sama založila podjetju manjkajočih 3.000 din s pogojem, da ji ta denar vrnejo, ko bo denar, ki ga iščejo, najden. Uslužbenka je res sama dala odpoved, vendar ne na zahtevo kolektiva, ampak potem, ko ji je bilo na njeno vprašanje odgovorjeno, da bo morala pred tovarniško disciplinsko komisijo, ki bo verjetno zahtevala njen odpust, če se ugotovi njena krivda. Obrat zadeve res ni prijavi javnemu tožilstvu, pač pa postaji milice Ribnica, ki zadevo raziskuje.

BOJAZEN ZAVOLJO RISOV

Veliko bi jih bilo, če bi prešteli vse sovražnike našega kmetijstva in podeželskega prebivalstva. Vprašujemo se: ali je potrebno uvajati še rise in jih spuščati v naše gozdove? Boje se jih tako kmetje kot gozdni delavci. Zadoosti imamo obiljave in sovražnikov že brez risov! Kaj bo z otroki, šolarji, ki se v mraku, posebno pozimi, prebijajo od avtobusa in domov tudi po gozdnih poteh.

Lovske družine oziroma lovci zelo črtijo koristne domače živali, kot so psi in mačke, čeprav te živali ne napravijo niti toliko škode kot en sam zajec na polju in v sadovnjaku.

JOŽE KRIZ

Jožeta Teraža ni več

Vse, ki smo poznali Jožeta Teraža, je vest, da je umrl, pretresla. Zahrbna bolezen ga je napadla zaradi prestanega trpljenja v taborišču v Nemčiji, v narodnoosvobodilnem boju in v povojni graditvi socialistične domovine.

Rodil se je na Vrhu pri Boštanju ob Savi. Njegov oče je bil rudar, njegova mati pa je vse dneve delala na skopi zemlji.

Komaj osemnajstleten je moral Jože s starši in sestrama v jeseni 1941 doživeti usodo slovenskih izgančev. Zbrali so se v zbirnem ta-

borišču v Brestanici, od tam pa so jih poslali v Nemčijo. Na vsak način je želel priti v domovino. Uspešno mu je v začetku leta 1944. Zaprozil je za dopust, vendar se ni več vrnil, ampak se je priključil borcem IX. korpusa nekje na Gorenjskem.

1947 je vstopil h gozdnih milicij v Kostanjevici na Krki, ob združitvi obeh milicij pa je postal delavec splošne ljudske milice v Kostanjevici. Od tam je bil prestaten v Bohinjsko Bistrico. Maja 1952 je je poročil. V zakonu sta se mu rodili hčerki Jana in Jožica. Prva bo letos postala predmetna učiteljica, Jožica pa trgovska pomočnica.

Zadnjih šest let pred upokojitvijo je bil Teraž komandir postaje milice. Zaradi svoje pravičnosti v službi je bil priljubljen pri nadrejenih, podrejenih in pri prebivalcih.

Poslednja želja se mu žal ni izpolnila: njegove kosti ne bodo počivale ob kosteh njegovega očeta. Kljub temu naj mu bo lahka zemlja pod Triglavom, kjer je preživel polovico svojega življenja, ki ga je posvetil ideji socializma in revoluciji.

KAREL ZORKO Zavratac 32

»Kot da sem kriminallec«

Ze veliko sem bral in slisal, kako bi pritegnili naše delavce iz tujine. Sam sem že dalj časa zaposlen v ZR Nemčiji in večkrat razmišljam o tem. Toda kar se mi je zgodilo ob zadnjem dopustu v Jugoslavijo, se mi zdi, da meče kaj čudno luč na ta prizadevanja.

Lansko leto sem prišel domov na dopust z avtomobilom. Pripetila se mi je prometna nesreča, ker pa sem moral nazaj v tujino, sem vozilo zaupal prijatelju, da ga bo odpeljal v delavnico v popravilo. Kmalu potem, ko sem odšel, so prišli miličniki in cariniki ter avto odpeljali, ne da bi me obvestili, čeprav sem njegov lastnik.

Ko sem spet prišel v domovino z namenom, da se z avtom vrnem v

Nemčijo, so me že prvi dan prijeli kot najhujšega kriminalca. Prisdobili so mi kar 5.000 novih dinarjev kazni. Ker nisem bil seznanjen s carinskimi predpisi, sem mislil, da bo zažlela kakšna prošnja, toda ni.

Sprašujem se, ali je to odnos do naših ljudi, ki so na delu v tujini?

M. B. ZAVRATEC pri Sevnici

Opomin iz »Planice«

Dvomim, če boste verjeli, da imamo tudi v Ribnici „Planico“. Sedmo — in osmočlarki ribniške osemletke so z nekaterimi dijaki srednjih šol na lastno odgovornost v Lepovčah, v

Tole skakalnico so zgradili mladinci sami. Na njej uspešno skačejo 20 m daleč. Vendar je nevarna, ker ni zgrajena strokovno. (Foto: D. Mohar)

bližini prvega ostrejšega ovinka nove gozdne ceste, zgradili skakalnico, ki „nosi“ do 20 m, in jo imenovali kar „Planica“. Sicer je to ime do nedavnega tajnost, kaj zanj vedeli samo graditelji, toda glasen življenjski privabil ostale občane, med drugim tudi fotografe, in skrivnostni zdaj ni več.

Ko smo si ogledali začasno skakalnico, pa smo prav hitro ugotovili, da zaradi nestrokovne gradnje lahko pride do nesreče in poškodbe, še posebno zaradi gostega drevoja, ki raste na skakališču, in zaradi neprimerne-

ga vdora zemljišča na pristajališču. Zato naj starši svojim otrokom povedo, do kakšne nesreče bi lahko prišlo. Hkrati naj bo to tudi klic vsem odgovornim telesnokulturnim delavcem, da poskrbijo za mladino in ji uredijo ali pomagajo urediti bolj varno skakalnico. Saj smo videli, da je mladine dovolj, da pa kadri v telesni kulturi ne dohitejajo zahtev današnjega časa. Poleg 30-metr-ske skakalnice pri Franciškcu, ki ni uporabljiva, nimamo v Ribnici ničesar, kar bi lahko nudili mladini. Dobro bi bilo, da bi premislili tudi o pionirski skakalnici v bližini, ker mladina, kot vidite, hoče in želi pokazati svojo hrabrost in znanje.

F. LEVSTEK

OJ, PREDPUST, TI ČAS PRESNETI! — Stare šege še niso povsem izumrle; razen pustnih šem in kurentov prihajajo v predpustnem času na račun tudi fantje, ki postavljajo šrange. Fantje iz Zabukovja pri Sevnici so zaslužili 5.000 dinarjev, ko se je Budnova Marija omožila z Mrzle planine v Sromlje. Veseli so bili vsi: fantje, svatje in vsi, ki so ga popili kozarček na ta račun. Koliko takega veselja bo še v teh zadnjih dneh pred pustom? (Foto: Stanka Pajk)

Vnovič: samski davek - da ali ne?

Na kakšne reveže se bodo posamezniki še spravili, se sprašujem ob predlogu Jožeta Padovana in Ivana Božiča, da bi uvedli samski davek. Samota, ki jo je življenje naklonilo nekaterim ljudem na svetu, ni ravno blagodejna, nasprotno, polna je trpkosti. Poznam žene, ki so porabile veliko denarja, ko so iskale zdravniško pomoč, da bi rodile otroke, vendar jim te želje niso bile izpolnjene. Ali je zdaj treba take ljudi z vsem nerazumevanjem udariti še s: „Plačuj, ker nimaš otrok!“?

Moja mati je imela več otrok. Vsi smo ji lajšali njene stare dni z obiski in darili, razen najstarejšega sina, ki je 30-leten padel za svobodo v Suhi krajini. Vsa družina je med vojno delala za uresničitev naprednih idej, za pravičnejši družbeni red. Ni pričakovala niti ni prejela nobenih gmotnih dobrin zaradi tega. In ponosna je na to.

Tov. Ivan Božič, ko predlagate samski davek, vedite, da vsakdo

KOLPA NI SMETIŠČE

Danes, ko toliko govorimo o onesnaževanju zraka in človekovega okolja zlasti v industrijskih stediščih, se ljudje v prostem času (sobota, nedelja) radi odločimo za obisk krajev z neokrunjeno naravo in čistim, svežim zrakom. V poletnih mesecih, pa tudi spomladi gremo prebivalci Kočevja v dolino Kolpe, saj je brez industrije, reka pa menda edina v Sloveniji brez industrijskih odpadkov.

Vsak obiskovalec oziroma izletnik pa je razočaran ali togoten, ko na sprehodu na primer od Broda na Kolpi ob bregu Kolpe navzdol vidi številne naplavljene predmete, od steklenič z zdravili, plastičnih cevčic, vrečk, čevljev do starih posod, in celo kakšen star štedilnik se najde vmes. Prebivalcem ob Kolpi prav gotovo ni vsa ta nesnaga v ponos, pač pa ravno nasprotno. Zavedati bi se morali, da Kolpa ni smetišče niti ne greznica, da bi vanjo lahko metali vse, česar več ne potrebujejo ali ne marajo. Krajevne skupnosti obkolpskih vasi bi morale skrbeti tudi za čistost okolja.

VILKO ILC KOČEVJE

Smo vaščani Imenj enakovredni?

Vas Imenje je manjša hribovska vas, oddaljena od Sentierteja približno 2 km. Do leta 1972 smo bili brez pitne vode, kljub temu da imamo Kapnice. Ob vsaki suši so bili vodnjaki prazni, ob dežju pa polni, tako da je bila voda umazana. Po

SLABA SKRIB ZA OKOLJE

Okolju posvečamo vedno več pozornosti. Ustanovljen je bil celo medobčinski odbor za ribniško in kočevsko občino za te zadeve. To je prav in priznanja vredno. Odboru bo treba pomagati z vsemi močmi. Toda večino skrbi posvečamo okolju človeka in zraka v bodočnost!

Nujna pa je trajna in dosledna skrb in odgovornost za okolje, v katerem živimo sedaj. Kar pogejmo, kako nas ogroža nesnaga po cestah, ulicah, parkih in počivališčih ob cestah na robu gozdov. Preveč neusmiljeno uničujemo parke in delamo po njih neštete bližnjice. Nekateri avtomobilisti si domišljajo, da jim je vse dovoljeno, pa četudi bi se pripeljali tik pred točilno mizo. Takim gostom orjemo celo sneg kar preko parkovnih zelenic, ker je tako naročil neki ugledni član kolektiva. Da bi pa poskrbeli vsaj enkrat za park, jim ne pride na misel, ker njihovim gostom verjetno ni potreben, saj bi ga sicer ne uničevali tako neusmiljeno. Tudi to spada v varstvo človekovega okolja, razen tega pa je to laže izvedljivo in zahteva manj denarja.

A. ARKO

dveletnem dogovarjanju z Vodovodom iz Novega mesta smo si le priborili pitno vodo — napeljali smo vodovod. Pred kratkim pa smo imeli priložnost slišati direktorja, da mu je strašno žal, da je naša vas dobila vodovod. Sprašujemo se, ali nismo prebivalci hribovite vasi enakovredni drugim, ki imajo boljše možnosti za življenje. Mislimo, da se v socialistični družbi ne bi smelo kaj takega zgoditi. Nekateri še zapostavljajo gredele, ki so manj primerni za življenje, namesto da bi storili kaj za njihov hitrejši razvoj. Iz vsega tega sklepamo, da je podjetja Vodovod Novo mesto ne-

JE TO POŠTNA DOSTAVA?

Sprašujemo se, ali novomeška pošta res ne more dobiti zanesljivejšega pismošne za dostavo poštini pošiljk v Regerčovo vas. Pred novim letom nismo dobili hčerkinne pošte, ki je z možem začasno zaposlena v Nemčiji. Z ženo imava v varstvu vnučka, za katerega je v novoletni čestitki priložila denar, vendar ga nismo dobili. Dogaja se tudi, da ne dobimo redno denarja za hranarino, ki jo pošilja vsak mesec po poštnici, tako da smo morali že dvakrat sami izterjati na pošti. Tudi pokojnjim nosijo 2 do 3 dni, pa tudi Dolenjskega lista ne dostavljajo pravočasno ali pa sploh ne.

STANE ZUPANČIČ Regerčova vas 91

BOLJŠE ŽIVLJENJE NA VASI

Priznati je treba, da se tudi kmetom iz dneva v dan bolje godi. Tako je prav. Čeprav sem upokojenec in izhajam iz delavskih vrst, sem tega iskreno vesel.

Moti pa me, ko vidim, da nekateri kmetje niso zadovoljni, čeprav se jim ni še nikoli tako dobro godilo. Poznam kmetja, ki ima dosti zemlje, v hlevu polno živine, povrhu pa še lepe dohodke iz gozda, a vendarle godrnja, kot bi bil največji revež. Prenekateri delavec živi slabše, pa je bolj zadovoljen z našim socializmom.

Ko pridejo pobirat članarino iz Socialistične zveze, je značilno, da najprej plačajo tisti, ki imajo najmanj. Na sestanke in zборе prihajajo običajno delavci, upokojenci in mali kmetje. Tistega, ki se mu dobro godi, največkrat ni blizu. Mislim, da bi morali poživiti delo Socialistične zveze na vasi, saj se zdaj največkrat ne moremo pogovoriti niti o tem, kako bi popravili vaške ceste in poti. Pri tem morajo vsi sodelovati, tudi močnejši kmetje.

I. B. DVOR pri Žužemberku

POZIV DRUŠTVA SRS ZA BOJ PROTI RAKU

OB LETOŠNJEM TEDNU BOJA PROTI RAKU IN MEDNARODNEM DNEVU ŽENSK

Sekretariat Konference za družbeno aktivnost žensk Slovenije je glede obeleževanja letošnjega mednarodnega praznika žensk sprejel med drugimi tudi naslednje stališče:

«Letošnji 8. marec praznujemo tudi v razmerah velikih naporov za stabilizacijo gospodarstva, v boju za varčevanje, znižanje stroškov itd. Toliko bolj pričakujemo, da bodo organizacije združenega dela ob letošnjem proslavljanju 8. marca usmerile in namenile sicer predvidena sredstva za darila za namene, ki bodo pospešili konkretno reševanje vseh znanih odprtih vprašanj, ki najbolj prizadevajo zaposlene ženske.»

Od lanskega dneva žena smo zbrali 14 milijonov S-din. poseben rentgenski aparat je že naročen, sodelavci in prostori so že zagotovljeni na Onkološkem inštitutu v Ljubljani in upamo, da bomo z letošnjimi prispevki Center za boleznj dojk lahko kmalu odprli.

Zato vas pozivamo, da del sredstev, namenjenih počastitvi ženskega praznika, namenite Centru za boleznj dojk, ki se bo zlasti bavil z zgodnjim odkrivanjem raka na dojki, ene izmed najbolj nevarnih boleznj naših žensk.

O poteku naše akcije bomo sproti obveščali javnost. **Nakazila na žiro račun DRUŠTVA SRS ZA BOJ PROTI RAKU ŠT.: 50101-678-49189 s pripisom »ZA CENTER«.**

VSEM DAROVALCEM NAJLEPŠA HVALA!

**DRUŠTVO SRS ZA BOJ PROTI RAKU
61105 LJUBLJANA, p. p. 25
Komenskega 4 - tel.: 322-862**

»Iz kanalov pa bo prišla kuga«

Starejši prebivalci Novega mesta, ki se še vedno tako kot v starih časih radi sprehajajo ob Krki, zaskrbljeni opazujejo vodomere. Enako zaskrbljeni so ribiči. Obojni ugotavljajo, da vodomeri ob Krki že dolgo štrlijo iznad vode. Gladina Krke se je lani znižala za toliko, da je na vodomernih 20 do 30 cm pod ničlo. Iztočni kanali mestne kanalizacije, ki se izlivajo v Krko, štrlijo za dobro mero nad Krkino gladino. Odpadna voda iz kanalizacije se neprestano s svojim zavrtnim klockotom izliva v Krko. Nad obema jezovima, nad tistim pri nekdanjem mlinu in nad tistim pri nekdanji žagi, se na Krkini gladini nabira smetana vsakovrstne nesnage. Sui del Krkinih bregov, ki je bil nekdanj pod vodo, je poln razne nesnage in umazanije, ki jo je prinesla s seboj voda. Včasih je je Krka od časa do časa odplavila, lani pa se njena gladina ni nikoli dvignila za toliko, da bi počistila nesnago.

Takšen je malce dramatičen opis stanja ob Krki. Z njim vam bodo postregli mnogi meščani in ribiči. Zelena Krka, ki objema njhovo mesto, imajo radi, spominjajo se je takšne, kot je bila nekdanj, in žal jim je, ko vidijo, da reka presihata. Se posebno jih skrbijo kanali, ki so nad vodno gladino, in nesnaga, ki se povaljuje po bregovih Krke in se tu in tam nabira v nagusno smetano.

Opazujejo »umiranje« svoje ljube Krke in v resničnem strahu za blagor mesta možujejo: Zdaj pozimi že še, toda kaj bo poleti, ko bo pritišnila vročina? Kakšen smrad bo takrat ob bregu, ko se bo začela razkrajati vsa ta nesnaga! Kako bo smrdelo zaradi iztočnih kanalov, ki so nad vodo! In vsega tega so krivi jezovi, ker jih nihče ne popravlja in vzdržuje. Oba jeza sta razdrta in ne moreta zadrževati vode. In vprašujejo: kje so občina, komunala in vodna skupnost, da ne vidijo tega? Poleti bodo izbruhnile epidemije in kužne bolezni, če ne bo nihče popravil jezov!

Vsa čast meščanom, ki jih noge še zanesajo na sprehod ob Krki! Za svojo skrb in za ljubezen do Krke zaslužijo priznanje. Pred dvema desetletjema smo po vsem mestu razgoreto razpravljali o tem, kako potrebno je Ragov log preurediti v mestni park in po mestu urediti sprehajališča. Vse to smo naredili: Ragov log je zdaj park, od mosta do Novoteksa vodi ob Krki lepo sprehajališče. Starejši meščani in redke mamice z malčki še zaidejo v Ragov log in na sprehajališče ob Krki (in mladina v spomladanskem obdobju...). Da, le redki se odločijo za to, čeprav je tam na pretek čistega zraka, sonca in sence in tudi klopce so na voljo. Dandanes se poganjamo na sprehode v pločevini z bencinom in merimo svoje moči v konjskih silah. Idila Krke, obsajene z vrkami žaljčkami, topoli in platanami, osamljena umira.

In kaj je s strahom tistih, ki se boje poleti okužb zaradi nizke Krke, ker so kanali nad vodo in jezovi razdrti? Kaj pravi k temu strokovnjak? Prislunimo, kako odgovarja na zaskrbljena vprašanja:

jezov. Zadnje popravilo jezu pri Seidlovem mlinu v Novem mestu (opravljeno je bilo pred nekaj leti) je povzročilo poplave ob Krki do Srebrnič. Teh poplav prej vrsto let ni bilo, nastale pa so spet po omejenem popravilu jezu, ker je bil ta ob popravilu spet zvišan za 60 cm.

Vodna skupnost torej ni dolžna vzdrževati jezov na Krki, saj niso vodnogospodarski objekti. Zgradili so jih v starih časih zaradi mlinov in žag. Dokler so mlini in žage imeli lastnike, so jezove vzdrževali ti. Mlini in žage so zdaj zapušeni, jezovi pa propadajo. Samo iz turističnih in spomeniškovarstvenih vzrokov jezov ne rušimo.

Ce jih ne rušimo, bi jih kdo pač moral vzdrževati. Razdejani, kot so, niso mestu v okras in tudi kaj malo vabljiv spomenik preteklosti so. Kdo jih naj torej vzdržuje?

Vzdržuje naj jih tisti, kdor jih uporablja. Če sta oba novomeška jezova za mesto zanimiva, ju naj vzdržuje komunalno podjetje, občina pa bi za to morala zagotoviti denar. Tudi turistično društvo bi lahko pri tem sodelovalo glede na turistični pomen obeh jezov.

Meščani (kopalci, otroci, ribiči) bi morali to turistično posebnost mesta bolj spoštovati in čuvati. Kamen, ki ga v nizki vodi izruješ iz jezu in si iz njega tako narediš sedež za sončenje v poletni vročini, je začetek smrti jezu! Skozi majhno vdolbino ali odprtino, ki si jo s tem naredil v jezu, bo voda začela iskati svojo razdrilno pot.

In kanalizacija, nesnaga ob bregu, nevarnost kužnih boleznj? V okras mestu nesnaga na vodi in ob njej prav gotovo ni. Lanska jesen je bila izrazito sušna, zato je bilo tega več. Kljub temu pa zaradi nalivov Krka včasih le precej naraste in vsaj za nekaj časa odplavi umazanijo, ki jo je nanesea predtem. Res je tudi do, da Krkini dotoki prinašajo vanjo manj vode, kot so je včasih. Se pred 40 leti so predstavljali mnogih hudourniki na podgorskem območju ob nalivih in večjem deževju resno nevarnost. Danes ni pod Gorjanci nobene ga hudournika več. Voda si je poiskala nove poti.

Iztočni kanali so nad vodo. To je res, vendar jih prihodnje leto ne bo več. Takrat bo vsa mestna kanalizacija že priključena na novo čistilno napravo, ki jo gradijo pri tovarni zdravil »Krka« v Ločni. Vsa odpadna voda iz mesta na levem in desnem bregu Krke bo speljana tja. Za manjše popravilo jezu pri Seidlovem mlinu bi bilo treba odšteti vsaj 150.000 din, vprašanje pa je, če bi

V soboto, 24. februarja, se je v prostorih osnovne šole Kočevje pričel ciklus predavanj v okviru družbeno-političnega izobraževanja prosvetnih delavcev. Poleg 200 prosvetnih delavcev iz kočevske občine so se predavanja udeležili tudi nekateri drugi. Vlado Vodopivec je predaval o marksizmu kot teoriji in praksi socialistične samoupravne družbe, Milan Kučan pa o temeljnih družbenih dokumentih o vzgoji in izobraževanju. Predavanje je organizirala DU »Jože Šeško« iz Kočevja. Do novega leta se bo vrstilo še 5 predavanj za prosvetne delavce. (Foto: F. Brus)

Malo denarja, veliko potreb

Na drugem rednem zboru Ljubljanske banke-podružnice Kočevje, ki je bil 22. februarja v Kočevju, so razpravljali o poslovanju podružnice lani, o zaključnem računu in predlogu za delitev lani doseženega dohodka, o predvideni poslovni in kreditni politiki banke letos, o predlogu združevanja sredstev, o višini obrestnih mer in tarifi plačil, sprejeli so pravila podružnice, finančni načrt za letos in pogodbo med delovno skupnostjo podružnice in izvršnim organom podružnice. Za direktorja podružnice so ponovno izvolili Rudolfa Zbačnika, za delegata za 12. zbor banke pa Jožeta Koširja, inž. Staneta Remžgarja, Lojzeta Erzena, Staneta Škrabca in Radeta Borovca.

V razpravi so ugotovili, da razpolaga banka z 18 milijoni dinarjev za investicije in za dolgoročno obratna sredstva. Vendar je v tem znesku vsotnih 7 milijonov pogodbenih obveznosti iz preteklih let. Razen tega

morajo 7,33 milijonov dinarjev združiti pri centrali, zato ostane dejansko na razpolago le 3,67 milijona. Prisotni so se v razpravi težko odločili za obvezno združevanje sredstev pri centrali, čeprav bo v občini (Kočevje in Ribnici) prišlo predvidoma več denarja, kot znaša vezava, čeprav občini ne sodita med nerazviti. ITAS namreč potrebuje še vedno precej denarja za investicije in obratna sredstva. Ta investicija pa ni le stvar tega območja, ampak je republiškega značaja, saj gre za preusmerjanje Rudnika in prekvalifikacijo rudarjev v kovinarje. To bo temeljalo še precej denarja, predvsem

obratnih sredstev, kar podružnica banke ne bo mogla sama financirati. Razen tega so večje potrebe še v kmetijstvu, drugod pa manjše.

Letos bo imela podružnica predvidoma 20.425.000 din dohodka in 13.580.000 din izdatkov. Dohodek bo večji zaradi predvidenih nakazovanj osebnih dohodkov na hranilne knjižice in zaradi prevzema deviznega poslovanja za zunanjo trgovino, kar je doslej opravljala osrednja poslovna enota.

Lani je podružnica zabeležila 4.560.000 din ostanka dohodka. Od tega je ostalo delovni skupnosti za sklade in drugo 3.096.000 din, drugo pa je bilo razdeljeno ustanoviteljem banke.

J. PRIMC

Pogumno napisana beseda je orožje delovnih ljudi!

BREZ STRAHU ZA DEVIZE

»Ni nikakršnih razlogov za napovedi in domneve, ki so se pojavile v tisku, češ da utegnejo spremembe tečajev dinarja in drugih vrst denarja povzročiti bojazni in vznemirjenost deviznih va rčevalcev, trdi Narodna banka Jugoslavije. Na prošnjo agencije Tanjug je ta banka dala uradno sporočilo, v katerem pravi, da lahko občani svobodno in neomejeno dvigajo s svojih deviznih računov tisto valuto, ki so jo vložili, prav tako pa tudi vsako drugo vrsto valute, ki jo potrebujejo. Če prodajajo devize domačim bankam s svojih deviznih računov, dobijo dinarsko protivrednost po tečaju, ki velja v trenutku, ko devize prodajajo. To pomeni, da so povsem zaščiteni pred tečajnimi razlikami.«

MILOŠ JAKOPEC

Začelo se je takole: načet jez pri Seidlovem mlinu.

Kaj kažejo računi

Prvo leto združenega zdravstvenega zavarovanja in izenačenih pravic je za nami, računi o poslovanju skupnega sklada pa na dlani. Naj na kratko ponovimo, s čimer se je pred kratkim seznanil tudi svet dolenskih občin: sklad je »prigospodaril« nekaj nad 5,7 milijona din primanjkljaja s tem, da je njegov »kmečki« del sklenil minulo poslovno leto celo z znatnim prebitkom.

Na torkovi seji skupščine dolenske skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov so poudarili, da je primanjkljaj nastal zaradi neskladja med denarnim načrtom in porastom cen, delno pa sta ga povečala tudi še vedno velik odliv in bolniški stalež, ki ga je imel na ramenih sklad (nad 30 dni). Kmetje so pripomnili, da presežek njihovega dela sklada kaže na to, da so se manj posluževali pravic, kot so napovedovali pred združitvijo zavarovanj.

Skupščina je po daljši razpravi sprejela besedilo samoupravnega sporazuma o merilih za prispevne stopnje v tem letu in ki naj bi ga sklenili delavci, zbor delegatov zdravstvenih organizacij in skupščina zdravstvenega zavarovanja, podpisala pa predsednik zbora delegatov in predsednik skupščine.

I. Z.

BETI: OCENA ZAČENJA

Delavski svet tovarne BETI v Metliki je že imenoval 5-člansko komisijo za oceno ljudi na vodilnih delovnih mestih, kar je v skladu s priporočili in smernicami Zveze komunistov. Komisijo vodi Viktor Kozjan in je že začela delati.

ŠOBAR NOVI PREDSEDNIK

Koordinacijski (usklajevalni) odbor za SLO pri občinski konferenci SZDL Kočevje je 23. februarja pregledal svoje dosedanje delo in delo SZDL, ki se nanaša na SLO. Ugotovil je, da so v vseh krajevnih skupnostih osnovani odbori za SLO. SZDL je organizirala tudi seminar za vse člane odborov SLO, na katerem so se udeleženci seznanili z nalogami krajevnih skupnosti, krajevnih organizacij SZDL in odborov za SLO pri krajevnih skupnostih.

Tajnik občinske konference SZDL Nace Karničnik in predsednik občinske organizacije ZRVS Drago Gril pa sta udeležence sestanka seznanila z nalogami odborov SLO in jim predstrela s posveta pokrajinskega vodstva SLO za Dolenski program nalog, ki jih imajo koordinacijski odbori za SLO in SZDL.

Za novega predsednika koordinacijskega odbora za SLO je bil izvoljen Peter Šobar mlajši, za njegovega namestnika pa Drago Podreberšek.

takole bolijo noge zvečer tudi vašega pismonoša

NAHODIL SE JE DO SITEGA, ŠEL ČEZ TISOČE STOPNIC IN OKOLI STOTIH VOGALOV - IN ČE MU NAMERAVATE OBIZTERJAVI NAROČNINE ZA DOLENJSKI LIST POUVEDATI ŠE NEPRIJETNO NOVIČO, DA BOSTE »PLAČALI KASNEJE« - POTEM VAS, VERJEMITE NAM, NE BO VESELI

IN VENDAR JE VAŠ PRIJATELJ V DOBREM IN SLABEM, PRAVZAPRAV NAJLJUBŠI GOST V HIŠI - SAJ GA VEDNO PRIČAKUJETE Z VESELJEM IN NESTRPNOSTJO! PRIPRAVITE MU ZATO DENAR, KO SE BO PRIHODNJE DNI OGLASIL PRI VAS - TUDI ZA VAŠ DOLENJSKI LIST IMA IZPOLNJENO POLOŽNICO!

OLAŠAJTE MU NAPORNO IN ODGOVORNO DELO - PRIHODNJE DNI BODO SLOVENSKI PISMONOŠE OBISKALI VEČ KOT 27.000 STALNIH NAROČNIKOV NAŠEGA TEDNIKA!

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Ura se je bližala 20. Zunaj so v prosojno meglo tipa svetilke ob cesti. Pred kratkim je februarški zrak prepiral pisk lokomotive, redki avtomobili so švignili proti mestu ali iz njega. Utrujen sem se vrgl na inventarno številko 11573 — na posteljo v kirurškem oddelku novomeške bolnišnice. Za mano je bilo šest ur poskusov sodelovanja z dežurno ekipo tega oddelka.

Ob 14., ko so se na preozkem mostu čez Krko zagostili avtomobili, ko so se delavci razšli na svoje domove, ko se je končal normalni delovni čas, se je za dežurno ekipo delo šele začelo. Po običajnem delovnem dnevu so ostali na straži življenja v vseh oddelkih bolnišnice tisti, ki bodo skrbeli za bolnike do naslednjega jutra. Od 14. ure danes do 7. naslednjega dne.

Kirurgija novomeške bolnišnice. Dežurna ekipa: dva dežurni zdravnika, medicinska sestra, dežurni mavčar, sestra instrumentarka za večje operacije, druga dežurna sestra za poškodbe in ambulantno službo. Kirurški oddelki imajo poškodbeni, aseptični, septični ter šok prostor.

zni); sum, da krvavi iz želodca.

Ob 14.35 je prišlo sporočilo iz šok prostora. Moški, star približno 45 let, je v gozdu padel na štor. Stanje se mu je nenadoma poslabšalo. Prvi ukrep dežurnega zdravnika: „Takoj na rentgen, slikati trebuh. Potem bomo pogledali film, postavili diagnozo in hitro ukrepali!“

Tako se je nadaljevalo popoldne. Za oddih ni bilo pravzaprav niti minute časa. Ob 16. se je začela vizita, potrebno je bilo pogledati vseh 164 bolnikov. Starejši dežurni je ta dan pregledal bolnike na septiki (grška beseda septikos pomeni gnitje, septični oddelki so okužbeni), aseptiki in v šok sobi. Mlajši dežurni je ta čas obšel pritičje — poškodbeni oddelki. Ko sta po viziti spet prišla skupaj, sta ugotovila: „Nič posebnega!“

Poškodovancu, ki je padel na štor in ki se mu je stanje v šok sobi naglo poslabšalo, bodo odprli trebuh. Taka je bila odločitev po pregledu rentgenskega posnetka.

Operacija je trajala 90 minut. Rezultat: popoln uspeh, bolnik se po operaciji dobro počuti. Kaj je bilo? Padeč na štor je bil tako hud, da je poškodovancu počil mehur in se mu je voda izlila v trebuh. Poškodba je bila tako nevarna, da bi brez hitre zdravniške pomoči poškodovani gotovo umrl. Bolniku so zašili mehur — 90 minut dela mu je rešilo življenje.

Že prej je bilo rečeno: dokaj naporen dan je bilo to ponedeljkovo dežurstvo. Med kratko večerjo — zares kratko, saj so imeli dežurni komaj toliko časa, da so hitro pojedli obrok, pripravljen v lastni kuhinji — in potem po 20. uri smo ugotovili, kaj je dežurna ekipa novomeške kirurgije naredila v osmih urah.

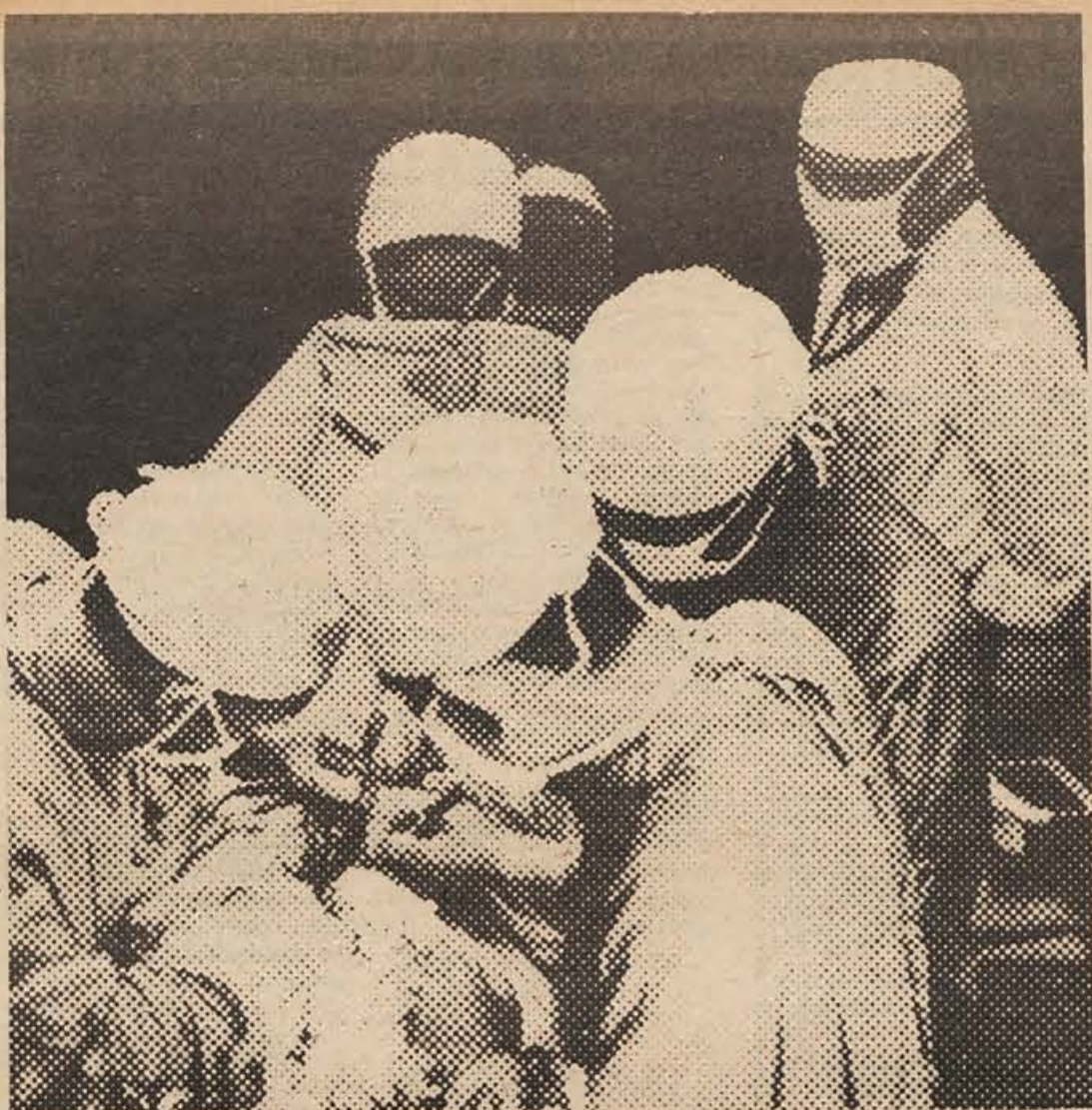

21 PREGLEDOV

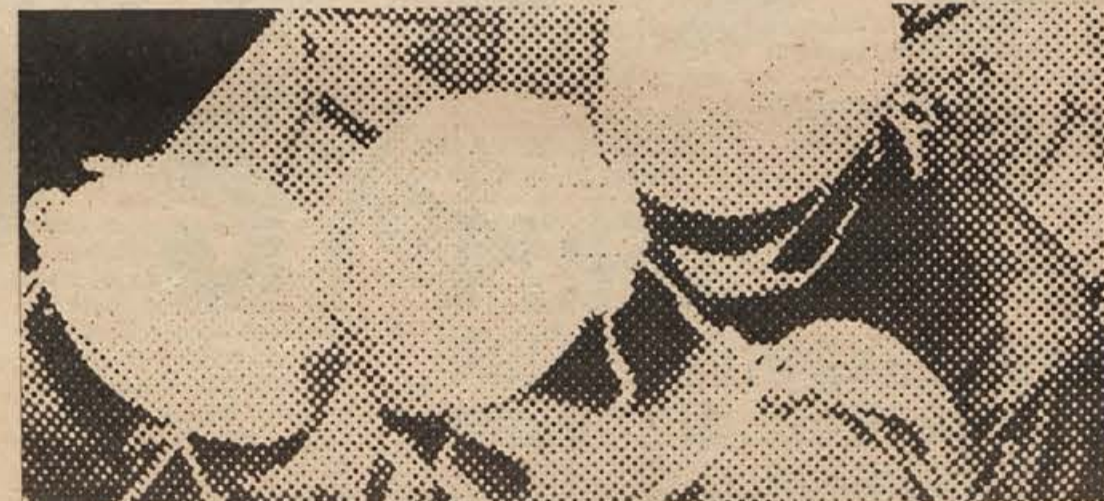
Od 14. do 20. ure sta zdravnika opravila 16 pregledov, torej povprečno dva na uro. Tri bolnike so sprejeli. Od tega sta bila dva poškodovanca, ki ju je zasul pesek, pa so ju drugi delavci izvlekli in rešili gotove smrti. Prvi pregled je pri obeh pokazal hude poškodbe: pri prvem, ki je ostal v šok sobi, so ugotovili zlom reber, medenice, rano na licu, poškodovano desno lično kost in odrgnine; drugi, ki so ga odpeljali na poškodbeni oddelki, pa je imel zlomljeno medenico.

Tretji sprejeti pacient je bila ženska, ki so jo pripeljali v bolnišnico, ker je čutila hudo bolečino v zlički. Bruhala je, odpeljali so jo v šok sobo in ji dali vsa zdravila z infuzijo (to je z vbrizgavanjem ali vlivanjem slanice ali druge tekočine v žilo, črevo ali pod kožo).

V prvih osmih urah dežurstva je v knjigah ostalo zapisanih še devet ambulantnih posegov. Mimo že omenjene ženske, ki so ji odstranili noht, so morali enemu pacientu dati injekcijo zaradi hudih bolečin v rami, oskrbeli pa so še sedem poškodovancev, ki so si poškodovali ali zlomili roke ali noge in ki so imeli poškodbe po glavi in telesu. Med to sedmerico naj omenimo dva preloma kosti.

17 ur na straži z življenja

Prof. dr. Oton Bajc, direktor novomeške bolnišnice, je ob občinskem prazniku 1971. leta poudaril, da z graditvijo druge faze izgradnja novomeške bolnišnice še ni končana. „Nevzdržno je, tako s strokovnega kot s finančnega stališča, da je bolnišnica razmeščena na obeh bregovih Krke“, je dejal in sodil, da bo potrebno opustiti objekte na levem bregu. Ob 747 posteljah, kolikor jih ima bolnišnica po končani drugi fazi, postajata kuhinja in pralnica premajhni, misliti bo potrebno tudi na novo toplarno in še na nov zdravstveni dom, ki naj bi bil blizu bolnišnice.

Vse to naj bi pomagalo k boljši strokovni povezanosti

in hkrati k še bolj sodobnim prijemom zdravstvene službe. Novomeška bolnišnica je že zdavnaj prerasla lokalne okvire, kar pričajo tudi številke: zadnje leto pred vojno se je zdravilo v takratnih dveh bolnišnicah manj kot 5.000 bolnikov, leta 1970 pa že več kot 16.000. Bolnišnica je imela 195.924 oskrbnih dni.

Kje so zdaj že tisti časi, ko so usmiljeni bratje v Volmanovem gradu v Kandiji ustanovili bolnico! Od takrat bo prihodnje leto poteklo že 80 let. Takrat so imeli na voljo le 20 postelj — danes jih ima samo kirurški oddelki 175. 1949. leta je bilo komaj 5 zdravnikov — danes jih je samo na kirurgiji

Vse to dovolj zgovorno priča o izjemnem napredku zdravstva v Novem mestu in na Dolenjskem sploh.

Ta izjemen napredek pa najbolj občutijo prav občani, ki se morajo zatekati po pomoč v bolnišnico. Ljudje smo v boleznih še posebno občutljivi — in zato še kako veseli napredka. Sposobna kirurška ekipa, moderno opremljena bolnišnica, svetlejši in bolj zračne sobe — vse to je kajpak izredno razveseljivo.

Reportaža o 17-urnem vsakodnevem dežurstvu na enem izmed oddelkov novomeške bolnišnice je zato le izsek iz dela strokovnjakov, ki so na tem področju na Dolenjskem dosegli tako pomembne uspehe.

Obkrat so morali kosti naravnati. Pri mlajšem pacientu so to naredili v splošni narkozi,

pri starejšem ob lokalni (narkoza je umetno povzročena začasna neobčutljivost organa ali

pa globoko spanje s popolno neobčutljivostjo). Obe zlomljeni roki so potem dali v mavec.

Dva poškodovanca so na kirurgiji le pregledali. Eden je tožil zaradi bolečin v trebuhu, drugega je bolel križ. Oba sta prišla z napotnico splošnega zdravnika, vendar so na kirurgiji ugotovili, da ni nič hujšega.

Noc je bila po običaju bolj mirna. Od 20. zvečer pa do torka do 7. zjutraj, ko se je na kirurgiji spet začel normalen dan, so prišli v ambulanto štiri poškodovanci. Dva sta imela rane na rokah, eden izmed njih je še poškodovano kito. Ta je dobil mavec. Mavec so obuli tudi poškodovancu, ki si je izpahnill nogo v gležnju, razen tega pa so oskrbeli še četrtega poškodovanca, ki je imel večjo rano na roki.

Najtežji nočni primer: pripeljali so pacienta, ki je čutil izredno hude bolečine v zlički. Sumili so, da ima počeno rano na želodcu. Bolnik je sredi popoldneva začutil bolečine, ki so proti večeru postale vse hujše, razen tega je začel še bruhati. Na kirurgiji so hitro pripravili vse potrebno za operacijo. Pacientu so dali želodčno sondo (to je preiskovalna igla, palčica ali cevka za preiskovanje ran ali telesnih votlin) in infuzijo. Nato pa se je pacientovo stanje popravilo in ga zato niso operirali. Sprejeli so ga na oddelki s sumom, da ima vnetje želodčne sluznice.

KDAJ JE NORIŠNICA?

Dežurna ekipa je v meglenem ponedeljkovem večeru po prijetnem februarškem popoldanskem soncu in v mrzli noči na torko oskrbela 21 občanov, ki so bili tako bolni ali poškodovani, da so nemudoma potrebovali zdravniško pomoč. Dežurni zdravnik je ob koncu dežurstva sodil: „To dežurstvo je bilo po številu pacientov dokaj težko, saj je sicer običajno povprečje 16 poškodovanih ali bolnih, ki pridejo v 17 urah do dežurnega. Takoj pa naj povem, da iz izkušnje vem, da sta ponedeljek in petek ob normalnem vremenu najbolj izpostavljena dneva. Sicer pa je ‚norišnica‘ poleti, ko smo imeli v 17-urnem dežurstvu že tudi po 36 pacientov.“

Zdravniki se najbolj boje avtomobilske ceste: takrat so poškodbe navadno hude, poškodovancev pa je več. V tem ponedeljkovem dežurstvu, ko sem spremljal kirurško ekipo, na srečo niti enkrat niso zavijale sirene rešilnih avtomobilov, na cestah ni bilo niti ene hujše nesreče. Sicer pa v bolnišnici iz izkušnje povedo še za druge kritične čase, ko se obisk v bolnišnici naglo poveča. To je višek poletne turistične sezone, prve poledice, prazniki (zlasti tisti, ko so na naših cestah tudi zdomci) in v smučarski sezoni sobote in nedelje. Nasploh pa so poletni meseci bolj naporni še zategadelj, ker gredo tudi kirurgi na dopust in ker so takrat nesreče z razmeroma hujšimi poškodbami.

To je bil sprehod v zdravniški halji. Torej je bilo hkrati spremljanje dela dveh zdravnikov. S četrterico drugih dežurnih smo prišli v stik le ob skupnem delu. Za njihovo siceršnje dežurno delo ni bilo časa, da bi ga spremljal. Kljub temu naj zapišem: sestre in mavčar so mimo tega, kar je bilo opisano, delali še vse drugo, kar delajo sicer v dežurni službi. To je vrsta večjih in manjših opravil — od priprave perila za naslednji dan do sterilizacije instrumentov — o katerih navadni smrtniki ne vemo nič, so pa za naše zdravje neprecenljivega pomena, kadar smo v bolnišnici...

J. SPLICAL

Obračun Dolenjske banke in hranilnice

Včeraj dopoldne je bil v restavraciji hotela Grad Otočec 9. redni zbor DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE. V času, ko je zbor trajal, je bila današnja številka Dolenjskega lista vsebinsko že zaključena, zaradi česar bomo o poteku zbora lahko poročali šele prihodnji četrtek. Iz gradiva, ki so ga ustanovitelji DBH prejeli za tokratni letni obračun domače banke, pa objavljamo nekaj zanimivosti o lanskem poslovanju DBH.

Med najpomembnejše naloge, ki jih je 8. zbor Dolenjske banke in hranilnice 25. februarja 1972 sprejel poleg poslovne politike za 1972, šteje prav gotovo obveznost, po kateri je morala banka v enem letu uskladiti oz. prilagoditi svoje poslovanje novemu zakonu o bankah ter o kreditnem in bančnem poslovanju. Po sprejetem sklepu se smatra akt o ustanovitvi banke, ki je bil sklenjen ob pogojih in na način, kot je bilo predpisano do uveljavitve tega zakona, za pogodbo o ustanovitvi banke, sklenjeno po novem zakonu. Organi banke so bili hkrati zadolženi, da prilagodijo organizacijo in poslovanje banke določbam novega zakona in da skličejo izredni zbor DBH, o katerem smo medtem 1. februarja letos v našem tedniku že obširneje poročali.

NOVO: IZPOSTAVA NA MIRNI

Organizacija DBH se lani ni spremenila. Banka je poslovala preko osrednje bančne enote v Novem mestu, podružnice v Krškem ter ekspozituri v Novem mestu, Metliki in v Trebnjem. Po sklepu izvršilnega odbora je banka lani začela urejati in

pravo vseh predlogov, o katerih je odločal zbor banke. Njegova skrb je bila, kot navadno, tudi priprava raznih pravilnikov, skrb za nemoteno poslovanje bančne mreže in prizadevanje za nemoteno medsebojno poslovno sodelovanje. Zato je odbor pripravil več posvetovanj z ustanovitelji banke kot s predstavniki družbenopolitičnih organizacij v občinah in pokrajini.

KREDITNI ODBOR: LANI 41 SEJ

Pretežni del pomembnih bančnih poslov ima na skrbi v vsaki banki predvsem njen kreditni odbor. V kreditnem odboru DBH je 7 članov (ki imajo 4 namestnike); vsem so na 8. rednem zboru banke podaljšali mandat. Vloge komitentov je treba vedno čim hitreje rešiti. Zato se je kreditni odbor banke lani sestel na 33 rednih in 8 izrednih sejah, kjer je obravnaval:

- 686 zahtevkov za odobritev kratkoročnih kreditov v znesku 1.377.330 tisoč din, izmed katerih je ugodno rešil 671 zahtevkov za 1.330.184 tisoč din. Zavrnil je 15 zahtevkov.
- Odbor je obravnaval razen tega še:
- 32 zahtevkov za odobritev

ke je štel lani 11 članov, ki so imeli 9 sej; tu so obravnavali vsa vprašanja, ki terjajo njihovo angažiranost, prizadevnost v delu samoupravnih komisij in pri uresničevanju vseh drugih sprotih kot dolgoročnih nalog. Svet delovne skupnosti banke je obravnaval tudi predloge in gradivo, o katerem so sklepali organi upravljanja v banki. Brez takega tesnega sodelovanja ni mogoče zagotoviti uspešnega dela v banki. Svet je spreminjal in dopolnjeval sistematizacijo delovnih mest v banki, skrbel za pravilnik o delitvi OD, reševal je stanovanjska vprašanja delavcev banke, zlasti pa si je prizadeval skupaj s člani komisije za kadre in splošne zadeve za kadrovska vprašanja. Konec 1971 je bilo v DBH zaposlenih 72 delavcev; lani sta 2 delavki prekinili delovno razmerje, 10 delavcev pa je bilo sprejetih na delo, tako da je delalo v banki konec minulega leta 80 delavcev. Med njimi imajo

- 4 visokošolsko izobrazbo,
- 12 višjo šolsko izobrazbo,
- 50 srednjo šolsko izobrazbo,
- 10 nepopolno SŠ izobrazbo in
- 4 delavci osnovnošolsko izobrazbo.

Izredno študira na višjih šolah še 6, na srednjih šolah pa 3 bančni delavci. Banka štendirja tudi nekaj dijakov, čeprav na razpise štipendij ni pravega odziva.

Obseg poslovanja v DBH na-

za 45 odst. (od tega hranilne vloge na vpogled, last prebivalstva, za 25 odst.!).

– omejeni depoziti za 132 odst. in

– kratkoročni krediti pri bankah za 1.946 odst.

Hkrati je DBH kratkoročne kredite pri Narodni banki (reesskontne kredite) znižala za 15 odst.

Pri deviznih računih je bil dosežen večji porast iz povečanih vlog na računih državljanov. Narasli so tudi žiro računih gospodarstva, zlasti pri nekreditiranih gospodarskih organizacijah. Na povečan promet in stanje sredstev na žiro računih je vplivala predvsem povečana realizacija in dosledna izterjava kupcev. Poznajo se tudi prvi vidnejši učinki stabilizacijskih ukrepov.

Narodna banka je tudi lani podzemala ostre ukrepe v prid gospodarske stabilizacije. Dolenjska banka in hranilnica je vse take ukrepe kot druge predpise, ki so krepili stabilizacijo, disciplinirano izpolnjevala, čeprav celo v svojo škodo, saj kljub svoji visoki likvidnosti ni plasilara razpoložljivih sredstev.

ŠE O DOLGOROČNIH SREDSTVIH BANKE

DBH je lani razpolagala z viri dolgoročnih sredstev za vlaganja v osnovna in trajna obratna sredstva, skupaj s sredstvi stanovanjsko komunalnega poslovanja, v znesku 416.479 tisoč din, kar je 5 odst. manj kot leto dni prej. Novih sredstev za dolgoročno kreditiranje, razen prejetih anuitet in nekaj primerov namenskih oročitev, banka ni pridobila. Nekolikanj so se povečala le vezana sredstva prebivalstva. – Povečala pa so se devizna sredstva za dolgoročne naložbe: za 1.101 tisoč din ali za 38 odst., vezane hranilne vloge pa za 2.759 tisoč din ali za 23 odst.

RAZDELJENA SREDSTVA SO DOBILI USTANOVITELJI

K pravkar povedanemu je treba dodati še informacijo, da predstavljajo porast kreditov pri družbenopolitičnih skupnostih za 16.122 tisoč din, izločena sredstva ukinjenih družbenih investicijskih skladov, ki so bila v kreditnem skladu banke in ki se zdaj prenašajo na kreditne odnose s posameznimi občinami. Ta sredstva ne morejo preiti v sklad ustanoviteljev banke, kar seveda pomeni zmanjšanje sredstev v skladu ustanoviteljev; v primerjavi z letom 1971 je to zmanjšanje za 22 odst.

Po novem zakonu o bankah ter o kreditnem in bančnem poslovanju banka nima več kreditnega sklada. Del sredstev tega sklada (anonimni del), ustvarjen do 31.12.1971, je bil razdeljen ustanoviteljem banke, sorazmerno z vplačanimi deleži v kreditni sklad ali pa na podlagi prejšnjih „vezanih depozitov“, ki so 31.12.1971 še predstavljali ustanoviteljski delež v banki, za nov „ustanoviteljski sklad“.

REZERVNI SKLAD BANKE je povečan za 3.211 tisoč din ali za 69 odst. Povečanje je nastalo pri delitvi dohodkov po zaključnem računu za 1971.

Bilanca Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto na dan 31. 12. 1972

AKTIVA

Bilančna skupina		Stanje	31. 12. 1972
A. POSLOVNA SREDSTVA			
1. Kratkoročno kreditiranje			
1. devizno kratkoročno poslovanje	4.133.376		
2. kratkoročno kreditiranje	409.591.307		
3. žiro račun za kratkor. kred.	13.102.484		
4. obvezna rezerva pri NB	85.179.599		
5. Druga sredstva in terjatve	21.070.313	533.077.079	
II. Investicijsko poslovanje			
1. Devizni krediti	6.871.233		
2. kratk. krediti gosp. in negosp.	222.084.354		
3. krediti družb, polit. skupnostim	3.848.030		
4. krediti bankam	7.043.117		
5. druga sredstva in terjatve	18.629.372		
6. krediti za stanovanjsko izgrad.	142.160.749	400.636.860	
7. sredst. posebnega rez. sklada		7.862.871	
III. Poslovanje za družb. polit. skup. in družbene sklade			
			28.078.639
B. INTERNO POSLOVANJE			
1. obratna sredstva	10.840.351		
2. osnovna sredstva	6.018.948	16.859.299	
C. SREDSTVA REZERV IN OSTALIH SKLADOV			
1. sredstva rezerv			530.122
D. SREDSTVA SKUPNE PORABE			
1. denarna sredstva skupne porabe	131.094		
2. plasmani iz sred. skupne porabe	1.450.936		
3. objekti in stvari skupne porabe	225	1.582.255	
skupna AKTIVA			988.627.125
Izvenbilančni aktivni računi			307.042.648

PASIVA

Bilančna skupina		Stanje	31. 12. 1972
A. VIRI POSLOVNIH SREDSTEV			
1. Viri sredstev za kratkor. poslovanje			
1. devizno poslovanje	29.952.634		
2. depozitni denar	376.033.963		
3. krediti pri bankah	164.873.142		
4. drugi viri in obveznosti	4.759.350	575.619.089	
II. Viri sred. za investic. poslov.			
1. kreditni sklad banke	58.244.362		
2. vezani depoziti z rokom	65.459.217		
3. hranilne vloge z rokom	14.665.845		
4. krediti za kreditir. investic.	54.947.652		
5. viri sred. za komisij. posle	31.465.262		
6. ostali viri za kredit. investic.	5.868.035		
7. kr. sklad za stanov. izgrad.	40.082.174		
8. prejeti kred. za stanov. izgr.	10.848.645		
9. ostali viri sred. stanov. izgr.	68.727.323	350.308.515	
10. posebni rezervni sklad		11.694.339	
III. Viri sred. družb. polit. skupn. in družb. skladov			
			28.079.277
B. VIRI SREDSTEV ZA INTERNO POSLOVANJE			
L: kratkoročne obveznosti	10.959.512		
2. trajni viri sredstev za interno poslovanje	8.818.929	19.778.441	
C. SREDSTVA REZERVNIH IN DRUGIH SKLADOV			
			757.859
D. VIRI SREDSTEV SKLADA SKUPNE PORABE			
			2.389.605
Skupna PASIVA			988.627.125
Izvenbilančni pasivni račun			307.042.648

Tako kot kreditni sklad, je tudi ta sklad enako razdeljen ustanoviteljem banke.

13 NAMESTO PREDPISANE 4 Odstotke likvidnosti

Dobra „osebna izkaznica“ gospodarjenja področne banke je vsekakor pregled njene primarne likvidnosti. Le-ta se je izražala v odstotku poprečnih sredstev na žiro račun banke, povečanih za vplačane obveznice federacije iz sredstev posebnega rezervnega sklada, od lanskega poletja dalje pa tudi še od sredstev v blagajni in v valutah, vse v odnosu na osnovo za obračun obvezne rezerve.

Poprečna likvidnost banke je bila lani nad predpisano stop-

njo, saj je znašala 13 odstotkov, predpisana mera pa je bila 4 odst.

Kljub tako visoki likvidnosti pa je imela DBH v prvih mesecih 1972 tudi nekaj dni, ko je imela na žiro račun le mini malna sredstva. Ti primeri so bili vedno pokriti s koriščenjem posebnega rezervnega sklada. V njem je bilo 6.437 tisoč din, trikrat pa so ga uporabili za likvidnost banke, poprečno za 2 dni.

Likvidnostnega kredita pri Narodni banki, ki je znašal do konca septembra 670.000 din, potem pa 340.000 din, DBH ni koristila. Lani domača banka tudi ni najemala likvidnostnih kreditov pri drugih bankah, sama pa je odobrila dvema poslovnima bankama dva likvidnostna kredita v skupnem znesku 13.000/m din. (Nadaljevanje prihodnjic)

STANJE SREDSTEV IN ŠTEVILO DEVIZNIH RAČUNOV 1969–1972

leto	stanje	indeks	štev. rač.	indeks
1969	3.659.000. –	100	1.465	100
1970	8.944.000. –	244	1.808	123
1971	18.470.000. –	505	3.152	215
1972	23.402.000. –	640	3.651	249

opremljati poslovne prostore za poslovanje nove izpostave na Mirni. Za delo v novi izpostavi je medtem tudi že usposobila potrebne kadre, marca 1973 pa bo nova izpostava DBH na Mirni že začela delati. Skrbela bo predvsem za stike s prebivalstvom tega območja.

Po določilih statuta in registraciji opravlja DBH predvsem naslednje bančne posle:

- zbira prosta denarna sredstva delovnih in drugih organizacij, družbenopolitičnih skupnosti in občanov;
- daje kratkoročne kot tudi investicijske kredite za osnovna in obratna sredstva;
- daje kredite za stanovanjsko in komunalno graditev;
- daje potrošniške kredite;
- daje bančne garancije;
- vodi žiro in devizne račune občanov;
- opravlja plačilni promet za občane;
- opravlja menjalne in devizno valutne posle v državi, seveda pa
- opravlja tudi vse druge bančne posle.

DELO IZVRŠILNEGA ODBORA BANKE

Iz poslovnega poročila DBH za 1972 je razvidno, da je izvršilni odbor banke nadaljeval svoje delo v nespremenjeni sestavi: njegovim članom je bila podaljšana mandantna doba do 9. zbora. Lani se je izvršilni odbor sestel na 6 sejah, na katerih je obravnaval splošna vprašanja poslovanja ter upravljanja banke.

Posebej pa je izvršilni odbor banke obravnaval in sprejemal potrebne sklepe za sklic in pri-

investicijskih kreditov za osnovna in trajna obratna sredstva (za 48.284 tisoč din);

– 17 zahtevkov za spremembo kreditnih pogojev (podaljšanje roka vračila);

– 40 zahtevkov za odobritev garancijskih izjav (za 94.183 tisoč din);

– 38 zahtevkov za odobritev garancijskih izjav za pravočasno vračanje kreditov, najetih pri drugih bankah in delovnih organizacijah (za 100.762 tisoč din).

V BANKI DELA ZDAJ 80 DELAVCEV

Glavna odgovornost za nemoteno in redno delo vseh služb v banki leži na ramenih njenih uslužbencev, poklicnih bančnih delavcev. Združeni so v delovni skupnosti, ki je z banko v posebnem pogodbenem razmerju.

Svet delovne skupnosti ban-

rašča iz leta v leto, to pa terja dodatne delovne moči. Več delavcev terjajo predvsem delovna mesta za poslovanje s prebivalstvom; to so zlasti hranilne in devizne službe.

POVEČANJE BILANČNE VSOTE ZA 21 Odst

Poslovno poročilo DBH za 1972 nam pove, da se je bilančna vsota banke lani v primerjavi z letom 1971 povečala za 167.676 tisoč din ali za 21 odstotkov.

Ob koncu 1972 je imela DBH 499.457 tisoč dinarjev za kratkoročno kreditiranje; v primerjavi s koncem 1971 so se ta sredstva povečala za 175.897 tisoč din ali za 54 odst. Sredstva so narasla:

- pri deviznih računih za 34 odst.,
- depozitni denar se je povečal za 71 odst.,
- drugi depoziti na vpogled

V ZADNJEM LETU: ŠE VEČ VARČEVALCEV IN NOVIH HRANILNIH VLOG!

leto	stanje vlog	indeks	štev. vlag.	indeks	popreč. vloga	indeks
1968	38.595.835. –	100	22.177	100	1.740. –	100
1969	51.913.744. –	135	24.274	109	2.139. –	123
1970	67.297.035. –	174	30.003	135	2.243. –	129
1971	80.593.988. –	209	34.370	155	2.345. –	135
1972	100.700.342. –	261	40.266	182	2.501. –	144

KONFEKCIJA „LISCA“ SEVNICA**PRODAJA NA
JAVNI LICITACIJI KAMION**

Tovorni avtomobil mercedes, tip 406D, letnik 1970, s kesonom (4 m) in ponjavo. Avto je v voznem stanju.

Izklicna cena je 55.000 din.

Licitacija bo dne 5. marca 1973 ob 10. uri v prostorih Konfekcije „LISCA“ v Sevnici, Prešernova 4, kjer se nahaja tudi tovarnjak, ki si ga lahko zainteresirani ogledajo vsak dan od 7. do 14. ure, razen sobote, nedelje in praznika.

Udeleženci licitacije so dolžni pred začetkom licitacije predložiti komisiji pooblastilo o zastopanju svoje delovne organizacije in položiti 5-odst. varščino od izklicne cene v obliki bariranega čeka ali v gotovini.

Na zahtevo zainteresentov dostavljamo podroben popis avtomobila. Za vse nadaljnje informacije se obrnite na Konfekcijo „LISCA“, 68290 Sevnica, Prešernova 4, telefon 74-170, interno 34.

STANOVANJSKO PODJETJE RIBNICA – Kolodvorska 7

daje k oglasu „Javne licitacije“ v št. 8 z dne 22. t.m. naslednji popravek:

„Prodaja se lokal v Šeškovi ulici 34“.

**Ob 8. marcu darilo za vse leto,
naročnina na revijo**

naša žena

**Za 50 din vse številke letošnjega letnika,
za 41 din od marčne naprej.**

NAROČILNICA

Našo ženo začnite pošiljati s 1.–3. številko (ustrezno obkrožite) na naslov:

priimek in ime

ulica in hišna številka

poštna št. in kraj

Plačnik:

Priimek in ime

ulica in hišna številka

poštna številka in kraj

Podpis

Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov:
Naša žena, 61105 Ljubljana, poštni predal 20.

**VABIMO
NOVE SODELAVCE!**

gradbeno
podjetje
NOVOGRAD
Novo mesto

vabi k sodelovanju

- VEČ KVALIFICIRANIH MIZARJEV ZA STROJNO IN ROČNO DELO,
- VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV ZA DELO V ZIDARSKEM OBRATU,
- VEČ VAJENCEV ZA ZIDARSKO, MIZARSKO, KOVINARSKO IN KLEPARSKO STROKO.

Prijave sprejema uprava podjetja, Germova 4, Novo mesto. Nastop dela je možen takoj.

**KOLINSKA TOVARNA HRANIL
LJUBLJANA**

tovarna za predelavo krompirja
Mirna na Dolenjskem

zaposli:

1. VODJO IZMENE
VK delavec elektro ali strojne stroke in 3 leta prakse
2. KURJAČA VISOKOTLAČNEGA KOTLA
kurjač z izpitom ali KV delavec mehanske stroke z veseljem do tega dela in 2 leti prakse

Ponudbe pošljite v roku 8 dni na naslov:
Tovarna za predelavo krompirja
68233 Mirna na Dolenjskem

Krajevna organizacija ZB NOV Brestanica obvešča, da je od 1. marca 1973 dalje ponovno

ODPRTA TOČILNICA NA BRESTANIŠKEM GRADU.

Odprta je vse dni, razen ob torkih.

Ob tej priliki ponovno PRIPOROČAMO OGLED MUZEJA SLOVENSkih IZGNANCEV V BRESTANICI. Skupinski ogledi so možni vsak dan, vendar priporočamo, da jih poprej javite na telefonsko št. Brestanica 75-124.

Podjetje za izdelavo elektrospojnih elementov, elektrokonfekcije in elektrotermičnih aparatov

„ELA“, Novo mesto

razpisna komisija za volitve direktorja

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

(reelekcija)

Pogoji:

- Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, izpolnjevati še naslednje pogoje:
- visoka strokovna izobrazba strojne ali elektro stroke in 4 leta delovnih izkušenj v gospodarstvu, od tega vsaj 1 leto na vodilnih delovnih mestih;
- višja strokovna izobrazba strojne ali elektro stroke in 7 let delovnih izkušenj v gospodarstvu, od tega najmanj 3 leta na vodilnih mestih;
- srednješolska izobrazba strojne ali elektro stroke in 12 let delovnih izkušenj v gospodarstvu, od tega najmanj 5 let na vodilnih delovnih mestih;
- da imajo moralno-politične kvalitete,
- da imajo organizacijske sposobnosti,
- da niso v kazenskem postopku,
- da niso bili obsojeni po 55. členu temeljnega zakona o podjetjih.

Ponudbe pošljite v zaprti kuverti na naslov: „ELA“, Novo mesto, Ragovska 7a, z oznako: razpisni komisiji za volitve direktorja.

Ponudbi priložite dokazila o izpolnjevanju navedenih pogojev. Rok za prijavo je 15 dni po dnevu objave razpisa.

**ČASOPISNO PODJETJE „DELO“,
podružnica****Novo mesto**

S P R E J M E v pogodbeno razmerje:

1. DVA RAZNAŠALCA ČASOPISA
dostava na dom naročnikom za področje Novo mesto;
2. TRI PRODAJALCE V KIOSKIH V NOVEM MESTU.

Pod 1: dostava je v zgodnjih jutranjih urah. Delo primerno tudi za fante, ki še niso stari 15 let.

Pod 2: delo je primerno tudi za upokojene osebe.

Zasluzek dober. Kandidati naj se javijo v pisarni podružnice, Glavni trg 1, Novo mesto.

5% POPUSTA
**PRI GOTOVINSKEM NAKUPU VSEH
GOSPODINJSKIH APARATOV**
(tudi pri TV sprejemnikih)
goranje

**IN KUHINJSKO TEHTNICO ZA DARILO
PRI NAKUPU PRALNEGA STROJA
V VSEH PRODAJALNAH**

NOVOTEHNE

V NOVEM MESTU, METLIKI, KRŠKEM IN TREBNJEM
Izkoristite ugodnost, ki smo jo Vam namenili do 31. marca 73!

kultura in izobraževanje

NOVO MESTO: BOGAT ODER

Amatersko gledališče pri novomeškem DPD Dušan Jereb je začelo spet resneje delati. Upravnemu odboru društva so predložili načrt, iz katerega je razvidno, da bodo igralci do konca leta 1973 pripravili naslednje predstave: dramo „Dedinja“, komedijo „Oglasi se, Ferdinand“ in večer poezije. Dela bodo uprizorili na domačem odru, poleg tega pa gostovali: v Straži, Mirni peči, Kostanjevici, Brežicah, Krškem, Metliki, Črnomlju, Ljubljani in Kranju.

NAJBOLJŠI NAGRAJENI

Občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Brežicah je 17. februarja sprejel predlog za nagradjevanje prosvetnih društev in klubov. Na podlagi posebne pravilnika so najbolj prizadevnim društvom že podelili 20.000 din. Prvo mesto so doleteli za DPD Svoboda bratov Milavcev, kjer je marljiv zlasti moški pevski zbor. Sledijo: pihalna godba iz Kapel, PD Dobova in drugi. 6.000 din so pripravili za nagrade najboljšim amaterskim kulturnim delavcem v občini.

Vsa velika politična gibanja od ameriške neodvisnosti in francoske revolucije do socializma Karla Marxa so najpreciznejše, zavestno utemeljena v knjigah. Pa tudi najhujše zločine skušajo opravičiti s knjigami. Mein Kampf je služil Hitlerju.

ETIENNE DENNERY

Zdenko Antončič: KRAVE, linorez 1972 – Na razstavi pionirske grafike v Šoštanjju je bilo to delo nagrajeno. Avtor, 13-letni Zdenko Antončič, je učenec šestega razreda osnovne šole Grm v Novem mestu. Njegov likovni pedagog je Niko Golob

Šolarji o kmečkih puntih

Ni še poteklo pol leta, kar je zgodovinski krožek osnovne šole Vas-Fara prejel najvišje republiško priznanje za elaborat o 30-letnem razvoju pionirske organizacije, pa je že spet sredi živahnega dela. Prijavil se je na 4. republiški razpis mladih zgodovinarjev, ki bodo letos obravnavali zgodovino kmečkih upor. Da bi se učenci čimbolj seznanili z zgodovino svojega kraja, jim je o kmečkih uporih pripovedoval vodja zgodovinskega krožka, učitelj Boris Ožbolt. Pri tem delu bodo sodelovali

tudi drugi krožki. Mladi likovniki bodo slikali prizore iz kmečkih puntov, tlake, gradove in grajsko gospodo, kmečke upore itd. Člani literarnega krožka bodo analizirali ljudske pesmi in slovstvo, ki opisuje dogodke tistih časov – posebno na našem

področju. Fotografski krožek bo slikal stare kmetije, razvaline kostelskega gradu in druga znamenita mesta. Geografi bodo izdelovali skice pokrajine ter karte bojev na našem območju. Vsa dela bodo usklajevali zgodovinarji.

Dela je več kot dovolj. Pohiteti bo treba, ker ga je treba dokončati že pred 20. aprilom letos.

M. VOLF

Pomislek

Dandanes se vsepnek govori in piše o nekem „strupu“, ki da ga vpija vrlo slovensko malomeščanstvo, s tem pa so mišljeni več kot slabi filmi, nenehne modne norosti, ki ne služijo pravemu namenu itd., in ne nazadnje tudi „velik izbor“ raznega šunda čtiva, od stripov do revij tipa Cik, Start, ali pa v malce milejši obliki Antena, Filter 58 in še kaj.

Znano je, da precejšnja večina slovensko mislečih enostavno ne pozna niti po naslovu vsaj ene od mnogih slovenskih revij, kot so npr. SODOBNOST, DIALOGI, PROBLEMI, PROSTOR IN ČAS, TEORIJA IN PRAKSA itd. itd., kaj šele, da bi omenjena večina kdajkoli imela v roki in prebrala to ali ono revijo. Težko je reči, kdo je temu kriv, gotovo pa je eno: v edini novomeški knjigarni ni mogoče sproti kupiti nobene omenjenih revij, preprosto zato, ker jih nimajo. Mislim pa, da je ob takem stanju stvari povsem zgrešeno govoriti: kaj bi naročali to in ono, saj tako in tako ne bo nihče kupil! Ko bi bil od vsake revije na ogled vsaj en izvod, bi se gotovo marsikdo prav rad odločil, kupil in – stvar bi stekla.

Za zaključek tega pomisleka naj navedem iz druge številke SODOBNOSTI poziv uredništva naročnikom in bralcem, ki se glasi: Če ste redni kupci v katerikoli vele-, maksi-, super-trgovini, se vam lahko primeri, da ste izžrebani in morate potovati na Kavkaz, ko bi radi na morje, ali na Bahamske otoke, ko bi radi na Smarno goro, če pridobite novega naročnika za katerega od naših velikih dnevnih listov, si lahko izberete knjigo, ki vas bo razveselila ali pa tudi ne, CE PA SE ODLUČITE ZA NAJBOLJ KULTURNO MOŽNOST IN PRIDOBITE NOVEGA NAROČNIKA SODOBNOSTI, BOSTE DELEŽNI NESKALJENEGA VESELJA, DA STE STORILI NESEBILNO KULTURNO DEJANJE. To pa je danes velika stvar!

Drago RUSTJA

Res samo debatni krožek

Često je slišati, da so sveti za prosveto in kulturo pri občinskih skupščinah le še debatni krožki, ki jih malokdo posluša in upošteva. Tako da je od takrat, ko smo dobili izobraževalne in kulturne skupnosti. V marsičem take trditve držijo, povsem pa ne.

Vladimir Silvester, predsednik trebanjskega sveta za kulturo in izobraževanje, bi lahko rekel „da“ in „ne“, ugotavlja pa: „Naš svet res nima velikih pristojnosti, predvsem pa je vse manj konkretnih. Občinska skupščina njegovo mnenje v okviru možnosti upošteva in bi dejal, da s predlogi stvari le premikamo. Vča-

sih pa se zdi, da je za nekatere zadeve slabši posluh.“

„Kaj imate v mislih?“

„Na sejah sveta smo veliko ur posvetili razpravi o vprašanih posebnega šolstva. V stari mirnski šoli ima-

Vladimir Silvester: „Slab posluh za posebno šolstvo?“

sih pa se zdi, da je za nekatere zadeve slabši posluh.“

„Kaj imate v mislih?“

„Na sejah sveta smo veliko ur posvetili razpravi o vprašanih posebnega šolstva. V stari mirnski šoli ima-

sih pa se zdi, da je za nekatere zadeve slabši posluh.“

„Kaj imate v mislih?“

„Na sejah sveta smo veliko ur posvetili razpravi o vprašanih posebnega šolstva. V stari mirnski šoli ima-

sih pa se zdi, da je za nekatere zadeve slabši posluh.“

„Kaj imate v mislih?“

„Na sejah sveta smo veliko ur posvetili razpravi o vprašanih posebnega šolstva. V stari mirnski šoli ima-

sih pa se zdi, da je za nekatere zadeve slabši posluh.“

„Kaj imate v mislih?“

„Na sejah sveta smo veliko ur posvetili razpravi o vprašanih posebnega šolstva. V stari mirnski šoli ima-

nadaljujejo s petjem. To pa je velika škoda. Zato se je tu pojavila želja, da bi takim pevcem in pevkom omogočili neprekinjeno delovanje. Govorili smo že, da bi ustanovili nov mešani zbor.“

„Kaj pa moški zbor Svobode, ki ga vodite?“

„Pevci so zvečine z Mirne in iz Sentrupertu, vsi so zaposleni. Vaje imamo ob četrtkih, vendar je stalnih oziroma rednih le kakšnih 13. Na spisku ima zbor 20 članov, toliko pa res samo na spisku. Zbor potrebuje za- voljo tega več časa, da se uglašajo, zato tudi nastopi niso kdove kako pogostni.“

„Z njim sem do zdaj največ dosegel. Udeležili smo se treh republiških pevskih revij, medobčinskih nastopov v Novem mestu, sodelujemo na vseh krajevnih in večjih občinskih prireditvah. Zbor zna več kot 20 pesmi. Aprila bomo sli najbrž snemat na ljubljanski radio. Na povabilo smo pripravili šest pesmi. Adamičevo „Jurjevanje“ spremlja v moji priredbi otroški ansambel naše šole.“

Mladinski zbor so lani enotno oblekli. Nekaj denarja so zbrali pri podjetjih, nekaj je primaknila šola. Zbor vsi podpirajo, tudi starši. „Zakaj starši?“ ponavlja za menoj Stane Peček, „zato vendar, ker so zelo dobro srčni in dovolijo otrokom na vaje tudi ob sobotah, ki so sicer proste.“

Ko učenci končajo osemletno šolanje, zapustijo pevski zbor. Često se po šoli ne vključijo nikamor, pa naj ostanejo v domačem kraju ali pa se odselijo. „Le v redkih primerih“, pravi Peček, „nekdanji člani našega zbora

V zahtevah do moškega zbora je Stane Peček skromnejši kot do šolskih zborov. To ne pomeni, da je popustljiv pri kvaliteti, saj je znano njegovo načelo: bolje je manjkrat nastopiti, pa taktat dobro, kot siliti na oder oziroma pred občinstvo za vsako ceno.

Trenutno zbori pilijo svoje sporede, saj je naslednji skupni nastop že kmalu: moški zbor bo skupaj s šolskima zboroma pel na koncertu v počastitev dneva žena – 8. marca.

I. ZORAN

V zahtevah do moškega zbora je Stane Peček skromnejši kot do šolskih zborov. To ne pomeni, da je popustljiv pri kvaliteti, saj je znano njegovo načelo: bolje je manjkrat nastopiti, pa taktat dobro, kot siliti na oder oziroma pred občinstvo za vsako ceno.

Trenutno zbori pilijo svoje sporede, saj je naslednji skupni nastop že kmalu: moški zbor bo skupaj s šolskima zboroma pel na koncertu v počastitev dneva žena – 8. marca.

I. ZORAN

V zahtevah do moškega zbora je Stane Peček skromnejši kot do šolskih zborov. To ne pomeni, da je popustljiv pri kvaliteti, saj je znano njegovo načelo: bolje je manjkrat nastopiti, pa taktat dobro, kot siliti na oder oziroma pred občinstvo za vsako ceno.

Trenutno zbori pilijo svoje sporede, saj je naslednji skupni nastop že kmalu: moški zbor bo skupaj s šolskima zboroma pel na koncertu v počastitev dneva žena – 8. marca.

I. ZORAN

Pevski zbor kulturnih in prosvetnih delavcev Dolenjske bo vodil skladatelj in dirigent Radovan Gobec. Pred kratkim so imeli v prostorih glasbene šole Marjana Kozine v Novem mestu prvi sestanek (na sliki: udeleženci), na katerem so se dogovorili o vajah, formalni ustanovitvi zbora in podobnem (Foto: S. Mikulan)

Mali kulturni barometer

SALONSKI ORKESTER SPET VADI – Novomeški salonski orkester je začel po nekajmesečnem premoru spet vaditi. Prostore je dobil v Domu JLA. V načrtu je, da bo iz te

skupine nastal tudi zabavni orkester. Orkester je dobil s pomočjo ZKPO več novih instrumentov.

DOLENJSKI OKTET V MARCU – Dolenjski okteti iz Novega mesta bo v marcu večkrat nastopil. Med drugim bo pel v Mirni peči na proslavi v počastitev dneva žena.

ZANIMIVE PLASTIKE – Od 20. februarja razstavlja v ljubljanski Mali galeriji svoje plastike znani slovenski kipar Slavko Tihec.

PODROČNI ODBOR TUDI V NOVI MESTU? – Združenje gledaliških skupin Slovenije si prizadeva ustanoviti področne odbore vsaj v večjih pokrajinskih središčih. Spodnje Posavje ga že ima, letos pa ga bodo poskusili oblikovati v Novem mestu.

KAJUHOVI NAGRAJENCI – Tradicionalne Kajuhove nagrade, ki jih podeljuje zavod Borec, so letos prejeli: pisatelj Ivo Zorman za roman „Draga moja Iza“, Jože Vidic za zbirko „Zločin pri Lenartu“, Črtomir Sinkovec za pesniško zbirko „Rovaš Srca“, Matjaž Vipotnik za opremo knjige „Sv. Urh“ in Judita Skalar za oblikovanje knjige „Lačni, toda pogumni“.

NASVETI ZA GLEDALIŠKE SKUPINE – Kulturni poročevalec, glasilo Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, je začel pričevati nasvete gledališkim skupinam pri izbiri repertoarja. Glasilo svetuje odraslim in pionirskim skupinam, kaj naj izberejo, da bo izvedba lažja, prireditvev pa kljub temu privlačna.

STUDIRAJO „DEDINJO“ – Kaže, da bodo Novomeščani naposled le spet zaploskali domači uprizoritvi. Igralci amaterskega gledališča pri DPD Dušan Jereb so začeli februarja pripravljati za oder dramo „Dedinja“, ki je skupno delo R. in A. Goetz. Igro režira Riko Urh.

Češki pevski zbor junija gost Mirne

Čez štiri mesece se obeta Mirni zanimiv glasbeni dogodek: 4. junija bo gost tamkajšnje šole mladinski pevski zbor „Severaček“ iz severnočeškega mesta Liberec. Gostujoči zbor bo imel predvidoma tri nastope. Spored čeških pevcev še ni znan, vendar pričakujejo, da se bodo gostje, ki slovijo v svoji domovini kot zelo kakovosten zbor, predstavili z zares izbranim programom.

Mladinski pevski zbor Mirne bo gostovanje „Severačka“ počastil s svojim sporedom, ki obsega: Gregorca „So tičice zbrane“, Boleta „Sem mislil snoč v vas iti“ in „Sem se rajtal ženiti“, Pahorja „Mara i njeno jare“, Pirnika „Jesen“ ter Ada-

miča „Jurjevanje“. Skupaj s češkim zborom bodo mirnski pevci zapeli Simonittijevo „Geslo“ in Praetoriusovo „Viva la Musica“.

Nastop pevskega zbora „Severaček“ bodo na Mirni uvrstili v spored prireditvev, s katerimi bodo proslavili letošnji krajevni praznik. Domači pevski zbor in osnovna šola sta z veseljem sprejela novico, da prihajajo k njim v goste mladinci iz Čehoslovaške, saj jim prireditelji dajejo s tem priznanje za uspehe, ki so jih na pevskem področju dosegli v zadnjem času. Nekoliko se počutijo v škripcih samo zato, ker na Mirni ni primerne dvorane za tovrstne prireditve.

Čuden protest

Nihče nima nič proti pripombam, vsakomur je tudi dovoljeno govoriti o zmotljivosti drugega, samo da je vse na kulturni ravni. V kulturnih organizacijah – vsaj v teh – bi pričakovali, da bodo kulturni ljudje nespornoma kulturno reševali, to pa pomeni, da ne z nestrpnostjo, natočevanjem, poniževanjem drugega ali celo z grožnjami z višjimi forumi. Zato ne kaže drugega kot pridržitvi upravnemu odboru društva, ki je na seji prejšnji teden sklenil: pevski zbor jerebovec bo resneje obravnavan tedaj, ko bo svoje negotovanje prenesel na upravni odbor s pismeno pritožbo.

J. JUST

NAGRADE ZA MLADE LIKOVNIKE IZ ŠOL

Minulo soboto so odprli v Šoštanj – na dan Kajuhove smrti – razstavo del učencev osnovnih šol. Na otvoritveni slovesnosti so podelili nagrade učencem za posamezna likovna dela, šolam pa za kvaliteten izbor otroških grafik. Med nagradjenimi deli jih je nekaj tudi z našega območja.

LEP OBISK

Občinska matična knjižnica v Brežicah je imela lani 1.834 rednih bralcev, vpisanih pa ima več kot 5.000 ljudi. Dokupili so 1.147 novih knjig, s čimer se je knjižni sklad povečal na več kot 12.700 kosov. V tujih jezikih je okoli 1.200 del. Lani so uvedli letno članarino: 20 din plačajo odrasli, mladina 12 in otroci 8 din. Letos kaže, da bo bralcev in obiskovalcev precej več.

Kdaj športni objekt?

Košarka je v Metliki že dolgo časa popularna, kot kaže, pa se ji sedaj pridružuje še nov šport, namizni tenis. Fantje so začeli igrati neopazno, pobudo za ustanovitev namiznoteniškega kluba pa so dali starejši ljubitelji namiznega tenisa. Za sedaj se okoli miz zbere na treningih nad dvajset članov, ki trenirajo resno in redno, zato tudi uspeh ni izostal.

Najprej so Metličani poskusili na kvalifikacijah za peto republiško ligo, pa so se prenašli. Padli so v šesto ligo in pridno trenirali, pred kratkim pa so ponovno poskusili športno srečo. Na ponovljenih kvalifikacijah za peto ligo so po prvem delu na prvem mestu. Vse svoje nasprotnike so odpravili gladko s 5:1, tesno pa so izgubili z igralci Mošenj, in sicer s 5:3. Ker pa je tudi ekipi Mošenj „spodrstnilo“ in ker imajo Metličani boljše razlike v setih, so po prvem delu sami na lestvici šeste republiške lige. Ta uspeh je za Metličane lahko še najboljša nagrada, da bodo še naprej redno trenirali, kajti drugi del lige bo v marcu v Preselju

in tam bodo morali igre ponoviti. Sicer pa smo lahko brez skrbi, saj se v višjo ligo uvrstita prvi dve ekipi, tako da bodo naši igralci letos igrali v kvalitetnejši ligi.

Člani kluba bodo organizirali tudi pionirsko in mladinsko prvenstvo, kupili pa so še dve novi mizi. Pozneje se bodo pomerili med seboj tudi pobudniki za ustanovitev kluba, in sicer starejši igralci iz mesta in okolice.

Podobna težava kot košarkarje tare tudi igralce namiznega tenisa, ker nimajo kje trenirati. Tako upajo, da bodo kmalu dobili v Metliki nov športni objekt, ki bi bil lahko koristen za celo Belo krajino.

D. P.

Na osnovni šoli v Stopičah vzgajajo že vrsto let dobre športnike. Še najbolj so znane rekometasice, zadnje čase pa mlade telovadke na orodju, ki telovadijo vse boljše. Na sliki: vrsta malih telovadk s svojim vaditeljem, ki gledajo demonstracijo najmlajše telovadke. (Foto: foto krožek osnovne šole Stopiče)

Šport

NOVO MESTO - V soboto, 3. marca, bo v Lendavi gimnastično tekmovanje za V. pokal gimnastike in I. pionirski pokal SRS. Na tej veliki telovadni prireditvi bodo nastopile tudi mlade novomeške telovadke. Maja Dokl bo nastopila v konkurenci članic, ki tekmujejo v zveznem razredu; njene vrstnice Jožica Zupančič, Irena Žlogar, Maja Klemenc in Jasna Dokl pa bodo telovadile v pionirski konkurenci. Tekmovanja se ne bosta udeležili telovadki Tanja Furlan in Mirjam Hočevar, ker sta poškodovani, bili pa sta povabljeni na prireditve. (R. K.)

ZAGREB - Med tednom so odbojkarice Novega mesta spet igrale v Zagrebu z zveznim ligašem Mladostjo. Čeprav so Novomeščanke bile poražene s 3:0 (3,5, 14), so pokazale dobro igranje in bi glede na dogodke na terenu zaslužile vsaj niz (P. Š.)

RAVNE - V nedeljo je bil na Ravnah odbojkarški pokalni turnir za žensko prvenstvo SRS, na katerem je sodelovalo sedem ekip; med temi so nastopile tudi Novomeščanke, vendar se tokrat niso posebno proslavile. V treh srečanjih so zabeležile zmago nad Mariborom, izgubile pa so z Ravenčankami, kasnejšimi zmagovalkami, in Celjankami. V opravičilo uvrstitve Novomeščank - bile so pete - moramo povedati, da so igrare v težji skupini, kajti tam, kjer so igrare Jesenice, Ljubljana in Mežica, ni bila posebna težava priti v finale (D. R.)

KOČEVJE - Končalo se je šahovsko prvenstvo osnovne šole Kočevje, katerega se je udeležilo 14 ekip in preko 70 pionirjev-šahistov. Na tem tekmovanju, ki je trajalo štiri mesece, so prvo mesto osvojili pionirji 7. g razreda, ki so zbrali 45,5 točke. Zmagovalno ekipo so sestavljali: Kovač, Ofak, Rajsar, Granda in Metelko. Drugo mesto so osvojili pionirji 6. b razreda, medtem ko so bili šahisti 6. e razreda tretji.

Končni vrstni red: 1. 7. g (Kovač, Rajsar, Metelko, Granda, Ofak) 45,5 točke; 2. 6. b (Zilevski, Terbut, Dragoš, Pogorelec, Farkaš) 41; 3. 6. e (Kirašič, Goric, Miklič, Jarc, Jurkovič) 39,5; 4. 6. a-36 točk; 5. 6. g-31; 6. 7. f-30; 7. 7. c-29; 8. 7. e-26 in drugi.

Tekmovanje pod vodstvom Iva Staniča je bilo zelo dobro pripravljeno. Z. F.

KOČEVJE - V slovenski bridge ligi so bila doslej odigrana tri nepopolna kola. Ekipa Kočevje, ki edina zastopa Dolenjsko, ni imela posebnega uspeha. Vsa tri srečanja je izgubila, in sicer z Mariborom s 17:3, s Postojno I 13:17 in z Ljubljano IV s 14:6.

MLADINI POSVETITI VEČ SKRBI

Pred kratkim je imel novomeški šahovski klub občni zbor, na katerem je bilo pregledano delo v preteklem letu in dane smernice za bodoče delo. Delovanje kluba je bilo v letu 1972 zelo pestro, manjkalo je le sistematično delo z mladimi igralci. Zato je bil najvažnejši sklep zbor, da se v bodoče začne načrtno delati z mladino. Izvršni odbor kluba (Jože Udirt, predsednik, Viktor Poljanšek blaginjak, in Ivan Ilc, gospodar) naj bi organiziral čim več množičnih propagandnih turnirjev, osrednja prireditve bodoče sezone pa naj bi bil III. novomeški šahovski turnir, kjer bi igrali po možnosti najboljši slovenski šahisti.

J. U.

KOČEVSKI KEGLJAČI DOBRO STARTALI

Začelo se je tekmovanje v kegljaški conski ligi, v kateri tekmuje 12 klubov, med njimi tudi kočevski. V prvem kolu tega tekmovanja so kočevski kegljači dobro startali. Na kegljišču Saturnusa v Ljubljani so podrlji 6759 kegljev, medtem ko so na kegljišču M. Perca podrlji 6867 kegljev in bili med ekipami Izole, Elektra in Medvod ekipami.

Kočevski kegljači so dosegli naslednje rezultate: kegljišče Saturnusa: Kočevar 865, Hribljan 863, Vidmar 846, Benčina 843; kegljišče M. Perca: Pajnič 942, Legan 934, Koston 882 in Vidmar 866 podrtih kegljev.

PUŠNIK OKREVA

Po novejših poročilih iz bremske bolnišnice, v kateri leži ponesrečeni avtomobilski dirkač novomeškega AMD Aleš Pušnik, je zdravstveno stanje Aleša ohrabrujoče. Nekaj dni je Pušnik ležal v nezavesti, sedaj pa že govori, razen tega pa so zdravniki dovolili, da so ga obiskali njegovi najbližji. Kljub temu bo zdravljenje trajalo še precej časa, saj bo moral Pušnik še na zobno kliniko, ker ima poškodovano tudi česljust in zobe.

košarka ILIRIJA - BETI 101 : 97

Prejšnji teden so gostovali igralci Beti pri košarkarjih ljubljanske Ilirije. Tekmo so tesno izgubili, a če bi imeli le malo več sreče, bi se lahko vrnil domov kot zmagovalci. Pet osebnih napak so dobili Medek, Lalič in Tone Vergot. Srečanje je bilo lepo, polno dugovitih akcij in fair. Za ekipo Ilirije so dosegli zadetke: Rakovec 16, Tomaževič 16, N. Macura 8, M. Macura 8, Mišič 12, Križar 12, Oblak 8, Sager 8 in Stegenšek 6. Za ekipo Beti pa so bili uspešni: T. Vergot 4, Kosovac 12, Z. Vergot 19, Lalič 5, Rožič 13, Medek 26, Argutina 16, Popovič 2.

ŽELEZNIČAR - BETI 46 : 107

V prijateljski tekmi z Železničarjem se je vrsta metliške Beti še enkrat izkazala z dobro košarko. Z mladinci Železničarja so se Metličani dobesedno igrali, kar kaže tudi rezultat. Največ košev za Beti je dosegel Arbutina, in sicer 24, drugi pa: Lalič 19, Medek 12, Rožič 12, T. Vergot 12, Kosovac 8, Z. Vergot 8, Milek 6 in Popovič 4.

DOLENJSKO HIPOTOPTEZNO PRVENSTVO

V nedeljo, 4. marca, bo ob 9. uri v sejni dvorani tovarne BETA v Metliki hipotopotezno prvenstvo dolenjske šahovske podzveze za posameznike. Pravico igranja imajo vsi šahisti z območja podzveze. Najboljši igralci bodo nagradjeni. Prijave sprejema SK Metlika do začetka turnirja.

J. U.

NA REPUBLIŠKEM PRVENSTVU - DOBRO

Letošnjega republiškega prvenstva za pionirje na 25 in 35-metrski skakalnici v Mostecu so se udeležili tudi mladi skakalci iz Sentjerneja. Med 65 mlajšimi pionirji je zmagal Tepez iz ljubljanske Ilirije, ki je skočil 18,5 in 18 metrov. Nace Bakše je skočil 15,5 in 15,5 metrov, drugič pa je padel. Med starejšimi pionirji je prav tako zmagal Ilirijan Anželj, Sentjernejčan pa sta dosegla naslednji daljavi: Zupan 21 in 20 metrov, Zabkar pa 23 in 25 metrov. Tekmovanje je motil dež, kljub temu je bila organizacija dobro speljana.

A. B.

Več stikov

da bi ustanovili košarkarsko ligo za Dolenjce. Zdi se mi, da se ta liga že sama ponuja precej časa, le da se odgovorni po dolenjskih mestih nikakor ne morejo „spomniti“ nanjo. Ne vem, zakaj a upam, da bomo tudi pri nas začeli posnemati druge republiške košarkarske centre.

P. M.

Belokranjsko presenečenje!

V Metliki je zadnji dve leti šport vse bolj priljubljen. Razveseljuje je, ker se vse več mladih vključuje v športne dejavnosti in namesto v gostilni prebijejo mladi raje na košarkarskem igrišču, za zeleno namiznoteniško mizico, ne kegljišču in še kje drugje.

Se najkvalitetnejša je košarka. Metlika živi zanjo in za zmage, ki jih okrepjeni Metličani zadnje čase žanjejo kot za šalo in iz dneva v dan ogrožajo dolenjski košarkarski center Novo mesto. Sedaj so ustanovili še mladinsko vrsto, ki še ni tako obetavna kot članska, če pa bodo fantje pridno vadili, bo imela Metlika že v nekaj letih dobre košarkarje, ki bodo sposobni nadomestiti sedanjo generacijo.

Letos so začeli resneje delati tudi igralci namiznega tenisa. Na kvalifikacijah za peto republiško ligo niso

uspeli, zato bodo v kratkem poskusili ponovno.

Zadnje čase vse več beremo o metliških kegljačih. V Dolenjski zimski ligi so odlično začeli in obetajo še lepše uspehe. Žal pa prizadeti fantje nimajo ustreznega kegljišča, zato morajo vse tekme odigrati v gosteh. Pa se tega niso ustrašili. Razen tega vse stroške krijejo sami.

Od copat, dresov do potnih stroškov. In ker je kegljaškemu športu naklonjeno vse več Metličanov, lahko računamo na še eno „belokranjsko“ presenečenje. Zato bi bilo prav in zadnji čas je, da se tudi za kegljače pozanimamo kakšna metliška delovna organizacija. Končno njihova pomoč temu športu prav gotovo ne bi bila zastoj.

SKAKALNICA MORAVČE 73

Mladinci in pionirji iz Moravč so si zgradili 20-metrsko skakalnico, ki jo je odprl Ciril Pavli. Tako so pred dnevi pripravili prvo večje tekmovanje, na katerem so skakali le domači tekmovalci. Rezultati: 1. - 2. Janez Zitnik in Roman Huč (Moravče-Gabrovka) 16,5 metra, 3. Tone Sladič (Brezovo) 14,5 m, 4. - 5. Albert Pavlin in Jože Potrbin (Moravče) 13,5 m, 6. Gusti Prašiček (Moravče) 13 m, 7. Ivan Lenart (Gabrovka) 12,5 m, 8. - 9. Branko Murn in Vili Sita (Gabrovka-Moravče) 10,5 m, 10. Sandi Kraševac (Moravče) 9,5 m.

FRANC PAVLI

Za telesno kulturo na Dolenjskem je premalo denarja, saj večina šol nima primernih telovadnic. Vsi metliški športniki in drugi občani pogrešajo primerno telovadnico, v kateri bi se lahko zbirali za treninge ali rekreacijo. Na sliki: ura telesne vzgoje v sodobni telovadnici osnovne šole v Bršlinu v Novem mestu.

Ljubi, katero naj oblečem?

Verjemi mi vendar! Na plesnem plesu v podjetju so bili samo vrtni pački...

Dolenjski list pred 20 leti Velik plemenski sejem

MEDZADRUŽNI ODBOR Zivorejskih odsekov Trebnje na Dolenjskem priredi 9. marca 1953 pri Pavlinu v Trebnjem velik plemenski sejem. Vabljeni ste vsi, ki si želite nabaviti ali prodati dobro plemensko živino sivo-rijve pasme in drugih. Vabljeni so kupci iz vse države. Odbor.

PLAČEVANJE DAVKOV nekaterim Črnomalcem ni v čast. Da so davčni zaostanki tako veliki, je precej krivde tudi na odbornikih mestnega odbora, ki so tudi med dolžniki. Odbornik Dušan Cimerman iz Črnomlja šrt. 37 dolguje še 24.000 din davkov. Drugi večji zaostanek je Karel Geltar iz Črnomlja, posestnik in prevoznik, ki dolguje za davke še 24.765 din. Vse pa prekaša v tem oziru veliki kmet Tone Skubic, ki dolguje kar 44.500 din davkov.

NA OBČNEM ZBORU Zveze borcev Sentjerne je bil za predsednika izvoljen tov. Dodo Majzelj. On in drugi odborniki, stari borci, so nam jamstvo, da bo Zveza borcev dobro delovala. Člani so živahno razpravljali o postavitvi spomenika, za katerega je zbranih že 285.000 din. Sklenili so, da bodo izvedli nabiralno akcijo za zbiranje bakra, medij in bronca, kar bodo porabili za spomenik.

V METLIKI sta januarja dva tovariša kupila srečko Državne loterije št. 306175. Medtem ko je eden izmed kupcev na podružnici Narodne banke v Črnomlju dvignil dobitek 4000 din, je drugi svojo polovico raztrgal in odvrnil na smetišče, v dobri veri, da ni nič zadel. Poslušali je radio, pogledal v časopisu objavljeno zrebno listo in kljub temu zavrgel srečko z dobikom 4000 dinarjev.

V NEDELJO 22. februarja je bila v Kočevju slavnostno predana v javni telefonski promet nova 200-številčna telefonska centrala, ki je bila v Kočevju že nujno potrebna. K temu uspehu so pripomogli ljudska oblast in gospodarska podjetja Kočevja, ki so materialno podprla prizadevanja vodstva direkcije PTT. Okraj Kočevje je v nedeljo dobil tudi novo direktno telefonsko linijo Ljubljana - Kočevje.

(Iz Dolenjskega lista, 27. februarja 1953)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske novice. V čisti najlepša čednost

(Iz Podzemlja), dne 14. februarja 1893. - Lansko leto so bile prinisale „Dol. Novice“ popis slavnosti, ki se je vršila o blagoslovljenosti nove dekliške zastave. Kupile so jo bile dekleta Podzemljeke fare v trajen spomin, da je bilo 59 let preteklo, odkar kakor 1891 ni bilo nobenega nezakonskega otroka rojenega. Objavite „Dol. Novice“ še letos nekaj enako veselje. Dekleta so se tudi leta 1892 obnašale izvrstno. V rojstni knjigi Podzemeljske fare izmed 82 rojenih ni bilo nobenega nezakonskega otroka in bela zastava raz zvonika naznanja se zmirom tujcem in domačinom lepo zadržanje deklet je obirne fare in da vedo one v čisti imeti najlepšo čednost. Videti je, da so obrodili izvrstni govori gospodov govornikov na slavnosti dan in obhajanje tridnevne obrodili obilen sad.

(Bolgarski) knez Ferdinand se je oženil. Vzel je za ženo katoličanko, kar jako jezi nekateri Bolgare še bolj pa Ruse, ki bi najraje spravi-

Zgodilo se je...

BODO TEPENI? - Britanski gostinci so predlagali oblastem, naj ostreje kaznujejo povzročitelje neredov v lokalih. Za uboj spet zahtevajo smrtno kazen, krivce manjših kaznivih dejanj pa naj bi natipali s palico. Pri nas se ni bati, da bi uvedli kaj podobnega - ker bi bilo preveč tepenih.

STRELI ZARADI MESA - Ob pogledu na žilavo meso, ki ga je dobil, se je v Catanii v Italiji besni kupec tako ujezil, da je potegnil pistoleti in dvakrat ustrelil. En strel je zadel mesarja, strelce pa je usel. Imel je srečo, da je kupoval meso v Italiji: če bi prišel v naše mesnice, niti žilavega mesa ne bi dobil!

KRAJA VOZOVNIC - V avstralskem Sydneyju so neznanec ukradli iz predstavništva ameriških letalskih družb 4.735 nepopolnih vozovnic v vrednosti 9 milijonov avstralskih dolarjev. Če ne bi družbe vedele za serijske številke vozovnic, bi se lahko zlikovci dolgo vozili z letali.

NOV SINDIKAT - Na tajnem občnem zboru v Stockholmu je 107 švedskih prostotuk ustanovilo svoj sindikat. Sindikat bo svojim članom zagotavljal pravico do dela in jim pomagal urejati socialna vprašanja. Ni še znano, če bodo švedski sindikati priznali novo sindikalno organizacijo. Ljubice za denar so torej tudi na Švedskem organizirane!

DRAGOCENA KRAJA - Poljski mesar v Čechah in še 18 njegovih najpdašev bo sedlo pred sodnike. Odkrili so jih, da so v zadnjih letih nakradili 227 ton mesa. Mesar je imel ob arcačiji šest hiš in tri milijone zlotov. Povprečna poljska plača: 2.500 zlotov. Poljsko tarejo torej enake težave kot nas. Tarekni mesar pa si ne more obetati kaj dobrega: poljsko sodišče je v zadnjem podobnem primeru izreklo smrtno kazen.

ZVONČEK NA TELEFONU - 23-letni ameriški študent je izumil praktično novost: na telefon priključeno napravo tako dolgo kliče telefonsko številko, da ujame trenutek, ko je prosta. Potem zvonec obvesti lastnika, da lahko govori. Izum bo tudi pri nas dobrodošel, saj so zveze velikokrat zasledene!

MORILSKI TIGRI - V indijskih gozdovih svetovno od Kalkute so tigri v treh mesecih pomorili 151 ljudi, med njimi 29 nabiralec medu. Zaradi tega ni na trgu precej manj medu, da divjih čebel in njihovega voska.

SPRETNI PODJETNIK - V Kalmaru na Švedskem je bila blagajna industrijskega podjetja prazna, nameščenci pa so vseeno dobili svoj zaslužek. Kako? Lastnik podjetja in njegov družabnik sta se preoblekla in zamaskirala ter oropala banko podružnico v sosednjem kraju. Ljudje so dobili plače, podjetnika pa bosta šla v zapor!

LJUBEK SPREJEM - Potnica v brzcu med Muenchnom in Koelnem je otrpnila od strahu, ko je odprla vrata na stranišče. Iz oči v oči sta jo srečala s krokodilom. Sprevednik je stranišče zaprl, gasilci so potem na prvi postaji krokodila ujeli. Ni pa znano, kako je plazilec prišel v stranišče.

NI BILO PRITRŽB - Televizijski gledalci v Georgiji so se udobno zlekli v naslanjace in pričakovali televizijsko detektivko - zagledali pa so pornografski film. Posebnega protesta ni bilo: le osem gledalcev se je pritožilo, dva tehnikarja pa sta bila zaradi tega odpuščena iz službe!

li vse Slovane v razkolno cerkev. Bolgarski narod sploh pa ljubi svojega kneza; tudi razkolna bolgarska duhovščina molji za kneza in njegovo nevesto.

(Spanjci) so dobili liberalno vlado. Bode - ji pomagala praznim španjskim kasam? Jako dvomimo!

(Nesreča). V nedeljo dne 26. februarja prigodila se je na Krki na Loki v Novem mestu velika nesreča. Trije železniški delavci so se vozili v čolnu po Krki, bili so gotovo vinjeni in gugalni čoln, kateri se nenakrat preobrnil; dva delavca so rešili ljudje, kateri so na pomoč prišli; tretji, Martin Stepišnik doma iz Teharjev pri Celju, pa je utonil.

(Kmetijska bralnica) v hiši rokodelskih pomočnikov v Novem mestu, je odprta ob nedeljah in praznikih od 8. - 10. dopoldne. V. Rohrtman.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC, 1. marca 1893)

Ko bo Mokronog dolenska prestolnica

Mački bodo šli nad gadjjo zalego, Mirna se bo spravila nad Trebnje, Novomeščani bodo po stari navadi čemerno gledali v veseli pustni dan in Mokronog bo prestolnica Dolenjske. Vse se bo zgodilo na en sam, veselju posvečen dan: v nedeljo, 4. marca. To bo pustna nedelja, ko bo iz oblih krovov tekla dšišca marmelada, ko si bodo same nadele maske, ko bo norčavo veselje potisnilo v stran resno vsakdanjost.

Razigrani Bavarci pijejo pivo v potokih, mokronoški farfarji pa pripravljajo „Carinskih olajšav za prethotapljenji alkohol in druga manila ne bo!“ Mokronog bo, v znamenju črne noge na zlati podlagi, spet pustna prestolnica Dolenjske, to je treba priznati vnaprej. Kaj pripravljajo tamkajšnji pustni veljaki za tokrat? Velestni karneval z ohcetni z vseh vetrov, v nedeljo ob 14. uri bo Mokronog najprej uradno priznan kot velemost, potem se bodo predstavili kandidati za poročne pare, sledil bo poročni obred pa obdaritev novoporočencev in za konec še svatba v veliki dvorani državne opere v Mokronogu. O vsem tem podrobno pišejo tudi v svojem časopisu - Mokronoški farfarji.

Takole so Mokronožani leta 1970 izstrelili raketo na konjski pogon. Letos bodo naredili velemostno ohc!

Svoj časopis bodo izdali tudi krški pustni veseljaki, v Brežicah pa se tudi ne bodo umaknili starim običajem in dostojnemu pogrebu častitega Pusta. Žal nismo dobili podrobnih novic, ker nismo mogli ne iz enega ne iz drugega turističnega društva po telefonu nikogar prilikati. Bržkone so že sredi gorečih priprav!

Kostanjeviški Prforcenhaus se tudi ne da. Pustne norčije

Kesanje je prazno delo

Pred zadnjim snegom sem srečal starega Pižmarja, ki me je namesto pozdrava brž povprašal: „I, kje imaš pa kobilico? Menda je nisi prodal mesarjem, ko dandanes ljudje tako tekajo za mesom?“

„Bosa je ta! Sam veš, da je ne prodam, akoravno je že stara. Ne maram, da bi končala v loncu, čeravno bi bil brez zadnjega novca v žepu.“

„Vidiš, jaz bi rad prodal, pa nimam kaj. Pred leti sem redil veliko glav živine, pa ni šlo v prodajo niti za male novce. Na kolenih sem hodil prositi tiste, ki so odkupovali živino, pa vse zastoni. Smejali so se mi v brk in objubljali za drugič.“

Cakal sem boljših časov in celo zimo redil živino zastoni. Pokrmil sem vse seno, deteljo, peso, korenje in kar se je našlo pri hiši. Kupoval sem približke, spomlad pa se seno, da mi živina ni poginila. Kaj sem dobil zanjo? Figo, da veš. Komaj sem dolgo poravnal z izkupičkom, za zaslužek sem se pa pod nosom obrisal. Jezen sem bil na vse, pa sem se odločil, da ne bom več redil živine v svojo škodo. Na, pa sem spet udarjen.“

„Tega ti pa ne verjamem,“ mu oporekam.

„Res je, res. Brez živine sem. Ravno zdaj, ko kamajo meso in živino podražiti, bom pa brez zaslužka.“

„Spet začni rediti, pa se bo tudi zate dobro izteklo,“ mu svetujem.

„Saj bi, pa se bojim, da bom čez nekaj let spet na istem.“

Se je godrnjal, pa ga nisem poslušal. Vidite, tako je to. Enkrat je preveč živine, drugo pot ni mesa; drug na drugega valijo krivdo, pojte se pa kesajo, da so napak ravnali, vendar vam povem, da je kesanje prazno delo.

MARTIN KRPAN

vedeli povedati kaj pikrega o Trebanjih.

Znamenite gadje zalege metliške, ki je videla že, kako je sam Kolumb Metliko odkrival, kako je Franc Jozef železnico inspiciral in še druge hudo pomembne reči - danes niti najmočnejša kačja slina ne obudi več. Zato pa so se razvile „Gradski mački“, ki bodo v nedeljo požrtli slavno gadjjo zalego, nastopili s šestimi aktualnimi skupinami na vozovih in tako le-

Oceani skrivajo ogromna bogastva

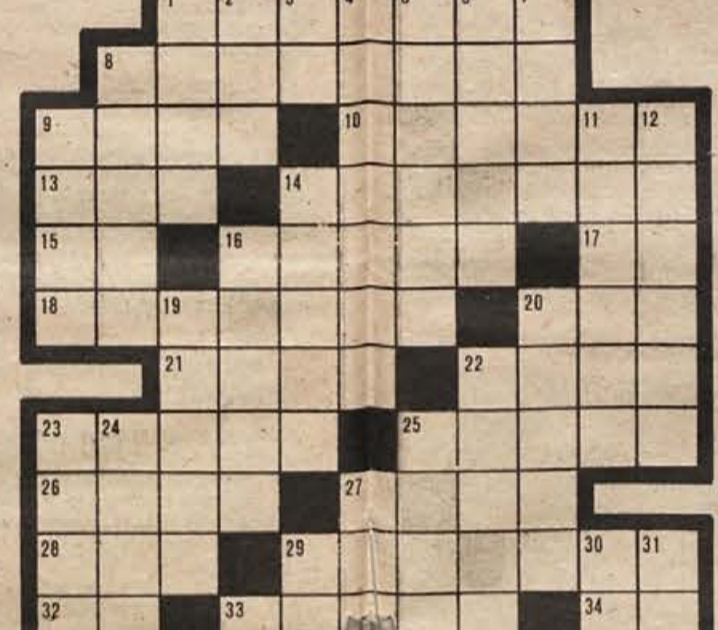
V Washingtonu je bila nedavno tega osnovana Mednarodna ustanova za oceanografska raziskovanja, ki bo z denarjem za sebnne industrije financirala znanstvene studije in praktične raziskave oceanov. Frank Clark, predsednik pododbora za oceane v ameriškem Kongresu, je v svojem govoru na ustanovni seji poudaril, da se na morskem dnu nahajajo neprecenljive rezerve mineralnega bogastva in hrane. Pred nedavnim so v morskih globinah blizu Nove Anglije odkrili ogromne kolonije morskih rakov, kar kaže, da skriva morsko dno neslutne rezerve hrane.

Novoosnovana ustanova bo nabavila najsodobnejšo opremo za raziskovanje morij, med drugim tudi specialne podmornice za preiskave morskega dna.

(Po Naših novinah)

Križ, kraž, kralj Matjaž

VODORAVNO: 1. *ekovalce z oroženj, 8. grad, umestnostno središče, 9. ime pisatelja Tvardija, 10. vzhod, 13. sukane, 14. optenica, 15. avtomobilska oznaka Kotora, 16. borlišče, 17. simbol za natrij, 18. malokrvnost, 20. odžagan kos debla, hloh, 21. kraj blizu Krškega, 22. angl. moško ime, 23. eden največjih angleških romantičnih pesnikov, 25. uživalec tekočine, 26. slovenski narod, 27. španska gospa, 28. moško ime, 29. srbska pokrajina, 32. začetnik našega največjega pisatelja, 33. vzvod, 34. pamet, 35. miselnih vodja katkega nazora, smeri, 37. hrvaški Petrol, 38. fosilna smola rastlinskega izvora, 39. gorski prehod na Velebitu, 40. luknja, cev za odvajanje dima, 42. urejevalec izlozb.

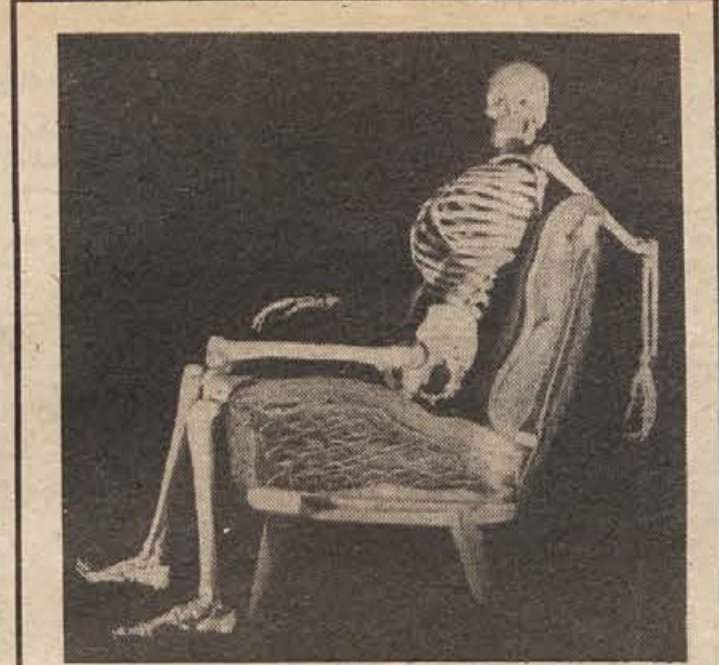
ZA VSAKO GAR DOLENJSKI LIST

SKOK NA MARS

21. Sedemkratni doktor psihologije je navajal dalje: Kronični dolgčas pritise od četrtega pa do torka, ko je na Marsu prosto. Ne minigolj ne avtomatska kegljiča ne TV kvizi, pa tudi popevkarstvo ga ne prežene več. S čim se ga se lotimo, za boga milega? je obupano povzdignil roke sedemkratni doktor.

Tu se je prijavil k besedi delegat z Zemlje, naš Para-

DOLENJSKI „VIC“ - IN RESNICA! - Tovariš, kaj pa vi čakate? - Objubljeni so, da bom kmalu dobil lokacijo za gradnjo stanovanjske hiše...

Če se pes polula v Beli hiši

Ko je maja lani odšel v pokoj električar Brian, ki je bil v ameriški Beli hiši celih 20 let zadolžen za pse petih predsednikov, ki so se v tem času zamenjali v najpomembnejšem hotelu, je končno dobil toliko časa, da je napisal spomine - na nase in hle. Hkrati s psi so v knjigi omenjeni še predsedniki Truman, Eisenhower, Kennedy, Johnson in Nixon.

„Predsednik Kennedy se je vedno obnašal zagonetno,“ piše v svojih spominih električar, za dolžen za pse ameriških predsednikov. „Bil je izredno resen: nikoli ne bom pozabil dne, ko je okopan prišel iz bazena in stopil na pasje blato. Odrevel sem - vendar pa predsednik niti z izrazom na obrazu ni pokazal, kaj se je zgodilo. Mirno je odšel naprej...“ Kdo drug bi iz takega dogodka naredil problem!

Kakšni so bili torej predsedniki, ki so bili v njihovi družbi psi? Kennedy je po Brianovih besedah zelo nežno skrbel zlasti za Pušinko, pisico, ki jo je dobil v dar od ruskega voditelja Hruščova. Pušinka je bila iz Strelkinega gnezda. Torej je bila neposredna potomka pisce, ki je letela v kozmos. Ko je Pušinka kotila, je Kennedy često prišel pogledat, kako napredujejo mladiči.

Ljudje bi se kajpak smejali, ko bi vedeli, kakšne nezgode so povzročali psi predsednikom. Tako je moral Ike Eisenhower zamenjati celo preprogo, ker jo je uničila njegova ljubljena Heidi. Najhuje pa jo je zagodel Johnsonov pes na „Festivalu umetnosti“ poleti 1965. Eden

hišo, je pripeljal terierja. Osebe Bele hiše pa mu je kupilo irskega setra, psa, ki naj bi bil dostojen predsednika. Nixonova žena se je na vsak način hotela spoprijateljiti z njim, pa jo je trikrat vrgel v zrak!

Jenny je kmalu prišla vsa namajna, da se je smejala. Gledala je in se smejala.

„Ej, Jenny, - je rekla, ne da bi se nehal smejati. - Nikar se ne jez. Toda ti se ne boš nikoli spametovala. Kaj res misliš, da ti bom dal del tega denarja? Se vedno si neumna in navna kot tedaj, ko sem te našel v New Yorku. Bila si velika plovčala navivnica in se vedno si taka. Kaj te Pereira ni nič naučil?“

DAJ JE VOZNO KARTO. - Vzemi to, otrok, in bodi hvaležna, da si jo tako poceni odnesla. Jenny ga je gledala. Razprta je svoje modre oči. - Hočeš reči, da ne daš denarja? - Niti centa, punčka, je rekla Dvojni in se kar naprej smejala. Pojdi, mala!

Osliša je. Dvojni je gledal za njo. Zadovoljen. Pa ima velik pesek, ki ga je iskal: 200.000 dolarjev! Najbolj sijajno pa je, da so od Pereira. Šel je s postaje, poklical taksi in se vrnil domov. Stopil je iz dvigala in odprl vrata svojega stanovanja. Na drugem koncu sobe je zagledal rdečo točko. Prizhal je luč. Rdeča točka je bila cigareta Snetkina, šefa kriminalistične brigade. Sedel je v kotu in se dvema policajema. Snetkin se je smehljajal: - No, Dvojni, kako je? Nekaj se moram pogovoriti s tabo. Dvojni je vrgel torbo na mizo. - Snetkin, tu ni čakalnice. Zakaj ste tu? - Snetkin je ugasnil cigareto. - Dvojni, nekdo je ubil Jimmyja Pereira v hotelu Mitzler. Okno njegove sobe gleda na kopalnico v zadnjem delu hotela Penfoyd. Videli so te tam v baru ob 7.15. Kaj praviš na to, bratec? - Mislite, da sem ubil Pereira? - Ne mislim, ampak trdim! Streljal si iz kopalnice. - Kaj vam pride na misel. Pereira nisem niti videl. Snetkin se je smehljajal: - Cuj, bratec. Pereiraova punca je telefonirala ob 7.15 in rekla, da ga hoče ubiti. No, to si tudi napravil! Dvojni se je spomnil Jennynih modrih, razprtih oči. Odločil se je igrati z odprtimi kartami. Snetkin pa se je še bolj smejal. - Lepa zgodba, Dvojni, toda ne vžge. Pereira je prišel v Mitzler ob šestih, ne ob sedmih, dekle pa mi je takoj prineslo denar. Našli smo denar zraven trupla. Kaj pa nosiš v tej torbi? - Vstal je in jo vzel. Odprl jo je in iz nje sta padla dva kolta 38. Snetkin je vzel enega in ga poveljal, nato pa drugega in pregledal magazina. Tu imaš dokaz, bratec! Iz tega sta izstrinjani dve krogli, dve smo v Pereira tudi našli. Dvojni, to pot te imamo. Naravnost na električni stol greš. Dvojni je molčal. Spomnil se je, da je rekla Jenny, da je še vedno neumna in navna. Gledal je Snetkina in se smehljajal: - Pečen sem, Snetkin! je dejal. Tisti, ki mi ni dal ime Dvojni, se ni mnogo zmotil. Hotel sem biti preveč pameten!

Z naših vetrov

URESNIČENA PREROKBA

Pred vojno so prihajali v Ribnico razni izletniki, med njimi tudi avtomobilisti z nemškimi registracijami. Obredli so vse gostilne, čeprav jih takrat ni bilo malo, boja kar 26. Ti izletniki so zelo zajeto jedli in pili, gredoč pa opazovali, stikali in poizvedovali o vsem, kar jim je bilo potrebno in kar je bilo pravzaprav glavni cilj njihovih izletov.

V neki gostilni so trčili na staro ribniško korenino Jakoba Oražma, ustanovitelja in lastnika znane delavnice telovadnega orožja JOR v Ribnici. Neki mlačnozobci razigrani Nemec si ga je hotel privoščiti, pa ga je potuhnjeno vprašal, zakaj so v Jugoslaviji najslabše ceste, kar jih je dotlej prevozil in svojih potovanjih. Oražem malo pomislil, podreza v fajfco in mu odgovori: „Nič ne pomagaj, na teh cestah bo počila os Rim-Berlin-Tokio.“

Kljub temu da ga je mladi Nemec osuplo in kar skilasto pogledal, se je kasneje to Oražmovo prerokovanje dosledno uresničilo. Žal Jakob Oražem tega ni doživel.

ČUDEN POZDRAV

Jakob Oražem, mojster iz Ribnice, je bil kot napreden možakar vedno navzkriž z ribniško duhovščino, posebno z dekanom, ki so mu rekli Ribničani „tehanti“. V mraku je šel Oražem od „Ceneta“ in jo je zamisljeno mahal proti domu. Na pločniku ga pozdravi mimo-odlagane. Ti moraš samo skočiti v taksi ter vzeš v banki denar. Brez ko bo odšel, bom šla v tvoj nadstropje. Tam je kopalnica, katere okno gleda naravnost v okno sobe 73. Dogovorila sem se z Jimmyjem, da mu bom s tega okna dala znak, da je zrak čist. Ko se bo torej pojavil na oknu, mu bom s temle dala znak. Odvrkla je mi in pokazala kolt.

NE V ZRAK

Partizani so pred nemško ofenzivo leta 1943 porušili betonski most čez Kolpo med Brodom na Kolpi in Petrino. Ko je bil most porušen, se je oglasil možakar, star se kakih 60 let: „No, tovariši! Pa ste ga vrgli v zrak!“

Partizan Peter pa je popravi: „Ne, očka, samo v vodo smo ga spustili!“

JOŽE KRIZ KUŽELJ

PETER CHEYNEY: VRNITEV K STARI LJUBEZNI

Poznal sem mnogo ljudi, ki so menili, da lahko uidejo plačilu računov, pa so se grdo motili. Gotovo se spomnite, Caseljija, imenovanega Dvojni. Delal sem z njim nekaj časa v Chicagu. Močan fant je bil in nekakaj!

Nekega večera je sedel Dvojni v svojem stanovanju in premišljeval. Prišel je od sklepa, da to, s čimer se ukvarja, ni nič posebnega in da je prišel čas, da napravi veliki posel in se nato umakne.

Zrak v Chicagu je postal zanj nezdrav. Vprašaje, zakaj? Snetkin, policaj, ki vodi kriminalistično brigado, se je odločil, da ga spravi v zapor. Dvojni se je, da je Dvojni v zadnjih sedmih letih napravil mnogo moštvo in se nešetokrat izmuznil.

Dvojni je stopil k ogledalu nad kaminom in se pogledal. Ugotovil je, da ne izgleda slabo. Res, malca sal pod brado in na trebuhu, toda še vedno je všeč ženskam. Tako se je gledal in spraveval, kakšnega posla naj se loti.

Z dvigalom je prišla Jenny. Sladka, da vam sapo vzame. Vse, kar ima na sebi lepo, plašč iz astrahana pa je nad vse. Tu je tudi dragocen mufl, v muflu pa kolt 38.

Obraz ima ljubek, nasmehjan in mil, prav kot pri mački, ki je pozrla kancarčka za zajtrk. Verjamete ali ne, Jenny je bila v formi.

V New York je prišla pred petimi leti z neke farme v Connecticutu. Imela je 22 let, sto petdeset dolarjev in mnogo upanja. Dolžni so kmalu splatati, upanje pa tudi. Nato je srečala Dvojnega. Našel ji je službo pri „Papagaju“ v nočnem klubu, finem kraju za fina dekleta. Tako je Jenny po šestih mesecih poznala ogovor na vsa vprašanja.

Pri Dvojnem je ostala leto dni, ko pa je Jimmy Pereira, mojster nad mojstri, poslal Dvojnemu v opomin dve krogli, se je Jenny, medtem ko je Dvojni ležal v bolnišnici, odločila zamenjati partnerja. Ošla je s Pereira, in tisto, kar jo je Dvojni pozabil naučiti, ji je pokazal Pereira iz prve roke.

Kot sem torej rekel, Jenny je prišla v stanovanje in se smehljala. - Presenečen sem, da te vidim, - je rekla Dvojni. - In veš, lepa si. Kaj delaš v Chicagu? - Tako jo je spregovoril. - Je odgovorila. - Natačaji je gin in obstal pri ognju. Moram vam povedati, da so mu rekli Dvojni zato, ker je trdil, da se dekleta vedno vračajo k njemu. Tako je stal pri ognju in mislil, da je Jenny prav taka kot druge. - Torej, punčka, kaj je novega? - Izpila je kozareček in ga gledala. Dvojni je sam pri sebi priznal, da je hudčevno lepo deklic. - No, tole je novo, Dvojni, - je rekla. - Danes so spustili Pereira. - Dvojni je zazvižgal. - Kaj je mogoče? Tisto umazano podgano? Spustili so ga, pravih. Pripoveduj, Jenny! - Zjutraj mi je telefoniral, da pride nočjo v Chicagu, da naj mu najdem mimno sobo v kakem hotelu, da bo lahko opravil nekaj zadev. Vesel, Jimmy se ne počuti varnega. Ve, da je toliko ljudi, med njimi tudi ti, Dvojni, ki bi ga radi poslali na drugi svet. Dvojni je pokimal in vprašal: - Zakaj pa pride sem? - Jenny se je smejala.

Osupnil boš, Dvojni, ko ti povem, da ima tu 200.000 dolarjev v blagajni neke banke. Zjutraj mi je povedal po telefonu: ko bo prišel zvečer ob sedmih, bo šel naravnost v hotel. Tam se bo sestel z mano in mi bo dal ključ od blagajne. Potem grem po denar. Nato pogledam, če je pred hotelom vse čisto, da ga nihče ne opazuje. Namerava uiti v New York.

Pa kaj? - je vprašal Dvojni. - Rada bi ga vprašala s poti, - se je smehljala Jenny, njen glas pa je bil rečen, vidiš, kaj sem mislila. Vzela sem sobo št. 73 v hotelu Mitzler v Grape Street. Soba gleda na uličico, na drugi strani te uličice je hotel Penfoyd. Ob sedmih grem v Mitzler, da se sestanim z njim in vzamem ključ. Nato moram iti v banko, pa ne bom šla. Šla bom v hotel Penfoyd, tu bom dobila v baru tebe in ti bom dala ključ od blagajne. Ti moraš samo skočiti v taksi ter vzeš v banki denar. Brez ko bo odšel, bom šla v tvoj nadstropje. Tam je kopalnica, katere okno gleda naravnost v okno sobe 73. Dogovorila sem se z Jimmyjem, da mu bom s tega okna dala znak, da je zrak čist. Ko se bo torej pojavil na oknu, mu bom s temle dala znak. Odvrkla je mi in pokazala kolt.

Dvojni je spet zazvižgal. - Krasna ideja, punca, moram priznati. Alibi pa je tu. - Tako je rekla. - Tja, pa, brž ko bom dobi torbo z denarjem, vzameš drug taksi in se odpelješ na postajo. Tam bo rezerviral kupe za New York. Ko bom jaz končala, pridem k tebi. Razvedila si denar, pa vsak na svojo stran. Kako ti je všeč, Dvojni? - Ideja je odlična. Všeč mi je. Ob 7.15 te čakam v velikem baru Penfoyda. Velja? - Vstala je. - Velja, Dvojni! Sedaj pa trči val! Ob 7.15 je Dvojni v baru hotela Penfoyd stopil. Zadovoljen je bil s sabo in gledal je nekaj časa v ogledalo, nekaj časa pa v vratom. Jenny je prišla kot vinar, šla naravnost k njemu in mu dala ključ. Levijo je imela v mufl.

Pojdi, Dvojni! Je zaspešala. - In delaj hitro. Čez deset minut bom šla gor in vse stvar končala. Dobiva se v kupeju. Dvojni si je popravi ključ, dal ključ v žep in odšel. Znanet je vzel rumen taksi, ki ga je hitro odjedal v banko. Čez pet minut je bil spet v taksiu in se peljal na postajo. Ni pa rezerviral kupine za brzovalku za New York. Vzel je samo eno karto in čakal. Jenny je kmalu prišla vsa namajna, da se je smejala. Gledala je in se smejala.

Dvojni se je spomnil Jennynih modrih, razprtih oči. Odločil se je igrati z odprtimi kartami. Snetkin pa se je še bolj smejal. - Lepa zgodba, Dvojni, toda ne vžge. Pereira je prišel v Mitzler ob šestih, ne ob sedmih, dekle pa mi je takoj prineslo denar. Našli smo denar zraven trupla. Kaj pa nosiš v tej torbi? - Vstal je in jo vzel. Odprl jo je in iz nje sta padla dva kolta 38. Snetkin je vzel enega in ga poveljal, nato pa drugega in pregledal magazina. Tu imaš dokaz, bratec! Iz tega sta izstrinjani dve krogli, dve smo v Pereira tudi našli. Dvojni, to pot te imamo. Naravnost na električni stol greš. Dvojni je molčal. Spomnil se je, da je rekla Jenny, da je še vedno neumna in navna. Gledal je Snetkina in se smehljajal: - Pečen sem, Snetkin! je dejal. Tisti, ki mi ni dal ime Dvojni, se ni mnogo zmotil. Hotel sem biti preveč pameten!

POTA IN STRANPOTA

Dežurni poročajo

VLOM V LIPOVCU – 19. februarja popoldne je bilo vlomljeno v hišo Slavka Suštarja v Srednjem Lipovcu. Domačih ni bilo doma, neznanec pa je našel ključ, ki je bil sicer „skrit“. V stanovanju je vlomilec vse razmetal, očito je iskal denar. Ker tega ni našel, se drugega ni maral.

TRAMA IZGINILA – V noči na 21. februar je nekdo z dvorišča hiše na Kandijški cesti 5 v Novem mestu ukradel Marjano Sodiču dva lesena trama, vredna 200 din.

TAT V KLETI – Klet Jožeta Kolenka v Smarjeških Toplicah je imela ponoči 21. februarja neznanega obiskovalca. Odnesele so tri zajce, spil nekaj vina in ukradel tlačilko.

SPET UKRADENE MEGLENKE – V noči na 22. februar je nekdo z osebnega avtomobila Marjana Beleta iz Novega mesta ukradel luči meglenke. Avto je stal pri Zavodu za požarno varnost. Bele je oškodovan za 600 din.

SEKAL NA TUJEM – Francu Penci iz Smolenje vasi je nekdo v gozdu posekal več borovih in smrekovih dreves, vrednih 300 din.

NE PUŠČAJTE KLJUČA V VRATIH! Tončko Luzar z Novega mesta je 23. februarja obiskal tat. Luzarjeva je hodnik stanovanja zaklenila in za nekaj časa odšla, ključ pa pustila v vratih. Neznanec je to izkoristil in ji ukradel 255 dinarjev. Očitno ključev niti za hip ne gre puščati v vratih, kajti tavati so na preži!

PRETEP PRED AVTOBUSI – Novomeški miličniki so 25. februarja popoldne morali posredovati pri pretepu na novomeških avtobusnih postajah. Ugotovili so, da je delal nared in se pretepal Ljubljancan Matek Miklavčič. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

Jug spet vlomil

Kočevski miličniki so 13. februarja prijeli 19-letnega Borisa Juga, iz Stare cerkve, ki je 9. februarja vlomil v gostilno „Pod lipco“ v Stari cerkvi in takrat zasledovalcem pobegnil. Izročili so ga okrožnemu preiskovalnemu sodniku. Pred okrožnim sodiščem se bo namreč moral zagovarjati zaradi treh vlovov, pred občinskim sodiščem pa je v postopku zaradi tatvine.

Kot smo že omenili, je Boris Jug nazadnje vlomil 9. februarja okoli polnoči. V gostilno „Pod lipco“ v Stari cerkvi je prišel skozi okno in odnesel za 790 din jastvin, pijac in cigarete. Vse to je naložil kar na sanke. Razen tega je naložil še cigarete, ki jih je imel že od nekega prejšnjega vlomila skrite v bližnjem skednju. Vse je hotel odpeljati v novo skrivališče. Pri „prevozu“ pa so ga zalotili miličniki. Vlomilec je med begom izgubljal vse nakradeno, končno pa je zgrabil tudi sani. Miličnikom je sicer pobegnil, a ne za dolgo, ker so ga že 13. februarja prijeli.

Prijatelj

V Špehazovi gostilni je bilo polno, da nikoli tako. Brhka Meta je tekala od mize do mize in stregla žejnim gostom. Marsikdo je poškili iznad kozarca in pogledal dekliču pod noge ali drugam, potlej vzdihnil in globoko izpil. Nič čudnega, saj je Meta veljala za lepotic. Če se ti je nasmehnila, če te je pogledala in zlasti če se te je dotaknila – zasijalo ti je srce in pozabil si – vsaj za tisti hip – reve in težave.

Več nas je bilo, ki smo v gostilno hodili zgolj zaradi Mete. Saj veste, mladi smo bili in vsak bi rad, da bi se dekletu zanj ogrelo. Imel sem občutek, da imam med vsemi največ možnosti. Vsaj tako je kazalo. Meta se mi je namreč največkrat nasmehnila, največkrat pogledala proti meni in – to moram poudariti – enkrat mi je celo dovolila, da sem jo pobožal po zadnjici.

„Meta“, sem dejal ob priliki, ko me nihče drug ni slišal, „Meta, poslušaj... jaz bi...“

Nisem dokončal, ker je prav takrat vstopil prijatelj Mihol. „Kaj pa vidva, a?“ je zaklical. „No, kar skupaj stopita, če se imata rada!“ Nato se je zarežal in naročil dva decija.

Meta je zardela in postregla. Minilo je precej časa in služba ni mi dala, da bi kaj prida zahajal k Špehazovi. No, onega dne pa sem si spet vzela čas in šel. Ko sem stopil, sem koj pri vhodu opazil Meto. Mislim, da se me ni bo nasmehnila in me prijazno pozdravila, ko me tako dolgo ni bilo. Pa sem se zmotil. Dekle se je namrdnilo, me grdo pogledalo in mi obrnilo hrbet.

Ko je bila prilika, sem stopil bliže in jo ogovoril. Vprašal sem, kaj zaboga se je vendar zgodilo, da me tako grdo gleda.

„Marš, baraba!“ mi je zabrusila v obraz. „Vse vem...“

„Kaj veš, dekle drago?“

„Vse! Da se okrog hvališ kako sem bila tvoja, kakšna lajdra da sem, kako me boš zavrgel kot ožeto limono... Jaz sem pa mislila... mislila... Fuj, prasec!“

„Kdo ti je pa to natvezel, a? To je čista laž!“

„Ne boš me, ne. Tvoj najboljši prijatelj mi je povedal, tvoj Mihol. Dej mi je, naj resno razmislim, da me ima on rad... ti pa...“

In tako je bilo. Dekle je verjelo Miholu, mojemu prijatelju.

JAKA PRAVICNIK

Taki prizori so še na cestah, čeprav je zima minila. Morda prav zato, ker nekateri mislijo, da večje nevarnosti ni več, so neprevidni in objestni. Poledica pa včasih še nastaja, megla je zjutraj še gosta, zato previdnosti nikoli ni dovolj. Na slovenskih cestah je bilo po novem letu že okrog 60 prometnih nesreč s smrtnim izidom. (Foto: Legan)

Brezdelje in pohajkovanje sta zlo

Nekateri pravijo, da se mladina danes močno razlikuje od prejšnjih generacij, ki da so bile pridnejše in delavnejše. In kaj smo naredili, da bi tok življenja mladih spreobrnil v drugo, koristnejšo strugo? Kot kaže, bolj malo. Kaj predlagajo nekateri Novomeščani, da bi ozdravili današnjo „kavarniško“ mladino:

DARJA PODBEVŠEK, Center za socialno delo: „Mladina v Novem mestu ima preveč prostega časa. Mislim, da bi morali za mlade ustanoviti klub, ki bi ga vodili pedagogi, obenem pa bi morale delavne organizacije spremljati mladino v podjetju in jim pri začetniških težavah naravno pomagati. Mladina je prepričana sama sebi, mislim pa, da v Novem mestu nimamo pravih hulaigov. Mladi ljudje kršijo le javni red in mir. Zato bi morali miličniki večkrat zaviti v javne lokale in pokontrolirati, kdo pije alkohol, mlade povprašati po letih in jim, če je potrebno, pitje prepovedati.“

DUSAN PAVLIČ, dijak: „V mladinski klub ne zahajam rad, ker se ga fantje preveč radi „nalezejo“. Kako bi se dalo pozdraviti mladino? Del mladih se ne bo hitro pozdravil. Prevzel jih je alkohol, preveč radi zahajajo na Otočec, v Smarješke Toplice... Mislim, da bi morali v šolah ustanoviti klube najrazličnejših sekcij in le tako bomo naslednjim generacijam prepričali, da se bodo namesto na pol omamljeni v kavarnah zbirali na športnih igriščih.“

FRANC BARTOLJ, sekretar SZDL Novo mesto: „Kam plove današnja mladina? Vsi vemo, kam, in zadnji čas je, da se lotimo zdravljenja. Mislim, da bi morali razviti športno dejavnost, še bolj kot športno pa rekreativno. V tej smeri bi morale delovati vse družbene in delovne organizacije. Le tako bi se ekipe mladih pijancev spremenile v re-

TRČENJE S TOVORNJAKOM

14. februarja popoldne je voznik osebnega avtomobila Josip Dubovič iz Zagreba vozil iz Ljubljane proti Zagrebu. Ko je prehitel tovornjak, je nasproti pripeljal voznik tovornjaka s prikolico Franjo Pukec iz Križevca. Dubovič je skušal preprečiti trčenje, vendar mu ni uspelo. Trčil je v prednji lev del Pukčevega avtomobila. Hudo ranjenega Duboviča so odpeljali v zagrebško bolnišnico, na vozilih pa je za približno 50.000 dinarjev škode.

kreativne ekipe. Razen tega je že zadnji čas, da bi za mlade, pa tudi ostale v Novem mestu, uredili kletličja.“

NIKO PRISEL, pomočnik komandirja postaje milice: „Dijaki in študentje so bolj malo po kavarnah, ker imajo dovolj šolskega dela. V lokalnih poseda mladina, ki se je izognila nadzoru staršev. Morda ne bi bilo slabo, ko bi novomeška Zveza združenj borcev poskušala pripraviti za-

Da ne bo pozno..

Najbolj preprosta razlaga, zakaj se mladostniki združujejo, je ta, da kljub dolgoletnemu pritisku staršev in šole v otroku ne ugasne želja po uveljavljanju. Če tega nagona mladostnik ne uveljavi v športu, v šolskem uspehu, ali sicer med prijatelji, hoče postati opazen za vsako ceno. Ugled in veljavo si hoče prenekateri pridobiti tako, da posedajo v kavarni, kadi, ne brani se pijače. Ko pride po zaužitem alkoholu pretirana korajža, tudi do pretepa, kraje ali nasilništva ni daleč. Starši dolžijo običajno slabo družbo, šola starše, res pa je, da nosi vsak delček krivde. Strokovnjaki cenijo, da je v Sloveniji okrog 2.500 mladoletnikov z vedenjskimi in osebnostnimi motnjami. Okrog 800 jih zaide v vzgojne zavode, 1.800 jih obravnava v vzgojnih posvetovalnicah, ostali pa... Pravilno usmerjati otrokovo prosti čas je težka, toda današnji družbi nujno potrebna naloga.

nimiva predavanja o narodni obrambi za mladino, ki še ni bila pri vojakih, teh predavanj pa naj bi se udeleževala tudi dekleta. Dobro bi bilo, ko bi pripravili pohode po partizanskih poteh, ti pa bi morali biti resnično pohodi, brez pomoči avtomobilov. Verjetno bi bila to ena izmed oblik, da bi mladino spravili na koristnejša pota.“

ZDENKA PUCELJ, dijakinja: „Starši mi doma velikokrat pripovedujejo kako lepo je bilo v mladinskih delovnih brigadah. Tam so se mladi spoznavali, se lahko naučili poklica, obenem pa z delom koristili domovini. Kaj, ko bi organizirali take mladinske brigade? Namesto po steklenicah piva bi fantje segali raje po lopati in krampu.“

MARJAN PAVLIN, sekretar ZMS Novo mesto: „V Novem mestu imamo celo vrsto organizacij, v katere bi se mladi lahko vključili in se koristno zaposlili. Med mladino bomo še naprej organizirali pohode, ki so lansko leto dobro uspeli. Prav tako bomo morali oživeti TRIM, ki bi zlasti prav prišel delovni mladini.“

J. PEZELJ

DRAGO OSTREŠJE
Kadar Cigan ponuja blago, je bolj pretirana previdnost kot kupčija na hitro roko, sicer se lahko znajdeš na sodišču.

Pred senatom občinskega sodišča v Črnomlju se je moral nedavno tega zagovarjati občan iz sosednje Hrvaške, ker je od enega Hudorovcevi iz Coklavce kupil les za ostrešje. Cigan je namreč videl, da je les zložen „pri Vražjem kamnu“ ob cesti Stranska vas – Črnomelj in takoj si je domislil kupčijo. Hrvat je prišel s kamnionom, les odpeljal, kupčija pa se je zanj slabo končala.

Cigan je bil obsojen na 4 mesece zapora, ker ni prvič sedel na zatožni klopi, kupec pa je moral odšteti 3.000 din kazni in še plačati les pravemu lastniku. Drago je veljala lahkovernost in drago je bilo ostrešje! Moral bi posumiti v Cigana, saj je za vse coklovške znano, da nobeden nima svoje hoste.

EN KORAK V LEVO, KORAK V SMRT
74-letna Justina Perc je 18. avgusta lani na cesti pri Kompolju obležala mrtva, potem ko jo je z avtom podrl Otmar Građišnik iz Celja. Razprava je bila te dni na okrožnem sodišču.

Ugotovljeno je, da je tistega dne proti večeru, ko se je nesreča zgodila, padal močan dež. Cesta je bila spolzka, nad njo se je dvigala polletna meglica. Otmar Građišnik, 27-letni Celjan, je po tej cesti prvič vozil in kakih 10 kilometrov prej je spopadla s dežal, kako je voznja v „takem“ nevarna.

Po cesti med Radečami in Krškim je vozil kakih 40 do 50 km na uro, kar res ni veliko, za normalne razmere celo počasi, za razmere, kakršne so bile tedaj, pa še prehitro. Tako je prišel pri Kompolju v oster desni ovinek ter nenadoma pred seboj zagledal žensko. Ni bilo mogoče nič ukrepati, ni se mogel ogniti, ni mogel ustaviti.

Druge plat nesreče pa kaže, da je bila Perčeva očitno duševno zmedena, ker je tisti dan že trikrat ušla z doma. Hodila je po desni strani ceste in ne povsem ob robu, kot vsi pešci pa bi morala hoditi po levi. Razen tega so jo v zadnjem hipu verjetno zmedle še luči tik za seboj, tako da je pred usodnim trčenjem na-

redila še korak v levo. Tako je bila ponesrečenka sama precej kriva, saj jo je zadnji korak v levo privedel v smrt.

Senat okrožnega sodišča v Novem mestu pod predsedstvom Janeza Pirnata je vse te okoliščine upošteval, ko je Građišniku odmerjal kazen. Glede na močno sokrivdo ponesrečenke je bil obsojen le na 4 mesece zapora, pogojno za dobo enega leta. Sodba še ni pravno močna.

S sekiro nad miličnike

Na 4. mesece zapora je senat občinskega sodišča v Novem mestu pod predsedstvom Vladimirja Bajca obsodil Antona Štrumblija z Vinkovega vrha pri Dvoru, ker je „z grožnjo uradni osebi preprečil uradno dejanje“. Tako se glasi uradni, suhoparni izrek sodbe, dogajalo pa se je naslednje:

Ko sta žužemberška miličnika Franc Cvetkovič in Franc Senica 15. marca 1971 prišla po Štrumblija, da bi ga odpeljala na prestajanje zaporne kazni, je pograbil sekiro in kričal, da ju bo pobil, če se mu približata. Čez teden dni so z žužemberškimi prišli še trije drugi miličniki in tudi njim je razkačeni možak grozil s sekiro. Sele ko so mu zagrozili, da bodo nadenj spustili šolanega psa, se je vdal.

Zdaj bo namesto ene kazni prestajal dve. Sodba, ki jo je novomeško sodišče izreklo, je namreč že pravno močna.

S STOLOM TEPEL DRUGE
16. februarja ob 19. uri je v mladinski restavraciji „Metka-bar“ v Kočevju razgrajal in se pretepal z občani 23-letni Slavko Buzok iz Ovanjske, sedaj brez zaposlitve. Bil je močno vinjen. Miličniki so ga pridržali do iztreznitve.

KAZEN: ENA PLAČA
Poostrena kaznovalna politika se pozna tudi na občinskem sodišču v Črnomlju. Januarja so namreč obsodili 4 povzročitelje prometnih nesreč, pri katerih je šlo le za manjše praske, na precejšnje denarne kazni. Krivci so morali odšteti 1.200 do 1.400 din, kar je že raven mesečnega osebnega dohodka delavca. Eden je dobil celo 3 mesece zapora, pogojno za dve leti. Po novem ni več manjše denarne kazni kot 1.000 din.

»Hitrost je velik krivec«

Na metliškem območju je zadnje čase več nesreč zaradi prehitre vožnje. Samo lani je bilo 54 nesreč zato, ker so vozniki preveč pritiskali na plin. Več o tem je povedal Jože Peterlin, komandir Postaje milice v Metliki.

„V letu 1972 smo imeli na našem območju 131 prometnih nesreč kar je ena manj kot leto dni prej. Ugotavljamo pa, da se vzroki za nesreče spreminjajo. Na cesti zalotimo manj vinjenih, več pa takih, ki vozijo prehitro glede na stanje cestišče in vreme.“

– Koliko nesreč je bilo lani, ker so bili vozniki vinjeni?

„Samo pri 6 voznikih smo ugotovili preveliko količino alkohola v krvi, medtem ko smo v letu 1971 obravnavali 14 takih primerov.“

– Navadno imate v prometnih nesrečah precej udeležencev iz vrst zdomcev. Se tradicija nadaljuje?

„Z domci nimamo na cestah v zadnjem času nobenih težav. Ob zadnjih praznikih ni bilo prav nobene prometne nesreče, v kateri bi nastopili zdomci. Kaže, da so jih izkušnje izučile. Zdaj vozijo bolj previdno.“

– Kakšne izkušnje imate z vozniki v zadnjih tednih oziroma v prvih mesecih leta 1973?

„Kmalu po novem letu smo preprečili vožnjo 6 ljudem za volanom, ker so bili vinjeni. Sodnik za prekrške jim bo izrekel verjetno denarni kazni, pa se odvzem vozniškega dovoljenja za določen čas. Kaznovalna politika se v takih primerih zadržuje.“

med para grafi

– Kaj vi priporočate avtomobilistom pri vožnji na pomlad, posebno pa v času turistične sezone?

„Varujejo naj se prevelike hitrosti! Naj ne precenjujejo svojih sposobnosti in naj vozijo vselej razmeram in času primerno.“

R. BAČER

KRONIKA NESREČ

BROD: PREKRATKA RAZDALJA – 19. februarja popoldne je Anton Ljubi iz Irče vasi vozil z avtom po Partizanski cesti v Novem mestu proti Brodu. Za njim je vozil Celjan Leopold Zalokar. Ker je imel ta prekratko varnostno razdaljo, je trčil v Ljubijev avto in naredil za 3.500 din škode.

ČRNOMELJ: PREHITRO ZAVIL – Alojz Šikonja iz Desince je 19. februarja popoldne z avtom na hitro zavil s Kolodvorske ceste v Črnomlju v Ulico 21. oktobra, pri tem pa trčil v avto Jožeta Kapša iz Lokeve. Škode je za 2.000 din.

GOTNA VAS: NI NAKAZAL SMERI – Novomeščan Milan Zirer je 20. februarja v Gotni vasi z avtom zavil v desno, ne da bi nakazal spremembo smeri. Za njim je vozil avtomobil Janko Kasunič in hotel osebni avto prehiteti. Pri tem sta vozili trčili in Zirer je bil laže poškodovan. Na vozilih je za 12.000 din škode.

ZABJA VAS: TRČENJE PRED IMV – Jože Sinkovec iz Ločnje je 22. februarja zjutraj vozil osebni avto po Zagrebški cesti proti Gotni vasi, pri poslopiju IMV pa je naproti z avtom pripeljal Alojz Peterle iz Bršlina. Ta je zavil v levo ter trčil v prednji del Sinkovčevega avtomobila. Škode je za 3.000 din.

GLAVNI TRG: V PARKIRANI AVTO – Ivan Cečelič iz Koroške vasi je 22. februarja zjutraj vozil osebni avto od Glavnega trga proti Cesti komandanta Staneta v Novem mestu. V ovinku pa je avto zaneslo in je trčil v kombi Alojza Savška, ki je stal na parkirnem prostoru. Škode je za 1.000 din.

MIRNA: VEČ RANJENIH – 24. februarja zvečer se je Ivan Zupan iz Drage pri Sentrupertu pripeljal s kolesom v Slovensko vas, vozil pa je po levi strani ceste. Ker je naproti pripeljal z avtom Alojz Janežič iz Puščave, je zadela kolesarja z žarometom in ga zbil na tla, avto pa je zasukalo poprek čez cesto. Prav tedaj je z Mirne pripeljal še Ljubljancan Stanko Ržen in trčil v Janežičev avto. Ivana Zupana, Alojza Janežiča in njegovo sopotnico Jožico Janežič so morali odpeljati v novomeško bolnišnico, lažje poškodbe pa imata tudi Stane Ržen in njegov sopotnik Ludvik Huč in Rako-nika. Škode je za 3.500 din.

GOSPODIČNA: TRK NA GOZDNI CESTI – 25. februarja popoldne sta se na gozdni cesti med Gosposličino in Vahto na Gorjancih srečala avtomobila z voznikoma Stanetom Košičkom in Jožetom Kuretom; oba sta iz Novega mesta. Med srečanjem sta vozili trčili. Škode je za 1.000 din.

KAMNA GORICA: LJUBLJANČANA TRČILA – Bogdana Žagar iz Ljubljane je 25. februarja popoldne vozila avto proti Mirni, ko pa je pri Kamni gorici v ovinku zavrla, je avto zaneslo v levo naravnost v avtomobil Leopolda Vrtina iz Ljubljane. Škode je za 6.000 din.

RATEŽ: POLEDENELI KLANEC – Jože Turk iz Praproč je 25. februarja peljal od Rateža proti Otočcu, na poledenem klancu pa je srečal avto Vekoslava Šekoranja iz Novega mesta. Avtomobila sta trčila. Voznika imata za 2.000 din škode.

TREBČA VAS: IZGUBIL RAVNOTEŽJE – Albin Krakar z Rebrni pri Žužemberku se je 25. februarja s pony-ekspresom pripeljal iz Sardinje vasi proti Trebči vasi. Ko se je že pripeljal v vas, je zapeljal na zaledeneli greben sredi ceste, izgubil ravnotežje in padel. Padec je bil hud, tako da je dobil več odrgnin in pretres možgan. Odpeljali so ga v bolnišnico.

SREBRNIČE: OBSTAL NA TRAVNIKU – 19. februarja zjutraj je Jadran Povše iz Ilirske Bistrice vozil osebni avto iz Dol. Toplic proti Novemu mestu. V Srebrničah ga je na ovinku začelo zanašati sem in tja, dokler ni zdrknil s ceste in obstal na travniku. Škode je za 6.000 din.

Sevniška občinska cestna služba je lani in letos zamenjala okrog 80 dotrajanih prometnih znakov. Kdaj pa bodo prišli na vrsto tile na republiški cesti v Mirenski dolini? (Foto: Železnik)

»Ne izmikamo se!«

Na vprašanje Miloša Matka, kaj je z gradnjo novomeške klavnice, je inž. Jože Tanko, direktor kmetijske zadruge Krka, takole zasakal odgovor:

„Ce se dobro spominim, smo imeli leta 1969, menda 7. septembra, v sobi št. 32 na občini, poseben sestanek o tej gradnji. Tam so bili med drugim: tedanji predsednik občinske skupščine, republikanski in občinski veterinarski inšpektor ter referent za kmetijstvo. Ker je bivši direktor MPP Jože Zalokar izjavil, naj zavoljo tega nikogar ne boli glava, saj „v Novem mestu ne bomo gradili klavnice, ampak sanatorij“, sem menil, naj zadruga misli, da bi sama gradila klavnico, opusti. Glede na to, da je imelo Mestno prehrabno podjetje v letih 1968 in 1969 največjo akumulacijo, sem bil prepričan, da je le-to sposobno uresničiti tako gradnjo.“

njimi v naši republiki zapri precej klavnice.“

„Osemnajsta lokacija je verjetno tista pod Trško goro?“

„Prav tam. Potrebna dokumentacija je bila pripravljena do oktobra 1971, celoten elaborat pa se je zakasnili in bo izdelan ter dostavljen prav ta teden.“

„Kakšna bo nova klavnica?“

„Po načrtu je predvidena sodobna klavnica, primerna tudi za klanje za izvoz, poleg pa hladilnica in predelava. Po sedanjih predračunskih vrednostih bi to veljalo okoli 18 milijonov din. Vprašanje pa je, kako vse to uresničiti. Za hladilne zmogljivosti je zvezna direkcija za rezerve že lani odobrila posojilo 3 milijone din, prosili pa smo, da bi ta dehar lahko porabili letos. Ker je naložba velika, brez kreditov seveda ne gre.“

„Pa odplačevanje?“

„Če hočemo najeti posojila pod sedanjimi pogoji za 10 do 15 let, bi bile obveznosti ogromne. Izračunano je, da bi letno odplačilo obresti in anuitet zneslo 3 do 3,5 milijona din. Obveznosti so torej takšne, da bi se moral celoten kolektiv zadruge odreči vsem drugim vlaganjem, če bi to pokrili.“

„Kdaj bo začetek gradnje?“

„Z gradnjo ne kaže odlašati. Po zamisli bi klavnico gradili etapno. Najprej bi prišli na vrsto hladilnica in predelava, ker je treba sedanjih iz Kandije – zaradi urbanistične ureditve tega dela Novega mesta – preseliti. Klavnica bi prišla na vrsto kasneje. Gradnji se nikakor ne izmikamo, saj je za živinorejo rešitev le v taki industriji. Če bi imeli to urejeno, pomanjkanja mesa ne bi smelo biti, razen v izjemnih krizah.“

„Svoje vprašanje je inž. Tanko naslovil na samoupravne organe MPP. Takole ga je zastavil: „Slišal sem, da je decembrska izjava direktorja SDK Jožeta Padovana o poslovanju in anarhiji v MPP zelo prizadela ta kolektiv. Zato predlagam, da Franc Bratkovič, predsednik delavskega sveta k zadrugi pripojenega MPP, s sodelavci pojasni, kaj jih je tako razburilo.“

„Kdaj je zadruga dokončno dobila nalogo graditi?“

„Do jeseni 1971 se je o klavnici mnogo govorilo na sejah sveta za gospodarstvo. Po eni daljših razprav je bilo odločeno, naj z gradnjo poskusi naša delovna organizacija. Zadolžitev smo vzeli resno. Takoj smo iskali izhod za lokacijo (že osemnajsto!) in stikali glave, da bi našli pravega, ki bi izdelal tudi celoten elaborat. Načrte je bilo treba uskladiti z najvnejšimi predpisi, ki veljajo sicer samo za območje Slovenije; kako hudi so, pa mimogrede podatke, da so z avtozavoljo neskladja z

I. ZORAN

V Novem mestu, v mesariji na cesti Komandanta Staneta, so spet pripravili presenečenje. Medtem ko v drugih mesnicah se naprej visijo le salame in slanina, so bili te dni klini v mesariji pri Gabretu spet polni mesa. Gospodinjam je šlo kar na smeh, čeprav so morale čakati v vrsti. Tako je prav, so se pogovarjale, če imajo podjetja pri mesu izgubo, imajo druge dobiček, pa se izravna. Mesarija je last kmetijske zadruge „KRKA“ (Foto: S. Mikulan)

Samo v besedah: za združitev

Zdrava in pametna pobuda za spojitve 4 manjših novomeških podjetij – OMP Instalaterja, Elektrotehničnega podjetja, Zavoda ROG in Novograda – je doživela propad. Proti združevanju so se izrekli že v začetku razgovorov pri OMP Instalater in Elektrotehničnem podjetju.

Pomisleki v obeh podjetjih imajo svoj izvor v vodstvih in v obeh kolektivih. Iznenada se je obojimi združitev tako različnih dejavnosti zdela vprašljiva. Zdaj so za združitev montažerjev in instalaterjev, gradbeništvo in konfekcija pa se jim zdita nesprejemljiva.

Zavrgli so kadrovske, finančne in organizacijske prednosti združitve, še preden so bile v celoti izoblikovane in čeprav svoje zavrnitve niso podprli z nikakršnimi argumenti. V obeh podjetjih so pohiteli s sestanki, še preden so bili podatki o prednosti združitve zbrani in v obeh kolektivih so se že v uvodnih razpravah seveda izrekli proti združitvi. Naj dodamo še to, da v Elektrotehničnem podjetju in OMP Instalater pobude

za združevanje že od nekdaj doživljajo takšno usodo.

In vendar je bila tudi tokrat predlagana spojitve 4 manjših podjetij, ki vsako zase nujno potrebuje lokacijo, nove proizvodne prostore, pa tudi denar, kadre in boljše tehnologijo, in se ukvarjajo s podobno dejavnostjo. Skupnih osnov je torej na pretek. V obeh prizadetih podjetjih (Elektrotehnično in Instalater)

očitno prihaja do odporov zaradi nerazčiščenih odnosov do osnov združevanja, posledica pa je politični odpor. Kako naj ocenimo vodstvi podjetij, ki veselo pritrjujejo nepravilni odločitvi kolektiva in celo trditja, da je treba „tudi masi dati prav“... In če dodamo še izjave, da so za združitev, toda proti razvijanju dejavnosti v okviru TOZD, ni več kaj reči. Vzrok za polom zdrave in pametne pobude o združevanju lahko iščemo edino v prejšnjem političnem posluhu v vodstvih obeh podjetij, zato pa takšnega posluha ni tudi v kolektivih. Prav gotovo pa bodo za združitev takrat, ko jim bo šlo slabo, na to pa ne bo treba dolgo čakati!

M. JAKOPEC

Suhokrajinski drobiž

OBČANI NAJBOLJ ZAKOTNE VASICE IZ KS ŽUŽEMBERK. Plešivice nad Šmihelom pri Žužemberku, bi radi zgradili velik vaški vodnjak, iz katerega bi si potegnili vodo v gospodinjstva. Vodnjak naj bi bil zgrajen na primerni višinski točki, vanj bi napeljali deževnico iz najvišje stoječe stavbe, razen tega pa bi jo stregli še s posebej prirerene strehe, ki bi jo postavili s skupnimi močmi. Vodnjak bi bil primerno urejen. Občani bi nabavili manjšo tomosovo motorno vodno črpalko, da bi po potrebi lahko v skupni vodnjak načrpali vodo iz hišnih vodnjakov. Sami občani bi opravili pri gradnji vodnjaka vsa dela, z materialom in prevozi pa naj bi jim pomagala krajevna skupnost. Na krajevni skupnosti upajo, da bo njihova želja upštevana v programu dejavnosti krajevne skupnosti za leto 1973.

DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE V ŽUŽEMBERŠKI KRAJEVNI SKUPNOSTI pripravljajo proslave dneva žena. Proslave bodo v Ajdovcu, na Dvoru, v Šmihelu in Žužemberku. Povsod bodo imeli kulturne prireditve z govori, žužemberško kulturno umetniško društvo pa je za ta dan naštudiral Klopčičevo enodejanko „Mati“. Žene bodo imele razvedrilo s pogostitvijo.

DVORSKA RIBOGONICA se bo razširila. Pred dnevi je bil namreč dosežen sporazum med Ribarstvom Export Ljubljana in žužemberško kmetijsko zadruge glede odkupa oziroma nakupa potrebne zemljišča. Tako bo dvorska ribogonja lahko v bodoče kox vedno večjemu povpraševanju po ribah, pa tudi tamkajšnji prostor ob Krki bo turistično urejen.

M. S.

Stare šole mladim

Komunalna dejavnost v topliški krajevni skupnosti se bo letos nadaljevala. Sredi februarja je svet pripravil spisek glavnih nalog, ki se jih nameravajo lotiti. Električno napeljava od Podturna do Črmošnjic bodo okrepili, v Meniški vasi in Soteski pa uredili napetost. Vodovode bi radi napeljali na Uršna sela, Gornje Sušice, Laze in Dobindol, kanalizacijo pa uredili v Podturnu, Meniški vasi, Dolenjskih Toplicah in Selah. Na Uršnih selih želijo poleg tega zgraditi pokopališče, gasilskemu društvu v tem kraju pa pomagati do nove motorne briglade. Zdravniško pomoč bi radi približali Uršnim selom in Poljanski dolini.

Najpomembnejša naloga vsega prebivalstva je dograditev šole v Dolenjskih Toplicah. Občani na vse načine pomagajo, da bi šola to jesen res povsem urejeno in opremljeno izročili namenu. Na svetu krajevne skupnosti so se strinjali, da bi stavbo podružničnih šol v Poljanah, na Gornjih Sušicah in v Soteski, ki bodo z novim šolskim letom ukinjene, dali v upravljanje mladinskim aktivom.

FRANCI JERINA

Slab odziv na razpise

Manjši osebni dohodki, utesnjeni prostori in drugi razlogi odvrtaajo ljudi od zaposlitve v občinski upravi. Delovna mesta v oddelkih niso zadostno zasedena, zadovoljivega odziva ni bilo – tudi po večkratnih razpisih.

Kot je poudaril tajnik občinske skupščine Dušan Zupanc, pripravljajo 7-letni načrt kadrovanja v upravi. Kajpak potrebuje le-ta za boljše delo takoj več dodatnih prostorov; dela je več, ljudi je več, gnečo pa povečujejo tudi stranke. Prvi korak je narujen: osnovna šola Katja Rupena je vrnila občini stavbo v Kettejem drevoredu, kjer je bila zadnja leta otroška varstvena ustanova. Pri vrnitvi se je nekoliko zataknilo, ker samoupravni organi šole zahtevajo hkratno ureditev šole Katja Rupena.

Odborniki so na seji 20. februarja podprli prizadevanja občinske uprave, da izboljša svoje delo – tudi s sodobno obdelavo podatkov. Priporočili so, naj bi kadrovske vprašanje poslej bolj reševali s štipendiranjem.

MINI ANKETA:

Po vsaki zimi so ceste v okolici Novega mesta razpokane, polne lukenj. Kaj menijo o vzdrževanju cest nekateri Novomeščani?

ANTON GORENC, poklicni šofer: „Vozim v glavnem tovornjake, pa tudi v teh se čuti slaba cesta. Če pa „presedlam“ na fička, je čisto nekaj drugega. Takrat se izmaknem vsaki jami. Da potolažim Novomeščane: ni samo pri nas tako hudo, tudi po drugih mestih šoferje tarejo podobne težave.“

VIKTOR HITI, Avto-moto društvo: „V Novem mestu so ceste zelo slabo vzdrževane. To se vidi zlasti sedaj, ko je skopnel sneg. Delavci cestnega ali komunalnega podjetja so razpoke in luknje zamašili za silo s peskom, ki pa so ga avtomobilska kolesa hitro razmetala. Tako so ostale luknje z ostrimi robovi in marsikateri voznik je že presekal gumo. Zakaj tako? Podlaga za asfalt je preslaba, zato ne bo nikoli bolje. Prav tako je že zadnji čas, da temeljito popravijo oba priključka z avtomobilske ceste, saj

Ceste

se Novomeščani počutimo, kot bi bili odrezani od sveta.“

TONE POTOKAR, avtotak-sist: „Poznam vse ceste v Novem mestu in v njegovi okolici. Med najslabšimi je prav gotovo priključek k Mačkovicu. Luknja pri luknji. Po mojem se je več ne sploča popravljati. Najbolje bi bilo, ko bi Cestno podjetje ves asfalt odstranilo, postavilo trdno podlago, pa bi se „krpanja“ za nekaj let rešili.“

JOŽE DRVARIC, tehnik: „Po vsaki zimi se ponovi pesem – krpanje ceste, drugo leto po snegu pa je cesta spet polna lukenj. Ceste proti Dolenjskim Toplicam „humoristi“ niso zastoj preimenovali v „cesto osmega marca“. Podjetja, ki skrbijo za vzdrževanje, delajo napako v tem, ker naredijo preslabo podlago. Pri polaganju asfalta bi morali biti strpnejši, kajti gradnja cest, kot je na primer priključek proti Mačkovicu, je nesmiselna in samo v škodo.“

META PAVLIČ, Cestno podjetje: „Letos od republiške skupnosti za ceste ne bomo dobili denarja za odseka k Dolenjskim Toplicam in Mačkovicu, kaj pa bo s cesto proti Mačkovicu, lahko več zveste na občini. Popravljali bomo, kar se bo dalo v okviru vzdrževanja, ko pa bo asfaltna baza začela delati (predvidoma ob koncu marca), bomo začeli z večjimi deli. Do takrat bomo ceste popravljali s hladno asfaltno maso in s peskom.“

J. PEZELJ

TURISTIČNA PRIZNANJA

Na petkovem občnem zboru turističnega društva Otočec – Smarješke Toplice je predsednik Tine Tomšič v poročilu navedel več opravljenih del: delna ureditev avtobusnega postajališča, sprehajališče Otočec – Smarješke Toplice, prireditve v okviru Dolenjskega poletja, skrb za okolico itd. Po volitvah novega vodstva so podelili denarne nagrade in priznanja lastnikom, ki so najlepše uredili za okolje hiš in gospodarskih poslopj. Prvo nagrado je dobil Jože Kivišar iz Lutrskega sela.

Novomeška kronika

PRESELITEV INŠTALATERJA – Obrtno montažno podjetje Instalater se je iz Kidričevega trga 2 preselilo na Zagrebško ulico 9.

NEZANIMIVA IZLOŽBA – V vitrini foto-kino kluba, ki visi na stavbi, v kateri je zavarovalnica Sava, že več mesecev visijo iste slike. V tem času so si „razstavio“ prav gotovo vsi Novomeščani že po večkrat ogledali in bi bilo bolj, da bi „klubski“ razstavo „podrli“, saj tako kaže samo na njihovo nedelavnost.

KRVODAJALSTVO – Prejšnji teden je darovalo kri na transfuzijskem oddelku kar 85 krvodajalcev. Največ, 18, jih je prišlo iz Novoteksa, 12 pa iz šole za zdravstvene delavce.

CVETJE – Na tržnici so v pone-deljek branjeve ponujale zvončke, šopek pa je veljal 0,50 dinarjev.

POPUSTI – Iz vseh izložb v trgovinah vabijo napisati popusti. V Mercatorjevi blagovnici prodajajo izdelke tovarne Gorenje s 5-odstotnim popustom, v Mladinski knjigi pa rokavnike in stenske koledarje s 50 do 55-odstotnim popustom.

TRŽNICA – Prejšnji tržni petek so prevladovali na tržnici predvsem prodajalci suhe robe, zaradi velikega števila prodajalk pa so se cene malenkostno spustile. Cene: jajčka so veljala samo še dinar, glava kislega zelja 8 din, liter čebulčka 10 din, liter medu 25 din, mandarine 10 din, zelena solata 6 do 8 din, čebula 8 din, pomaranče 8 din, limone 10

din, kilogram orehovitih jederc 30 din, kislja repa 4 din za krožnik in jabolka 5 do 6 dinarjev.

ROJSTVA – Rodile so: Anica Macedoni s Prisone poti 10 – Gregorja in Jožica Kovačič iz Jerebove 14 – Boštjana.

POGREBI – Prejšnji teden so umrli: Barbara Cigič v 69. letu starosti, gospodinja in Moše Pijade 192 iz Zagreba, Jože Smole v 90. letu starosti, upokojenec iz Cegeline 14, in Ludvik Rodič, upokojenec iz Zabaj vasi 2.

– Ena gospa je rekla, da ne da počenega groša na 8. marec – saj bodo moški spet samo obljubljali, napravitli pa nič...“

Svetujem, da o problemih, ki nastajajo zaradi pomanjkanja hlodovine, obvestite tudi CK ZKS,“ je med obiskom v Novolesu dejal republiški sekretar za gospodarstvo Marjan Dolenc (na sliki: drugi z leve) (Foto: I. Zoran)

Novoles: brez hlodov ni dela

Pomanjkanje hlodovine spet tepe Novoles. Lesa imajo komaj za sproti. Slabo vreme-bi dobavo močno ovrla ali jo celo ustavilo. Ljudem so že povedali, kaj lahko pride. Ker problem ni trenuten in ne neznan, so ga „obesili“ na malo večji zvon kot običajno. Zato so imeli prejšnji teden na obisku republiškega sekretarja za gospodarstvo Marjana Do-

lenc in inž. Mitjo Černeta iz gospodarske zbornice, pogovorov pa sta se

Sodnikov ni

Od 1965 do 1972 se je število sodnikov na občinskem sodišču v Novem mestu zmanjšalo od 7 na 5, ob tem pa je prispelo v obravnavo kar 4.000 zadev več. Sodniki so dobili neprimer-no več dela: 1965 je prišlo na enega sodnika letno 1.593 zadev, lani pa kar 2.290.

Kot je poudaril predsednik občinskega sodišča Rudi Jereb na zadnji seji občinske skupščine, sodišče ni moglo tekoče obravnavati zadev. Počasno so bile tudi preiskave kaznivih dejanj, ki so jih uspeli končati pretežno šele po treh mesecih. Preiskave se precejkrat zavlečejo tudi zato, ker sodišče ne dobi vselej izvedencev.

Precej pripomb ima sodišče na dostavo pošte. Prenekateri-krat morajo razpravo preložiti, ker ni priče – navadno se izkaže; da ne dobe pravočasno obvestila.

udeležila tudi predsednik občinske skupščine Avgust Avbar in sekretar občinskega komiteja ZK Franc Šali.

Inž. Edo Tavčar je gostom povedal, da je letna poraba hlodovine v Novolesu omejena na 80.000 m³ oziroma dnevna na 300 m³. Lani so imeli le 19-dnevno surovinsko zalogo, zato se je v kritičnih dneh zgodilo, da je žaga stala skoraj 30 izmen, iz primarne v finalno proizvodnjo pa so premestili 70 ljudi. Pomanjkanje domačje hlodovine so v minulih letih zamenjale uvožene eksote, kar gotovo ne more biti trajna rešitev. Poleg tega v zadnjih mesecih opažajo, da se regije, od koder so dobivali les, čedalje bolj zapirajo vase.

Med pogovorom z Marjanom Dolencem so poudarili, da pomanjkanja hlodovine ne bi toliko čutili, če bi omejili ali ukinitili izvoz lesa. Dejali so, da bi morali republiški in zvezni organi to vprašanje temeljito proučiti, sicer bo začela domača lesna industrija vidneje nazadovati ali celo propadati. Pripomnili so, da bi morala država ukiniti izvozne premije za surovine.

Republiški sekretar je dejal, da bo potrebno daljšoročnejše rešitve za lesno industrijo ter seveda tudi za gozdarstvo poiskati ne v lokalnem in republiškem, marveč v zveznem merilu. Dejal je, da bo sam pomagal v okviru pristojnosti, priporočil pa je, naj Novolesovi komunisti s stanjem v podjetju seznanijo tudi CK ZKS.

Borci: nepopustljivo in dosledno

Po smernicah pisma predsednika Tita so borci NOV v krški občini sklenili uravnati svoje delo in se tudi vnaprej pogumno vključevati v družbeno-politično življenje povsod, kjer živijo in delajo. Svarili in opozarjali so, če je bilo kaj narobe. Na napake bodo še kazali, vendar so tokrat poudarili željo, da bi jih slišali tudi zgoraj, pa ne samo slišali, ampak upoštevali, kar povedo.

Udeleženci so na letni skupščini 22. februarja z zadovoljstvom spremljali oceno dela občinske in krajevnih organizacij ZB NOV. Borci so bili povsod zraven, nobena akcija ni minila brez njih, pa četudi je šlo za vodovod. Delovni program za obdobje 1973-76 jim nalaga nove naloge, med katerimi je na prvem mestu delo z mladino, prenašanje revolucionarnih tradicij na mladi rod. V razpravi so nekajkrat poudarili, da pri tem ne smejo zanemariti žive besede, ki pritegne veliko bolj kot suha dejstva. Doživeta pripoved predstavi dogodek iz NOB tudi v luči medsebojnih odnosov, zato bi kazalo ujeti na trak tovrstne spomine in za šolarje posneti tudi dobre radijske oddaje. Novemu predsedstvu so naložili dolžnost, da bi čimprej poskrbelo za ustanovitev sveta borcev posavskih občin. To je pot k enotnemu reševanju problemov znotraj organizacij ZB in usklajevanju dela nazven. Svet naj bi odigral pomembno vlogo

pri razvijanju tradicij NOB, kar tudi pri predstavitvi nastanka in voja OF v pokrajini. Občinska organizacija ZB NOV pa skupaj s Socialistično zvezo delovala pri ustanovitvi okrožnega odbora OF za Kozjansko. Vseh 14 kozjanskih občin pa mu bo 1. septembra letos podelilo domovsko listino.

SINDIKALNO PRVENSTVO

Za občinsko sindikalno prvenstvo v veslalomu – bilo je pred ducem na Polomu v Gorjancih – se je pripravilo 66 tekmovalcev in tekmovalk, vendar jih je prišlo na štart le nekaj nad 30. Pri ženskah je zmagala Branka Kužnik, med starejšimi člani Miro Medved, pri mlajših pa Jure Kravčič. V ekipni konkurenci sta zmagala moštvi Celuloze in SOP.

Ob osnovni šoli bratov Ribarjev v Brežicah rastejo temelji za otroški vrtec. Denar zanj je zagotovljen in čez nekaj mesecev se bodo malčki že lahko selili vanj iz vlažnih in tesnih prostorov v dveh starih zgradbah. (Foto: M. Jaranovič)

Kako po delu obnoviti svoje moči

Dobro počutje delovnega človeka je odvisno tudi od tega, kako zna izkoristiti čas za oddih in si nabrati novih moči. V brežiški občini so možnosti za zimsko in letno rekreacijo, ki ne zahtevajo velikih vsot niti od posameznika niti od skupnosti. Le usmerjati so jo sklenili bolj načrtno, ko so se 22. februarja srečali na posvetu predstavniki komisije za rekreacijo pri ObSS, telesnovzgojni delavci, predstavniki občinske Zveze za telesno kulturo in planincev.

Pozimi so odraslim na voljo telovadnice in v zadnjih dveh letih se jih je precej ogrelo za smučanje. Premalo je bilo do zdaj izkoriščeno tudi zimsko kopalnišče na Čatežu, najbrž tudi zaradi tega, ker je bilo predrago. V Čateških Toplicah so za sindikalne skupine že vpeljali popust v mrtvi sezoni od oktobra do konca marca. Prof. Senica je predlagal, da bi zgradili v

Brežicah še zimsko stezo za TRIM in kupili nekaj tekaških smuči ter jih izposojali. Ponovno bi lahko ozivil drsanje.

Poleti je možnosti več. Veliko zanimanja je za kegljanje in balinanje, zato so na seji opozorili na potrebo po večstemnem kegljišču in po balinišču. Planištvo je razvito, nima pa pristašev med mladino po 15. letu. Starejših članov je okoli 80,

pionirjev 350, mladincev pa komaj deset.

Rekreacija za ženske je šele v povojih, vendar začetek obeta več. Vodi jo telesnovzgojna delavka Marija Vebletova. Za sedaj se ženske srečujejo v telovadnici, na pomlad pa se obeta kolesarjenje in morda še kaj več. Tov. Vebletova je opozorila da bi po večletnem besedovanju vendarle kazalo urediti tudi kaj za kopalce pri Horvatiču, vsaj igrišče za odbojko in badminton. Pri urejanju igrišč lahko precej pomagajo podjetja, saj bodo s tem koristila predvsem svojim delavcem. Prava beseda na pravem mestu bo gotovo našla odziv.

J. TEPPEY

ZA POKAL RADIA BREŽICE

Za prehodni pokal športne redakcije Radia Brežice se bodo letos že drugič pomerile štiri rokometne ekipe. V prvem kolu se bosta 7. marca srečala sevnjska in radeška, 8. marca pa krška in brežiška ekipa.

SREČANJE V DOBOVI

V soboto, 24. februarja, so se zbrali v prosvetnem domu člani pionirskih odredov z vseh šol v brežiški občini. Poročila o njihovem delu so popestrili z bogatim kulturnim programom; s pevskimi, plesnimi, lutkovnimi, recitacijskimi in drugimi točkami.

Knjige vlečejo

Pot do knjižnice v Brežicah najde zadnje čase vodno več ljudi iz oddaljenih krajev. Po knjige prihajajo iz Pečic, iz Osredka, Oklukove gore, Sromelj in Malega vrha pa z Bizeljskega, Bojsnega in Globokega.

Tistim, ki pridejo od daleč, posodijo knjige za dalj časa. Nekateri imajo po uro in več do avtobusa. Ti si sposodijo več knjig naenkrat, včasih jih komaj odnesejo. Zadovoljni so, ker s plačilom članarine opravijo svoje dolžnosti do knjižnice enkrat na leto. Sposodijo si, kolikor hočejo, in tisti, ki veliko berejo, so zlati na boljšem. Izposojnina je prej veljala tri odstotke od vrednosti knjige in za en roman se je povzpela že celo na 3 dinarje. Marsikak revnejši bralec je začuden pogledal, ko je moral za tri, štiri zajetne knjige odšteti stari tisočak. Med njimi so bili številni solarji, ki prihajajo po čtivo za Kajuhovo značko. Zdaj so brez skrbi.

J. T.

Jožica Merslavič: „Novim knjigam podaljšujemo življenje tako, da jih zavijamo v polivinil, stare pa sproti popravljamo.“

Davkarija v škripcih

Pomanjkanje ljudi na davčni upravi v Krškem resno ogroža delo, ki ga ta služba nalaga predpisi. Na razpise o prostih delovnih mestih ni prijav in zaradi preobremenjenosti se odpravljajo drugam še tisti, ki že delajo na davkariji.

Proračunski blagajni se bo najprej poznalo, če ne bodo mogli v kratkem premestiti kadrovskih težav in zajeti vseh dohodkov, ki jih po predpisih morajo obdavčiti. Referat za obrtniško odmero že več kot leto dni ni zaseden, čeravno bi potrebovali zanj dva delavca. Odmero so do konca leta kljub vsemu opravili z nadurami, pri tem pa zanemarili delo na drugih referatih, beremo v poročilu, kjer prikažejo za drugo te službe občinskim odbornikom. Na referatu za odmero davka od kmetijske dejavnosti so sredi lanskega leta zaposlili še tretjega delavca, ker se je pojavila nova odmera za starostno zavarovanje kmetov. To povzroča dodatno, ločeno evidenco.

Novo delo nalaga davčni službi sprememba hišnine in davek od premoženja. Delo ji otežkoča tudi to, da nima pregleda in ocenitve zasebnih stanovanj, veliko novih opravil pa se zgrinja nanjo tudi z nalogami, ki jih mora opraviti na zahtevo komisije za ugotavljanje premoženja.

Tudi inšpekcijske službe niso kos zahtevam, ki jim jih nalaga družba, saj morajo inšpektorji poleg rednega dela na terenu v nadurah opravljati še odmero. Nasploh je inšpekcija prešibka, da bi lahko načrtno pregledovala poslovanje obrtnikov in gostincev. Nujno potrebna je specializacija za nekaj obrtnih dejavnosti, kar pa je možno samo z zaposlitvijo novih moči.

J. T.

TUDI LETOS PUSTNE NOVICE

Uredniški odbor Pustnih novic v Krškem ima spet polne roke dela s pripravljanjem gradiva za letošnjo številko glasila pustnih veseljakov. Ti so bolj vztrajni kot sosede v Brežicah, ki pravijo, da jim je za tiskane besedice zmanjkalo denarja. Da pa bralci ne bodo prikrašani, gre zahvala medobčinskemu sodelovanju, saj bo pustno glasilo vsebovalo „okrogle“ iz vsega Posavja.

Bridke izkušnje

Boleče padajo besede, ko člani Združenj borcev NOV razlagajo o denarni stiski svojih organizacij. Tisto malo članarine, kolikor je ostane v blagajni, niti za vence unrlim ne zadostuje več.

Vrste ZB se redčijo iz leta v leto. Starost in bolezen nikomur ne prizaneseta. Iz naše srede izgubljam aktiviste, borce, partizanske vdove in matere. Zaslužili so vsaj časten pogreb, organizacije ZB pa so v strahu, da jim zaradi pomanjkanja denarja še tega ne bodo več mogle nuditi.

Na letni konferenci občinske Zveze združenj borcev NOV so udeleženci zahtevali, naj v občini bolj poskrbijo za te stvari. Če je denar za vse mogoče reči, ga tudi za dostojno zadnje slovo ne sme zmanjkati.

Pomagati bi morali vsem organizacijam, da ne bodo prosjačile. Senovčani so povedali o tem bridko izkušnjo: vloge za denarno pomoč so poslali na 30 mest, vendar od nikoder niso dobili odgovora. Treba je torej ubrati drugo pot in potrskati na vest širše družbene skupnosti.

J. TEPPEY

Skupina za vzdrževanje telefonskih in telegrafskih linij ima v Posavju dovolj dela. Se zdaj ponekod popravljajo zasilne zveze, ki so jih vzpostavili po prvem snegu v novembru. Ta je naredil zelo veliko škodo, podrl precej drog in potrgal nešteto žic. Na sliki: Kostanjevici je spet vse v redu, so dejali delavci, ko so končali svojo nalogo. (Foto: J. T.)

Naš podmladek je na šolah

Le dolgotrajno in trdo delo prinaša uspehe in s tem tudi ugled. Krško filatelistično društvo, ki združuje 42 zbiralcev znamenitih Krškega, Brestanice, Senovega in Leskovca, je oboje že doseglo.

Morda je največji uspeh društva, da svoje delo pogosto razgrne pred javnostjo; prvi razstavi znak 1958. leta jih je sledilo še sedemnajst, poleg tega pa so izdali tudi že trinajst spominskih ovitkov. Vse doslej je društvo načrtno skrbelo tudi za podmladek, ki je osnova za razvoj filatelije v občini. Ze dalj časa uspešno delujeta krožka na krški in kostanjeviški osnovni šoli, mladi zbiralci znak pa so s pomočjo mentorjev pripravili že več kot 20 samostojnih razstav in sodelovali nadvse uspešno tudi na dveh zveznih razstavah.

Pomembni jubilej, 400-letnico hrvaško-slovenskega kmečkega upora, so krški filatelisti potestili s spominskim ovitkom, ki nosi pečat z datumom znamenite bitke na krškem polju, 5. februarjem, in ga je slovenski filatelistični trg z veseljem sprejel. V program prirediteljstva v počastitev tako pomembne obilnice pa se bo društvo vključilo z dvema razstavama: odrasli člani bodo junija pripravili klubsko razstavo s temo „revolucionarna in osvobodilna gibanja po svetu“, podmladek karji pa bodo svoje zbirke poklonili skupaj s tovariši iz ostalih posavskih šolskih krožkov.

Na nedavnem občnem zboru društva so sklenili širiti svoje vrste in povečati krog sodelavcev. Ob štiri razstavnih dejavnosti naj bi ob pomembnejših jubilejih ali dogodkih naprej izdajali spominske ovitke. Največ skrbi pa bodo v prihodnosti posvetili mladini, ki ji bodo s spominskim in materialno pomočjo očigledno gočili še večji zbirateljski zagon.

KRŠKE NOVICE

VELIKA UDELEŽBA – Na občinskem prvenstvu osnovnih šol v veslalomu je na Polomu v Gorjancih nastopilo kar 96 pionirk in pionirjev. Največ uspeha so imeli učenci krške šole „Jurija Dalmatina“, ki so zmagali v ekipni razvrstitvi, v posamični konkurenci pa zasedli kar 5 prvih mest. Med deklicami so v skupinah zasedle prva mesta: Medved Mateja (Krško), Kežman Vladka (Krško) in Dernač Mira (Senovo); pri fantih pa so zmagali Škrabl Lojze, Cargo Tugo in Mavsar Bojan (vsi Krško).

ZNOVA BROŠURA – Ljubitelji plavanja in simpatizerji krškega „Celulozarja“ se o delu kluba in njegovih lanskeletnih uspehih lahko seznanijo z brošuro, ki je izšla te dni. Njeno izdajo so tudi tokrat omogočile nekatere delovne organizacije in posamezniki, ki so s prispevki za reklamne oglase zagotovili klubu tudi del sredstev za redno dejavnost.

POMEMBNA SEJA – Dameski poldne so se odborniki občinske skupščine zbrali na redni seji s občinskim in pomembnim dnevnim redom. Med drugim bodo razpravljali o srednjeročnem programu stanovanjske gradnje in sprejeli več odločitev, ki naj urejajo nove odnose v stanovanjskem gospodarstvu.

KAJUHU V SPOMIN – Ob obletnici smrti slovenskega pesnika Kajuha Destovnika – Kajuha je bila pred tednom dni na krški osnovni šoli spominska slovesnost. Učenci so se umetniku, čigar ime nosi njihov pionirski odred, poklonili s kulturnim programom.

ZNOVA NA POHOD – Dilektorske srednje tehniške šole so lani krenili na pohod v Kumrovec, ta čas pa se pripravljajo na podobno akcijo. Tokrat jih bo pot vodila po sledih legendarnega pohoda XIV. divizije, za peš pot pa se je pripravilo več kot 300 deklet in fantov.

Z odkupa na Bizeljskem. Jože Balon iz Brezovice je v sredo pripeljal teleta. To je zadnje čase redkost. „Računam, da mi bodo člačali po 20 din za kilogram,“ je dejal in se pritožil, da je preveč razlike med spoloma. Teličke ženskega spola odkupujejo mnogo bolj poceni kot teleta moškega spola, čeravno je z obojimi enako dela. (Foto: J. Teppey)

NOVO V BREŽICAH

ASISTENTKE IŠČEJO. Vodstvo brežiškega zdravstvenega doma je sklenilo izboljšati zobozdravstveno službo v zunanjih ambulantah, kakor hitro bodo imeli dovolj strokovno usposobljenih ljudi. Trenutno so v zadrugi za asistentke, medtem ko imajo zobozdravnikov dovolj.

VARNOST JE PRVA. Odborniki so na zadnji seji dopolnili odlok o javnem redu in miru. Lastniki stanovanjskih in poslovnih zgradb bodo morali pritrditi na strehe ob mestnih ulicah snegobrane in tako zavarovati pešce, ki hodijo mimo, razen teh pa še premoženje občanov, mopede, avtomobile in druga vozila, ki se ustavljajo pred hišami na ulicah.

KOLIKO ZA NADOMESTILO? Pomoč pri stanarini naj bi prejeli predvsem občani v družbenih stanovanjih, če imajo majhne dohodke in z njimi ne bodo mogli kriti stroškov za ekonomsko stanarino. Merila bodo enotna za vse Posavje, nadome-

stilo pa lahko doseže največ polovico najemnine.

DELOVODSKA ŠOLA. Pri delavski univerzi je ustanovljen oddelek avtomehanične delovodske šole. Obiskovali ga bodo lahko kandidati iz vseh treh posavskih občin.

APRIL SE BLIŽA. Delavski sveti in sveti kolektivov so prejeli priporočilo za imenovanje komisije, ki bo zbirala predloge za odlikovanja za služnih delavcev. Komisija pri občinski skupščini jih bo sprejemala dvakrat na leto: v aprilu in oktobru. Ponekod so že do zdaj skrbeli za te stvari, drugod pa so nanje pozabljali, zato opozorilo ni odveč. V priporočilu piše, naj bi odlikovanja podeljevali delavcem na svečan način ob državnih praznikih, jubilejih in podobnih priložnostih.

NOVA ŠTEVILKA. Za ta mesec je občinska konferenca Zveze mladine napovedala šesto številko Informacij, ki jih pripravlja komisija za obveščanje.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

»Moj že ne bo pobiral smeti!«

Občni zbor turističnega društva: tokrat, kot že 18 let, posvečen varstvu okolja. Kaj je bilo doseženo? Nekaj že, toda premalo, tako malo, da nekateri že postajajo nejevoljni, češ: „Vsako leto obravnava iste stvari!“ Eno lahko trdimo: dokler na takih zborih ne bo predstavnikov stanovanjskega podjetja, predsednika krajevne skupnosti, odgovornih s pristojnih inspekcijskih služb občinske uprave, ne bo večjih uspehov.

Vendar pa vse le ni črno. Horticulturna sekcija je pod vodstvom prizadevne inž. Silve Fric poskrbela med drugim tudi za to, da so v mestu uredili nekaj zelenice, denarja pa je bilo potem žal le toliko, da so jih zasadili, ni pa bilo za vzdrževanje, niti toliko, da bi imeli za koso, s katero bi bilo treba med blokci poletiti pokositi zel.

Sevniško turistično društvo nima lahkega dela. Upravlja s hudim bolnikom, sevniškim gradom, katerega nihče ne mara. Vseh zaščitenih površin je kar 14 hektarov! Zelijsko, da bi bila dolgotrajna restavracija torka dela v Lutrovski kleti dokončana letos; spomeniški zavod je za to namenil 380 tisočakov. S pomočjo občevanov bi radi pripravili nekaj akcij, da zgrabe, predvsem balkoni, ne bi bile tako pušče. Občinski sindikalni svet je že naročil načrte za TRIM stezo. To bi bila lepa pridobitev za kraj, saj ni nikjer kaj primernega niti za sprehajanje. Zanimiva je tudi pobuda, ki prihaja iz Zabukovja, o razvijanju kmečkoga turizma. Vendar na zboru ni bilo predstavnika kmetijske posejalne službe. Nasploh je zadnje čase bilo v raznih podeželskih cen-

trih precej večjih komunalnih del, ki so pripomogla k lepšemu videzu kraja, npr. ureditev Sentjanže, Loke, ipd. Bo predlog o ustanovitvi komisije za varstvo okolja, ki ga naj bi ustanovila občinska skupščina, združil vse dejavnike, ki bi morali v občini sodelovati pri varstvu okolja?

Zamisli pa se velja še ob težavi, ki jo imajo zaradi učencev sevniške osnovne šole: ob kritiki zaradi odpadkov papirja na avtobusnem čakališču, okrog trgovin itd. so pred-

ZLATA POROKA RAKOVIH

V soboto sta ponovno stopila pred sevniškega matičarja zlatoporočenca Jožeta in Matija Rak iz Češnjic pri Studencu. Vzgojila sta 2 sinova in 5 hčera, kmetija Rakovih pa slovi kot napredna domačija.

JUTRANJKA: več stanovanj

Že v lani izdelanem srednjeročnem programu stanovanjske gradnje v občini zavzema Konfekcija JUTRANJKA med podjetji vodilno mesto po tem, koliko stanovanj za delavce bodo gradili. Pred dnevi je delavski svet odobril milijon dinarjev za letošnja posojila. Kako zadovoljiti vse?

Pogovarjali smo se s predsednico stanovanjske komisije Vinko Hlebec. Pred tem smo v uredništvo prejeli pismo, napisano prav gotovo z veliko mero prizadetosti. „Ze 6 let imamo vložene prošnje za dolgoročno posojila, pa še niso bile sprejete! Tisti, ki komaj pridejo v tovarno, dobijo stanovanje ne glede na družino...“ Podobne primere smo videli v četrtkovi televizijski oddaji o mariborski stanovanjski stiski.

— Kako je v Jutranjki? smo vprašali.

„V razpravi imamo nov pravilnik, nanj je dal pripombe tudi že občinski sindikalni svet. Zelim spodbuditi varčevanje delavcev ob pomoči tovarne. V izrednih primerih bi skušali tudi drugače pomagati, tu bo

stavnik šole omenili, da so povsem brez močil? Pravijo: „Se v soli, brž ko se učitelj obrne, je vse ponesnaženo, čeprav vedo, da bodo morali pospraviti!“ Prav značilen je primer neklih staršev, ki so rekli, ko so otroci imeli akcije čiščenja okolice šole: „Naš otrok že ne bo pobiral smeti!“ Doklej tako?

A. ZELEDNIK

ŽIČNICA NA LISCO, KREMATORIJ ZA SMETI...

Vse je kazalo, da bo letošnji sevniški Pust sila pust, zlasti potem, ko se je sevniško turistično društvo zaradi varčevanja tudi uradno odpojevalo kakršnekoli sodelovanju pri pustnem karnevalu. Smarčani pa se ne dajo! V torek, 6. marca ob 14. uri bodo izročili namenu žičnico na Lisco, saj zaradi znaka o prepovedi prometa po cesti na Lisco ni več mogoče. Rešili bodo tudi sicer nerešljivi problem, kam z mestnimi smetmi: ne bodo več niti v Smarju niti v Florjanski, ali kot je sedaj — vsepovsod, temveč jih bodo odstranili na kulturnem način — v krematoriju! Žičnica bo stekla z gostilne na križišču v Smarju.

Strumna društva

Kar 26 jih imajo, vsa so sedaj že imela tudi občne zборе. Eno je bolj prizadeno od drugega, vse pa je prostovoljno. O tem, kaj jih tare, kakšne želje imajo, smo se pogovarjali z dolgoletnim predsednikom občinske gasilske zveze Franjem Bulcem.

— Posebnost letošnjih zborov?

„Vseposvods so sodelovali predstavniki SZDL. Nasploh so člani pozdravili pripravljenost družbeno-političnih delavcev za sodelovanje. Gasilci so bili veseli sodelovanja sekretarja občinske konference ZK Toneta Žibertta ob izročitvi brigalne na Občih, predsednice občinske konference SZDL Ivanke Pavlin pri razviti prapora na Čatežu...“

— Kakšna je opremljenost društev?

„Dobra. Samo lani je nabavilo avtomobile 8 društev. Nimajo pa le avtomobilov, predtem so poskrbeli za motorne brigalne, cevi in drugo. Vse pa je bilo nabavljeno, z velikimi prispevki občanov.“

— Vprašanje gasilskega doma in avtomobila v Trebnjem?

„Nov dom je nujen. V njem naj bi našli skupen prostor razen gasilcev še občinski odbor Rdečega križa, civilna zaščita in občinska gasilska zveza. Zaradi tega to ni le naloga samega društva. Okrog njega bi se morali strniti vsi občinski dejavniki, saj bi bila to velika investicija. V društvu so le delavci, mali obrtniki; svoje delo dobro opravljajo. Podobno je z avtomobilom: potrebujejo hiter avto. Seveda bi bilo dobro, da bi kot nekakšno osrednje občinsko društvo imeli cisterno. Vendar je ne bi rabili le oni. Zato bi jim morali ravno tako vsi pomagati. Tudi drugod niso takih stvari kupovali iz gasilskega sklada, ampak s pomočjo posebnih dogovorov med delovnimi organizacijami, občinsko skupščino!“

A. Z.

NAROČENE HLADILNE NAPRAVE ZA MLEKO

Kmetijski kombinat ZASAVJE v Sevnici je pri škofjeloski tovarni hladilnikov naročil 25 naprav za hlajenje mleka. 20 agregatov je manjših, za okrog 80 litrov mleka na dan, 5 pa je večjih, za 320 litrov mleka. Poleg teh naprav so naročili plastične bazene. Vrednost tega naročila znaša 260 tisočakov. Hladilne naprave bodo namestili vzdolž mlečne poti in bodo prav gotovo veliko olajšanje kmetom v toplejših mesecih.

Nenavadno mila zima, predvsem borna, kar se snežne odeje tiče, je podaljšala „gradbeno sezono“ vaških skupnosti. Ljudje skušajo seveda takšno vreme obrniti sebi v prid, spomladi bo svoje terjalo polje. Takole so pred dobrim tednom dni hiteli zakopavati vodovodne cevi vaščani Smarčne, ki gradijo složno s Kompoljčani velik vodovod (Foto: Železnik)

SEVNIŠKI PABERKI

ZAMRZNJEN KAPITAL — V trgovini sevniškega kmetijskega kombinata na Glavnem trgu, kjer ikropiva, kmetijska orodja in pogodbritvic, imajo tudi veliko zalogo britvic „SILVER EXTRA“ — kot je slišati, toliko, da jih bodo lahko prodajali pet let. Dolgoročna skrb za brade, ni kaj reči!

LE VZOREC SO JIM PUSTILI — Pri Lutrovski kleti na sevniškem gradu je bilo 27 betonskih plošč, ki so jih uporabljali za pokrivanje zračnika. Nekdo si je postregel s 25, dve pa je pustil. Samo božična in novoletna praznovanja so veljala novi smrekovi nasad na grajskem pobočju 48 smrčec! Pa naj še kdo tarna, da bližje Sevnice ni prijetnega gaja za spreboje...

NEKDO MORA UMRETI, DA KAJ NAPRAVIJO — V ugotovitvah o smrtni nesreči V. Jekosa na cesti 2. reda pod Boštanjem med drugim pise, da bankina ni bila urejena. Zanimivo je, da so delavci delovodstva

novomeškega cestnega podjetja minuli teden posipavali pesek na bankini — na kraju nesreče in tudi drugod. Takih nevarnih krajev je ob cesti še dosti. Za kolesarje in mopediste je boljše, da se držijo asfalta... Ali ne bi bilo boljše skrbeti za bankine že prej?

KAJ PA „POKAZI, KAJ ZNAS“? — Vsakoletni nastopi mladih glasbenikov, recitatorjev in pevcev so pritegnili v boštansko dvorano TVD Partizan veliko gledalcev ob blizu in daleč. Na prireditve so se mladi talenti pripravljali v pravem tekmovalnem duhu. Ali letos te zanimive prireditve ne bo?

180 VABLJENIH — Za občni zbor turističnega društva so razposlali kar 180 vabil, med drugim tudi posebna vabila vsem delovnim organizacijam in ustanovam. Varstvo okolja je namreč skupna naloga vseh. Žal je bil odziv, posebno kar se tiče predstavnikov podjetij, izredno slab.

URADOVANJE PA TAKO!

Slavko Strukelj, sekretar izvršnega odbora občinske konference SZDL, je od oddelka za gospodarstvo sevniške občinske skupščine prejel kar dve kvartu z odločbo o odmeri prispevka za mestno zemljišče. Nenavadno je to, da se vse skupaj nanaša na isto hišno številko: v eni odločbi je naveden prispevek 14,40 dinarjev, v drugi pa 14,76 dinarjev?

SKLICATELJI NISO UTEGNILI!

Kdaj bodo imeli Sevnčanici čast videti predsednika sveta krajevne skupnosti? Da ga ni bilo na občni zbor turističnega društva, bi se dalo še nekako razumeti, da pa ne pride niti na zbor občanov o tako pomembnem vprašanju, kot je 1,2 milijona novih dinarjev velika naložba v novo mestno pokopališče in prve prave „žale“ v zgodovini mesta, pa je res nenavadno. Sicer pa tudi ni bilo vseh četrtinskih predsednikov SZDL...

M. KONESTABO LUDVIK JANEŽIČ FRANC GRDEN MARTIN MAJERLE PONIČVAR

Sindikalni zbori: ujeli duh časa

Trebanjski sindikalni delavci so se dobro pripravili na letošnje občne zборе osnovnih sindikalnih organizacij. Izdali so tudi posebno številko svojega „BILTENA“ s potrebnimi napotki. Največ vredne pa so temeljite kadrovske priprave; s pomočjo organizacij ZK v delovnih organizacijah so opravili evidentiranje kandidatov za izvršne odbore tako, da so prišli, kjer so zборе že imeli, res do ljudi, ki bodo lahko uspešno delali. Kako je bilo v podjetjih, kaj menijo novi predsedniki?

MILAN KONESTABO, TOVARNA GOSPODINJSKE OPREME, MIRNA: „Pomočnik glavnega direktorja IMV in vodja obrata sta seznanila delavce s položajem podjetja in obrata. Na sestankih, ki so se sledili, smo z matičnim podjetjem razčistili položaj obrata, organizacija podjetja po ustavnih dopolnilih pa nam po zadnjih pripravah v podjetju obeta TOZD. Do konca meseca mora biti izdelan celotni razvojni program obrata. Predvsem bi morali namestiti sodobnejšo strojno opremo, kar so zahtevali tudi delavci na zboru.“

FRANC GRDEN, KMETIJSKA ZADRUGA: „Na zboru smo slišali predloge, da bi bilo koristno izplačevati osebne dohodke na hranilne knjižice, marsikje to teče uspešno tudi za kmete. Obravnava smo tudi poročilo o trošenju sredstev, kilometrine, dnevnice in drugega. Pomagati bo treba mladinskemu aktivu.“

MARTIN MAJERLE, KPD DOB:

„Imeli smo plodno razpravo o tem, kako naj bi v bodoče še bolje delali. Sam položaj našega zavoda je tak, da mora biti vsak naš delavec tudi družbeno-politično angažiran. Za naše delo je potrebna tudi dobra telesna kondicija, zato smo z vrsto uspehov na občinskih tekmovanjih zadovoljni.“

STANE PONIČVAR, MERKATOR — GRADIŠČE: „Obravnava smo lanski promet in uspehe posameznih trgovin. Tudi inventure so bile v redu. Po ustavnih dopolnilih bomo TOZD. Imamo dobro povezovalno z matičnim podjetjem, volili smo dva predstavnika v centralne sindikalne organe podjetja. Imamo dosti mladih, da bi lahko ustanovili aktiv ZM.“

A. ZELEDNIK

Podpredsednik republiške konference SZDL Viktor Avbelj je na občinski konferenci SZDL v ponedeljek 19. februarja poudaril tri vidike akcije za sedanji trenutek o kadrovski politiki v republikli: „Še razširiti priprave za kadrovanje v republikli, napeti vse sile za volitve v letu 1974, predvsem pa je treba biti tehtnejši pri kritiki, saj položaj vseeno ni tako slab.“ Trebanjsko gospodarstvo ima težave predvsem s tem, da je kadrovska struktura zaposlenih nizka, to pa že ovira razvoj podjetij (Foto: Železnik)

OBČINSKI PRORAČUN: 66 ODST. VEČ ZA KS

Letošnja občinska malha bo za okrog 17 odst. večja od lanske, predvsem na račun prispevka na osebne dohodke, ker se je v gospodarstvu občine lani precej dvignila zaposlenost. Pri letošnjem proračunu je razveseljivo zlasti to, da bo znašala občinska pomoč svetom krajevnih skupnosti kar 66 odst. več. Lani so za to namenili 420 tisočakov, predlog letošnjega proračuna pa omenja znesek 700 tisočakov. O tem bodo med drugim odločali odborniki na današnji seji občinske skupščine.

POŠTARJEV ŠE NI!

Na zadnji seji občinske skupščine, na kateri je sodeloval tudi direktor PTT Novo mesto Jakob Berič, je bila dolga razprava o nemogoči telefoniji in dostavi pošte. Medtem ko kaže, da bodo vprašanje slabih telefonskih zvez rešili čez nekaj mesecev, ko bo pričela z delom nova vozlična centrala v Trebnjem, je malo verjetnosti, da bodo kaj kmalu izboljšali dostavo pošte. Pošta namreč še do priprave gradiva za današnjo sejo občinske skupščine ni uspela pridobiti kakšnega poštarja vsaj za okolico Trebnjega!

IZ KRAJA V KRAJ

TREBNJE: LAZNJIV VOZNI RED

Tablo so napolnili le prenesli na pravi kraj, marsikdo pa je napovedani avtobus že zaman čakal, ker voznik red ni popraviljen. Krajevna skupnost namerava ob sodelovanju gostišča „Opara“ Preurediti prostor sedanjega čakališča v bife. Tako bo lahko vsaj tisti, ki bo zaman čakal, s čim poplaknil jezo!

MIRNA: BREZ PROPAGANDE NE GRE

V propagiranje misijona so se vključili tudi nekateri občani. V vni so poskrbeli celo za to, da so pismena vabila in razpored obredov prejeli tudi komunisti in drugi, ki jim vera ni prav nič mar. Ker je ta propaganda celo na javnem mestu, kot je mirnska železniška postaja, bo morala ukrepati občinska komisija.

MOKRONOG: LARFARJI SO SE IZKAZALI

Ze v ponedeljek zvečer, 19. februarja, so bile vse trebanjske gostilne dobro založene z „Larfarijo“ — „velemestnim časopisom“. Sel je dobro v denar, saj je imel stabilizacijsko ceno 2 dinarja. Le kdo ne bi dal toliko za šale na svoj in tuj račun!

MIRNA: DOLENJSKA IMA ZAŠČITNA SREDSTVA

Na naravne nesreče ali vojno — kdo bi na to sicer mislil, bi morali biti pripravljene. Prav zaradi tega ima trgovina Dolenjke na zalogi komplet najnujnejših zaščitnih sredstev, kakršna bi po zakonu morala imeti vsaka družina. Gre za zaščitne maske, zaščitna ogrinjala, sanitetne pripomočke in druge stvari, ki so v hiši sicer vedno dobrodošle. Če bi nakup organizirali prek krajevne skupnosti ali delovne organizacije, bi jih lahko nabavljali na brokce.

PONIČVE: TUDI ŽENSKA DESETINA

Gasilsko društvo je v nedeljo, 18. februarja, ustanovilo žensko desetino. Sestavljajo jo v glavnem mlada dekleta. Prizadevni člani nadaljujejo uspešno zbiranje denarja za gasilski avto.

TREBNJE: NAD 10.000 KNJIG

Od nekdanjih borih 600 knjig se je število knjig v trebanjski matični knjižnici povzpelo na to že kar zavidljivo število. To je za delavce knjižnice vsekakor lep uspeh, ki doslej še ni bil deležen nobenega priznanja.

Obdržati ostrino pisma

Na razširjeni seji komiteja občinske konference ZK Kočevje, ki je bila 21. februarja, so razpravljali predvsem o političnih razmerah v občini po pismu in 29. seji CK ZKS.

Ugotovili so, da so z nekaterimi zadevami člani komiteja premalo seznanjeni. Izvajanje sklepov, akcijskega programa in pisma je v raznih organizacijah in organih prepočasno. Zveza komunistov sama vseh vseh nalog iz pisma ne bo mogla izvajati, ampak morajo posamezne področja prevzeti nase tudi ostale organizacije in organi.

Partija mora ostrino pri izvajanju pisma obdržati. Le tako bo ohranila tudi zaupanje komunistov in vseh občinov.

Posebno pozornost so posvetili razpravi o kadrovski politiki. Sklenili so, da bo izdal komitej o tem še posebno izjavo za tisk, ker so zdaj med občani nekatere nejasnosti. Posebno pa so poudarili, da je kadrovska politika stvar ZK, in ne le posamezne delovne skupnosti ali celo ulice oziroma „gostilniške politike“.

Ugotovili so tudi, da bo treba posebno pozornost posvetiti gospodarstvu in bodočemu gospodarskemu razvoju občine. Pri tem bo treba upoštevati stabilizacijska prizadevanja in možnosti združevanja gospodarstva v občini in izven nje. Sedanji gospodarski položaj bo zahteval varčevanje na vseh področjih.

HOČEJO KRAJEVNI URAD

Prebivalci Strug v kočevski občini se zavzemajo, da bi občinska skupščina Kočevje ustanovila v Strugah krajevni urad. Prošnjo utemeljujejo s tem, da so njihove vasi zelo oddaljene od občinskega središča in da tudi prometne zveze niso najboljše. Izredno slabe so prometne zveze pozimi. Pristojni organi bodo ta predlog podrobneje proučili in zavzeli stališče o njem. Ne glede na odločitev pa je pretežna večina prebivalcev Strug mnenja, da je urad potreben, saj bi zaposlena oseba lahko vodila administracijo tudi svetu krajevne skupnosti, vodstvom krajevnih organizacij in društvom, kakor tudi posameznikom, ki niso večji pisarji raznih vlog in drugih pisarij.

IZOBRAŽEVANJE LETOS

O letošnjih programih izobraževanja mladih komunistov (politična šola), vodstev osnovnih organizacij, prosvetnih delavcev in vseh komunistov v občini so razpravljali na zadnji seji občinskega komiteja ZK Kočevje. V razpravi je bilo poudarjeno, naj bi bile teme izobraževanja mladih komunistov bolj povezane s praktičnim delom v delovnih organizacijah, s samoupravljanjem, ustvarjanjem in delitvijo dohodka itd. Skratka: naj bi mladi ne dobili le splošnega teoretičnega znanja, ampak tudi povsem praktično. Glede ostalih programov izobraževanja ni bilo pripomb.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Decembra 1972 na območju matičnega urada Kočevje ni bilo rojstev. Poročilo se je 10 parov. Umrli so: Katarina Bradač, gospodinja iz Klinje vasi, stara 76 let; Ludvik Lavrič, upokojenec iz Grčarskih Raven 3, star 73 let; Julijana Petrič, kmetica iz Lipe 13, stara 67 let; Jožef Prinčič, upokojenec iz Spodnjega loga, star 77 let; Janez Zupančič, upokojenec iz Šalke vasi 91, star 72 let; Marija Knavs, gospodinja s Smuke 3, stara 70 let; Drago Begič, gozdni delavec iz Bista - Novi Travniki, star 20 let; Augustin Passuelo, upokojenec iz Oneka 1, star 85 let; Oton Di Cecco, upokojenec iz Slovenske vasi 42, star 46 let; Simon Konte, živinorejec iz Mlake pri Kočevju, star 60 let; in Anton Žagar, delavec iz Kočevja, Kidričeva, star 42 let.

DROBNE IZ KOČEVJA

STRELSKO DRUŽINO su ustanovili v Stari cerkvi pri Kočevju. Po budo za ustanovitev so dali krajevna skupnost in člani vaše teritorialne obrambe. Predsednik je Franc Ponikvar, rezervni kapetan. Nabrli bodo čim več članov iz vseh vasi z območja krajevne skupnosti. Vadiili bodo z zračnimi puškami. Dobili bodo tudi malokalibrske puške, s katerimi bodo streljali na kočevskem strelišču.

PRVA POMOČ je sedaj uvrščena tudi v program za opravljanje izpitov za poklicne šoferje in voznike amatere. Prav je, da ima vsak državljan vsaj osnovno znanje in vpogled v prvo pomoč pri nesrečah in nasploh. Še posebno bi morali obvladati to znanje vozniki vseh motornih vozil, saj so najbolj izpostavljeni nesrečam. Pri zadnjih izpizih so nekateri kandidati pokazali, da se za ta predmet premalo zanimajo. Prav je, da je komisija stroga, ker se večina kandidatov zanaša bolj na srečo kot na znanje.

Precej je bilo tudi razprave o delavski kontroli in javnosti dela ter vlogi občin. Jože Košir je poudaril, da v preteklosti ni bilo javnosti dela, zato so se tudi dogajale nepravilnosti.

Dogovorili so se, da bodo na eni prihodnjih sej razpravljali o nepravilnih izplačilih v decembru (poročilo pripravljala SDK), o nekaterih kadrovskih spremembah v medobčinskem svetu ZK in o predlogu, naj bi za predsednika Sveta ljubljanskih občin izvolili inž. Slavka Korbarja (Ljubljana), za podpredsednika pa Boga Abrahamsberga (Ribnica).

Hočejo načrt za razvoj

Razprava o bodočem razvoju Bosljive loke in Kolpske doline od Broda na Kolpi do Osilnice je nakazala, da je treba izdelati srednjeročni in dolgoročni program razvoja tega območja kočevske občine. Občani se zavedajo, da je planiranje težavna naloga, vendar menijo, da je potrebno za bodoči skladnejši razvoj.

Za svojo vas so izdelali okvirni program najbolj nujnih del, ki jih bo potrebno čimprej izvesti. Asfaltiranje ceste skozi naselje je nujno potrebno. Vedno večji promet po praški cesti jim povzroča nevšečnosti. Teh del ne bodo mogli sami plačati. Potrebna je pomoč cestnega sklada in sklada krajevnega samoprispevka.

Kolpa v bližini vasi ob večjih poplavih močno razširja tok struge, zato grozi nevarnost, da bo voda odnesla breg vse do ceste. Obzidje na domačem pokopališču se ruši in kvari videz okolice, vendar kaže, da je med občani premalo složnosti, da bi to uredili.

Samo bežen pregled obrežja Kolpe pri vasi je pokazal, da posamezniki brez čuta odgovornosti odmetavajo razne odpadke in tako onesnažujejo naravo. Več bo potrebno storiti tudi za lepši videz tega naselja in ostalih.

Ugotovili so, da bodo nekatere izmed opisanih nalog uredili sami, nekaterih pa ne, ker ne bodo mogli zbrati toliko denarja. Zavzemajo se, da bi bile tesnejše vezi med njimi in občini.

NOVI PODČASTNIKI

17. februarja se je končal v Kočevju tečaj za gasilske podčastnike. Obiskovalo ga je 28 izprašanih gasilcev I. stopnje iz vseh prostovoljnih in industrijskih gasilskih društev v občini.

občinsko skupščino ter njenimi izvoljenimi predstavniki. Po njihovem mnenju bi potem mnogo lažje rešili posamezne zadeve.

Rekli so:

JANEZ MERHAR, predsednik občinske konference SZDL: Upam si trditi, da nihče ni toliko razpravjal o pismu kot prav SZDL. V Šeškovem domu smo govorili pred širokim avditorijem, sekretar SZDL Nace Karčnik pa je na komemoraciji 1. novembra na pokopališču spregovoril o pismu celo živim in mrtvim, kar ne vem, če je povsem prav.

CIRIL JASENC, član občinske konference SZDL: Če vsi odstopimo, kdo bo pa delal? Delalo se je res, pa se je premalo naredilo. Če izprežemo konja, kdo bo pa voz vlekel?

RUDI MOHAR, predsednik Društva upokojencev: Skrbri za ostarele ljudi ne bi smeli prepustiti le občinski skupščini in Društvu upokojencev, ampak bi morali zanje skrbeti oziroma doseči, da bo zanje kdo drug primerno poskrbel, tudi SZDL.

IVAN OBERSTAR, predsednik občinske konference ZMS: Program mora biti prikaz želja in potreb ljudi, ki delajo spodaj. Če se programiranje ne začne „spodaj“, pri delovnih ljudeh, potem se bojim, da taki programi ne bodo uresničeni.

Tudi v Sodražici imajo smučarsko vlečnico, dolgo 500 m. Sodražici so veseli tudi pobratimstva s krajevno skupnostjo Poljane v Ljubljani, od koder je v Sodražici letovalo in smučalo kar 35 otrok. (Foto: F. Modic)

Odločanje o kadrovski politiki

Na zadnji seji občinske konference Socialistične zveze Ribnica 16. februarja so poglobljeno obravnavali kadrovsko politiko in problematiko kulturne dejavnosti, sprejeli pa so tudi okvirni načrt dela do konca leta.

Zaskrblijoča je ugotovitev o velikem pomanjkanju strokovnjakov v občini, in sicer na vseh področjih. Po površnih ocenah bi gospodarstvo potrebovalo za takojšnje zaposlitev najmanj 34 strokovnjakov, kar znaša 18 odstotkov vseh sedaj zaposlenih strokovnih delavcev, do leta 1975 pa naj bi se - tako kaže potrebe - število strokovnih delavcev v gospodarstvu povečalo še za 55 odstotkov.

Primerjave s slovenskim in jugoslovanskim povprečjem izobrazbene strukture so še bolj zaskrblijoče.

Dokaj težav je tudi s strokovnimi delavci v izobraževanju - predvsem v Sodražici in Loškem potoku - v zdravstvu in državni upravi. Tudi dosedanja štipendijska politika ni ustrezna in ne zagotavlja uspešnega reševanja kadrovskega primanjkljaja.

Občinska konferenca je potem, ko je vsestransko in poglobljeno obravnavala problematiko kadrov, sprejela vrsto sklepov in priporočil. Pozvala je vse organizacije združene

ga dela, naj čimprej prilagodijo svoje akte v zvezi s kadri družbenemu dogovoru o enotnih osnovah kadrovske politike v občini. Pospešiti je treba kadrovske priprave na volitve - evidentiranje kandidatov. Pri večjih delovnih organizacijah je treba organizirati kadrovske službe; vdstvu političnih organizacij bo SZDL priporočila razbremenitev posameznih preobremenjenih družbenopolitičnih delavcev in vključevanje v družbeno politično delo novih, predvsem mlajših.

Vrsta sklepov s področja kadrovske politike se nanaša tudi na druga področja, predvsem na vzgojo in izobraževanje, samoupravne skupnosti, državno upravo itd. Posebej bo treba poskrbeti za zmanjševanje „polpismenosti“ z organizacijo večerne osemletke, za izobraževanje v kmetijstvu, nasploh pa bo nujno tudi usposabljanje delavcev za prevzemanje funkcij v zvezi z uvajanjem delegatskega sistema. Slednji bo namreč lahko zaživel le, če bomo imeli za to usposobljene ljudi.

Dokaj živahna in plodna je bila tudi razprava o problematiki kulturne skupnosti in kulture sploh v občini, o čemer bomo poročali posebej. Poudarjeno je bilo predvsem, da je nujno obe problematiki obravnavati skupno, ker tudi v kulturni dejavnosti manjka kadrov.

Občinska konferenca je tudi v celoti podprla predlog, naj bi bil novi predsednik RK SZDL Mitja Ribičič.

Proračuni pred volilci

O osnutku proračuna občine Ribnica za letos sta doslej razpravljala razen ostalih tudi svet za finance (21. februarja) in občinska skupščina na zadnji seji. V teh dneh bodo o njem razpravljali še volilci, nakar bo na osnovi njihovih pripomb občinska skupščina razpravljala o njegovem dokončnem sprejemu.

Značilnosti letošnjega proračuna so, da se bodo dohodki zvišali za 5 odstotkov, čemur bodo prilagojeni tudi izdatki. Od skupnih 10.802.819 din dohodkov bo šlo 45

odstotkov za TIS, 55 odstotkov pa bo ostalo za čisti proračun. Razen tega načrtuje proračun še za 1.286.944 din dohodka, ki se ne delijo na TIS; 674.400 din pa bodo znašali odvodi neposrednim uporabnikom (kulturna skupnost 214.400 din, požarna varnost 40.000 din in prispevek za mestno zemljišče 420.000 din).

Po posameznih namenih bodo v primerjavi s lani proračunski izdatki za kulturo in prosveto za 12,8 odstotka večji, za socialno skrbstvo za 21 odstotkov, za zdravstveno varstvo za 37 odstotkov, za komunalno dejavnost za 15 odstotkov, za delo državnih organov za 23 odstotkov, za dejavnost krajevnih skupnosti za 93 odst., za družbeno-politične organizacije za 12,5 odstotka, za gospodarske posege za 30 odstotkov večji, za proračunske obveznosti za 65 odstotkov nižji, za rezervni sklad bo 10 odstotkov več, nerazporejeni dohodki pa bodo za 39 odstotkov nižji.

Za nekatere dejavnosti bodo še posebej gospodarske organizacije združevale sredstva. Vendar bo prav in pošteno, če bodo uporabniki vseh teh sredstev izdelali prej delovne programe. Po sedanjem predlogu naj bi izdelali kar dva. Prvega na osnovi zanesljivih virov dotoka denarja, drugega pa lahko tudi na osnovi želja, ki ga bodo potem prilagodili stvarnemu dotoku denarja iz zdaj še ne povsem zanesljivih virov. V javno razpravo pa naj ne bi šel le predlog občinskega proračuna, ampak tudi finančnega načrta TIS.

J. PRIMC

OBSEŽNI DNEVNI RED

Zadnja seja občinske skupščine Ribnica, ki je bila 27. februarja, je imela na dnevnem redu smernice za ureničevanje nalog občine letos, delovni načrt za socialno varnost, delovni načrt za socialno ogroženih, delovni načrt za socialni razvoj občine, delovni načrt za izvajanje dogovora o štipendiranju, program službe za pospeševanje kmetijstva, družbeni dogovor o izobraževanju odraslih in mladine, družbeni dogovor o financiranju in izvajanju otroškega varstva, uskladitev ustanovitvenega akta delavske univerze, volitve in imenovanja, osnutek proračuna za letos, finančne načrte skladov, več odlokov in nekatere druge zadeve.

KAM VRTNARIJA?

VRTNARIJA v Ribnicinaj bi postala del komunalnega gospodarstva. Zaradi dosedanjega prizadevanja dela svoje delovne skupnosti je postala VRTNARIJA nepogostejša v vsakdanjem življenju in pri olepševanju zelenih površin Ribnice in okolice.

Sedaj, ko se pripravljajo združitev gradbenega podjetja STANGRAD z močnejšim gradbenim podjetjem, naj bi odgovorni organi v občini Ribnica poskušali rešitev za izločitev VRTNARIJE iz podjetja STANGRAD, ker za njegovo prihodnost ni pomembna. Neprijetno bi bilo, če bi zaradi negotovosti zapustil VRTNARIJO sposobni vrtnar Stefan Pelc. Prav bi bilo, če bi v občini zbrali tudi denar za ureditev novih rastlinjakov.

VRTNARIJA je zelo potrebna v ribniški dolini, in če bi jo kdo prevzel, bi jo prevzel pod enakimi pogoji, kot jo je dobilo gradbeno podjetje STANGRAD.

N. A.

Novo strelišče

Občinska skupščina Ribnica je prepovedala streljanje s pehotnim, pa tudi drugim orožjem na območju vse občine. Sporazumno z enoto JLA in drugimi, ki organizirajo vaje v streljanju (Zveza rezervnih vojaških starešin, borci in drugi) so se dogovorili, da bo novo strelišče v Grčarskih Ravnah.

Zdaj bo treba izravnati in sploh primerno urediti izbrano zemljišče v Grčarskih Ravnah. Zaradi rednega prometa pa bo zelo verjetno treba zgraditi nov odsek ceste do Grčarskih Raven.

Tako bo dosežen glavni namen pretašitve strelišča, da bi streljanje ne ogrožalo varnosti občanov. Upajo, da se bodo uredile tudi časne težave pri izkoriščanju manjšega gozdnega območja, ki sodi pod gozdni obrat Združenega KGP v Grčarih. Kljub vsemu bo namreč novo strelišče koristno tudi v narodno-obrambenem oziru, saj se bodo na njem urili vojski obvezniki, rezervni starešine, pa tudi športniki in borci.

Kočevski ribiči so v minuli ribolovni sezoni uplenili 25 merskih ščuk, med katerimi je bila največja tale, ki jo je prelisčil gospodar RD Stane Gregorčič. Ribiči pa so vložili hkrati v Rinžo 3.000 mladih ščuk (Foto: J. Primc)

Ribiči lani manj ujeli

Lani uplenili le 25 ščuk, 12 krapov, 355 linjev, 153 klenov in 1712 drugih rib

Kočevski ribiči so lani lovili v Rinži 896 dni ali kar za 47 odstotkov manj kot v letu 1971. Seveda so zato tudi uplenili manj rib, in sicer ščuk, klenov in krapov od 40 do 76 odstotkov manj, linjev za 3 odstotke več in drugih rib za 20 odstotkov več. Ribiči so lani manj lovili tudi zaradi izredno slabega vremena. Za

turistične karte so iztržili 1.820 din. V Rinžo so vložili 3.000 ščuk ali 2.000 manj, kot so načrtovali, krapov pa celo nič, čeprav so jih namestili 4.000. Vzrok je, da teh rib ni bilo nikjer dobiti. V sodelovanju z odborom ribiških društev Cabar in Brod na Kolpi so vložili v Kolpo 5.000 ščuk, 13.700 lipanov in 100.000 zaroda postrvi.

Letos nameravajo v Rinžo vložiti 5.000 krapov, 500 somov in 300 postrvi, v Kolpo pa 20.000 potočnih postrvi, 20.000 lipanov in 3.000 sulcev (5 do 7 cm dolgih).

NOVI SODNIK

Franc Kralj iz Kočevja, Kidričeva ulica 2, je bil izvoljen na zadnji seji občinske skupščine Kočevje za sodnika občinskega sodišča. Dokončno bo izvoljen, ko ga bo izvolila še občinska skupščina Ribnica.

V Medobčinski svet občin ljubljanskega območja so bili za občino Kočevje izvoljeni Miro Hegler, inž. Savo Vovk in Stane Oček.

POPRAVEK

Pri osmrtnici Edvarda Trohe je prišlo, kot nas je opozoril njegov brat, do pomote: v taborišču Gonnars nista umrli njegovi hčerki (obe še vedno živita), ampak mati in sestra. Podatke za osmrtnico smo dobili v dokumentih o pokojniku, ki torej niso bili povsem točni.

PODPORA RIBIČIČU

Na nedavni zadnji seji občinske konference SZDL Kočevje so podprli kandidato Mitje Ribičiča za predsednika republiške konference SZDL.

REKLI SO:

FRANCE GRIVEC, sekretar občinske konference SZDL: Nekateri so tako obremenjeni z družbenim in rednim delom, da sami sebe srečajo, ko hitijo s sestanka na sestanek.

ALOJZ GELZE, stalni organizator pokopa kurenta: Z barabami ne bom imel več posla. Bom kar direktorje sklical. Vsak bo dal 50 jurjev, pa ne na žiro račun, ampak na roko. Kurenta bodo pa nosili sami krepki možje: spred Šparovec in Andoljšek, zad pa Skrabec in Marolt. Kdor bi rad več podatkov, naj se oglasi zvečer pri „Pildarčku“ (pa čez dan tudi lahko).

ČREPINJE IZ LONČARIJE

GASILSKI NAČRTI - Na 101. občnem zboru so člani prostovoljnega gasilskega društva Dolenja vas minulo nedeljo sklenili prirediti akcijo za gradnjo novega gasilskega doma. Društvo niti nima samostojnega gasilskega doma, pač pa le garažo v občinski hiši. V gasilnem domu, katerega bi gradili predvsem s prostovoljnimi prispevki in prostovoljnimi delom, bi bili tudi prostori za pogrebni zavod in garaže, v nadstropju pa sejna soba in prostori za gasilski in lončarski muzej. Na občnem zboru so podelili tudi vrsto priznanj in diplom članom in organizacijam za sodelovanje na proslavi ob 100-letnici društva in za dolgoletno delo v gasilstvu. Ustanovili so tudi pionirsko desetino, ki jo bo vodil Jože Pahljice ml.

MLADINSKI KLUB - Lončarska mladina pridno ureja v nekdanji gostilni KLO mladinski klub. Na voljo bodo imeli tri lepe prostore s sanitarijami. Pri opremlitvi pričakuje pomoč OK ZMS Ribnica, vsebino klubske dejavnosti pa bodo dali skupno z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in KS v kraju. Pričakujejo lahko, da bo prav mladinski klub postal tisto središče, iz katerega se bo pospešeno pričela razvijati kulturna in športna, sploh družabna dejavnost v Lončariji.

medved odgovarja

- Zakaj so nedavni občni zbori sindikalnih organizacij tako lepo uspešni?

- Ker ima tajnik sindikalnega sveta osebnega šoferja.

- Po čem sklepaš, da se bo delo občinske uprave zelo izboljšalo?

- Ker bo tudi občinski kurir moral delati izpit iz zakona o upravnem postopku.

REŠETU

Čez 7000 rib potegnili iz vode

Ribiška družina Črnomelj ima prav res „dober prijem“. To je sicer ribiški pozdrav, vendar v tem primeru označuje še prizadevanost in uspešno delo. Letos bodo ribiči počastili že 60-letnico organiziranega ribolova v Črnomlju.

Za črnomaljsko ribiško družino so značilne tri stvari: imajo 148 članov, med njimi 12 žensk. To je rekordno število v vsej republici. Razen tega so prvi v Sloveniji, ki so v svoje vrste brezčlano povabili člane iz kluba zdraviljenih alkoholikov. Ribištvo je za marsikoga od teh pravnih razve-

drilo v naravi. Imajo pa tudi dobro vpeljavno sodelovanje s sosednjimi hrvaškimi ribiški družinami.

Lani so ribiči iz Kolpe, Lahinje in Krupe potegnili čez 7.000 rib, kar pomeni 3 tone rib v vrednosti 40.000 din. V istem letu pa so tudi precej vlagali v domače vode. Tako so v Krupo spustili 600 merskih postvri, v Kolpo 4.000 mladice postvri, v Lahinjo pa 5.000 mladih somov.

Uveljavili so se tudi z organizacijo tekmovanj in z nastopi na meddružinskih tekmovanjih drugod, medtem ko je bil prvi domače družine za leto 1972 Janez Butala z doseženimi 8.705 točkami. Če omenimo še, da so ribiči opravili 430 prostovoljnih delovnih ur, predysem pri čiščenju voda, in da so začeli delati z mladino, je precej dokazov o uspešnosti delovanja.

PREVELIKE RAZLIKE NE BI SMELE BITI

Kakšne naj bi bile cene mleka na posameznih odkupnih območjih, je vprašanje, na katerega gledajo hrbovci drugače kot kmetje v bližini cest. Ker je prevoz iz oddaljenih krajev občutno dražji, bi moral na primer živinorejec s Sinjega vrha prodati mleko mnogo ceneje kot oni iz Kanjarice, ki ima glavno cesto pred nosom. Ko je o tem razpravljala kmečka sekcija pri občinski konferenci SZDL, so menili, da so razlike v ceni upravičene, ne bi pa smele biti velike.

Kmet prihaja v ospredje

Kmečka sekcija pri občinski konferenci SZDL v Črnomlju bo v letošnjem letu pomagala zasebnim kmetovalcem na več načinov.

Pretežni del svoje dejavnosti bo

Črnomaljski ribiči pa znajo biti tudi ostri, kadar gre za zavarovanje svojih voda. Tako so za dve leti zaprti ves ribolov v Lahinji, od mosta pri klavnici do spodnjega mlina pri Butoraju. Člana, ki ga dobijo s trnkom na tej progi, izključijo iz svojih vrst. Kdor dočuje članarino, ne more dobiti dovoljenja za lov, dokler zaostanka ne poravnava. Podobnih določb je še več, vse pa kaže željo, da bi ob domačih vodah zavladal red.

R. B.

Novo vodstvo

Mladina črnomaljske občine je na nedavni konferenci izvolila novo predsedstvo občinske organizacije ZMS. Izvojeni so bili: Jože Veselič, Jože Mržljak, Aleksander Zupanc, Frenč Stefanič, Vinčo Kukman, Štefica Fortun, Janja Adlešič, Zorica Prhne, Nataša Kajin, Djordje Popuzović, Branka Planinc, Stane Lamut in Bojan Košir. Za podpredsednika je bil izvojen Ivan Tkalič, medtem ko je bil za predsednika občinske mladinske organizacije ponovno izbran Martin Skube.

NATAŠA KAJIN

Pohvaljena enotnost

V pogovoru, ki ga je imel Mitja Ribičič, član sveta federacije, 19. februarja v Črnomlju z občinskim političnim aktivom, je med drugim dejal:

„Črnomaljska občina je veljala vselej za zamudnika, kadar smo govorili o napredku. Videti pa je, da se zamujeno pospešeno odpravlja. Velik uspeh je, da ste ustvarili osnovno za trdno domače gospodarstvo in s tem odprli perspektivo delovnemu človeku, da ga ne bo več strah jutrišnjega dne. Spodbudno je tudi to, da vlada taka enotnost v občinskem političnem vrhu glede razvojnih načrtov in poti, ki vodijo k napredku. Imate svežo gospodarsko strukturo, kateri pa še malo partizanskega duha pomaga k večjemu poljetu...“

7.c razred je bil zmagovalec črnomaljske šole na kviz tekmovanju o znanju iz NOB v Beli krajini, ki so ga organizirali 19. februarja v počastitev občinskega praznika. V zmagovalni ekipi so nastopili: Mirjana Stojnev, Tatjana Turk in Rajko Adlešič. Vsi tekmovalci so dobili nagrade, ki sta jih prispevala sindikat in Socialistična zveza. (Foto: R. Bačer)

ČRNOMALJSKI DROBIR

RAZSTAVA GOBELINOV - Črnomaljske žene pripravljajo za 8. marec v avli Prosvetnega doma v Črnomlju razstavo ročnih del - gobelinov, s katerimi se ukvarja kar precej tovarišic. Konferenca za družbeno aktivnost žensk je predlagala, naj svoja dela pokažejo javnosti; predlog pa je bil lepo sprejet.

TOKRAT SO SE IZKAZALI - Proslava za letošnji občinski praznik, ki je bila v Prosvetnem domu, je tako uspešna, kot že dolgo ne. Pred nabito polno dvorano so nastopili godba na pihalu, ženska pevski zbor iz Adlešič v Črnomlju, mladinski aktiv iz Dragutaša in šolarji iz Vinice, Semiča in mesta. Zahvala za tako lep večer gre kulturnim delavcem iz ZKPO, prav tako nastopajočim.

PREDLOG: 4 MANJ - Črnomaljsko območje je do zdaj obsegalo 15 krajevnih skupnosti, novi predlog

pa jih predvideva samo 11. Največ sprememb bo na območju Vinice in v okolici Črnomlja, kjer bodo nekaj manjših in šibkejših krajevnih skupnosti priključili večjim.

ZA PUSTA SAMOINICIATIVA - Črnomaljski nimajo navade pustnih priprav obešati na veliki zvon, niti se s tem ne ukvarjajo organizacije ali društva, pa vendar se ni minilo leto, da na ulicah ne bi bilo maskar in da ne bi pusta pokopali kot se spodobi. Baje ta navada tudi letos ne bo opuščena, prepuščena pa je iznajdljivosti posameznikov.

KAJ PA ČLANARINA? - Podružnica Društva upokojencev ugotavlja, da imajo še vedno precej dolžnikov članarine. Zamudnike prosi, naj čimprej poravnajo dolg!

UMRLA STA: Jože Babor iz Doblič, star 69 let, in Janez Zupančič s Sel pri Otovcu, star 68 let.

kmečka sekcija usmerila v izobraževanje, in sicer na tri načine. Okrog 25 predavanj bodo organizirali na terenu za večje skupine ljudi, ko bodo strokovnjaki govorili o mehanizaciji, krmiljenju, gnojenju in higieni mleka. Razen tega bodo posebna predavanja za skupine zainteresiranih kmetovalcev: na primer za vinogradnike, živinorejce itd. Predvideno pa je še delo s posamezniki na tistih kmetijah, kjer bi potrebovali nasvete ob uvajanju sodobnega kmetovanja.

Kakšne so urejene kmetije na sodoben način, bodo kmetovalcem črnomaljske občine pokazali na ekskurziji v okolico Skofje Loke, kajti praktičen prikaz in zgledi naj bolj vplivajo.

Kaže, da bo zasebni kmet letos lažje prisel do posojil za gradnjo hlevov ali drugih gospodarskih poslopj kot za nabavo plemenske živine, za nabavo priključkov za traktorje ali za nasade. Podrobne informacije dajejo v zadrugi, pogoj pa je, da vsak prosilec nudi 40-odstotno lastno udeležbo pri investiciji.

Podpora Ribičiču

Izvršni odbor Občinske konference Socialistične zveze v Črnomlju je na nedavnem zasedanju soglasno podprl predlog, da bi novi predsednik republiške konference SZDL postal Mitja Ribičič.

Kakšen dan žena?

Socialistična zveza in konferenca za družbeno aktivnost žensk predlagata, naj za letošnji 8. marec organizirajo proslave v vseh krajevnih organizacijah, pri tem pa naj bi sodelovale šole in kulturna društva. V vseh manjših krajih pa naj po proslavi organizirajo še tovariške večere. Tudi letos je v načrtu obisk partizanskih mam in aktivistik, prav tako pa osrednja proslava, ki bo 8. marca zvečer v Črnomlju.

ŠE TRI ŽELJE

Avtobusni prevozi s podoželja v mesto so letos občutno bolj urejeni. Pozna se konkurenca med prvotnimi podjetji, zato so tudi avtobusi lepši. Več prometnih zvez, gotovo pa vsaj eno želijo še v Črnomlju in na Črešnjevcu, kjer so oddaljeni, a odrezani od sveta.

Krivca ni

V črnomaljskem drobriju sem bral kratko vest o neprimernih terasastih strehah na stanovanjskih blokih v Črnomlju. Ker so te strehe zamakale, je bila potrebna dodatna običajna lesena streha. Smatram, da bi bralce zanimalo, kolikšni so stroški. Kolikor vem, gre za 80.000 dinarjev. Pa še to: ali je bil v današnji dobi naporov za stabilizacijo kdo od odgovornih za napako: ali naročnik projekta, projektant, izvajalec del ali morda nadzorni organ, poklican na odgovor? Ali je bil krivec prizadet na osebnem dohodku za en sam dinar? Po vsej verjetnosti se dodatni stroški za strehe opravičujejo z „višjo silo“.

JANKO VRANEŠIČ

V menzi tovarne BETI denar nima nobene veljave. Pred kratkim so namreč uvedli poslovanje z vrednostnimi kartoni, največ zato, da bi se izognili čakanju pred blagajno. Zdej je postopek hiter: prideš, pokažeš kartonček in greš s pladnjem. (Foto: R. Bačer)

Peki: »Po 1. marcu bo drugače«

Zakaj je v Metliki slab kruh, zakaj ga večkrat zmanjka in kdo je temu kriv, smo poizvedeli pri prizadetih. Peki dolžijo slabo peč, zaradi količin kruha pa zagotavljajo, da že čez nekaj dni ne bo več vzrokov za pritožbe.

Za hudo kri, ki je pri nekaterih metliških meščanih nastala zaradi slabše kvalitete kruha in še vrste drugih očitkov, v pekarni vedo, kajti anonimna pisma se prihajajo. Kot je povedal direktor kolektiva Martin Zupančič, pa ni toliko pomanjkljivosti, kot je kritike, čeprav je včasih upravičena.

„Največ je kriva peč. Je dotrajana, zato na enem mestu kruh zapede, na drugem ga pušča skoro surovega. V okviru centralnega podjetja ZITO, kamor spadamo, imamo že odobreno investicijo, da v letošnjem letu postavimo novo peč in preuredimo prostore. Računamo, da bo avgusta vse to urejeno, potem kruh tudi ne bo več potlačen, ker bomo imeli skladišča.“

Premalo žensk

„Na odgovorna mesta tako v delovnih organizacijah kot v družbeno-političnem življenju je potrebno kandidirati več žensk!“ je bil eden važnih sklepov nadavnega zasedanja izvršnega odbora občinske konference SZDL v Metliki, kjer je bil navzoč tudi Viktor Avbelj. Tovarišice ustvarjajo v občini pretežni del narodnega dohodka, niso pa ustrezno zastopane pri odločanju.

Tudi po strokovni plati ugotavljajo še vedno hud primanjkljaj kadrov nasploh. Socialistična zveza je pozvala kolektive, naj izdelajo dolgoročne programe potreb po strokovnjakih in temu ustrezno stipendirajo. Najhuje pa je, da v mnogih podjetjih nimajo ustrezno zasedenih kadrovskih služb.

Kritiko je doživel zlasti kolektiv, ki je stipendiral kadre, ima porazno izobrazbeno raven, a je strokovnjake po študiju odklonil, češ da jih ne potrebuje. Kaj takega se ne sme več zgoditi!

Arhiv na kuhinjski polici

Pred kratkim so se v Metliki sešli člani Zdrženja soferjev in avtomehaničarjev iz Bele krajine. Prišlo je 52 članov ter več gostov iz Metlike in Ljubljane.

Ves čas zborovanja se je vse odporočila tajnika Vinka Šmrekarja kot rdeča nit vleklo nekaj neresenih vprašanj, med katerimi sodijo zlasti: beneficiran delovni staž, pristevanje soferskega opravila med poklicna dela, vprašanja nagrajevanja, delovnega časa in pogojev dela. Zveza soferjev in avtomehaničarjev Slovenije se že 20 let bori, da bi dosegli beneficiran delovni staž, vendar doslej ni bilo uspeha.

Prav tako so vnovič omenjali nezdružne razmere, v katerih ta organizacija dela. Razen tega, da imajo težave zaradi raztresenosti članstva na območju vse Bele krajine, je največja hiba ta, da organizacija nima uradnega prostora. Tako ima predsednik arhiv doma, prav tako pa tajnik, blagajnik in praporščak.

Udeleženci občnega zbora so po-

NAMESTO PLESA ODSLEJ „KAVARNIŠKA GLASBA“

Vsako soboto imajo v hotelu „Bela Krajina“ ples. Ker je premalo prostora, bodo s plesom verjetno prenehali in namesto te oblike zabave bodo v hotelu poskusili z manjšim ansamblom, „kavarniško glasbo“, ki bo goste še naprej zabavala, ne bo pa igral za ples.

J. P.

Obisk v muzejskih ustanovah

V minulem letu si je Belokranjski muzej v Metliki ogledalo 6590 ljudi. Slovenski gasilski muzej v istem kraju je imel 3992, spominska zbirka Otona Zupančiča na Vinici pa 4540 obiskovalcev. Vse tri muzejske zbirke si je ogledalo 15.122 ljudi, to je skoraj 2000 več kot prejšnje leto.

— Kaj pravite na očitke, da kruha zmanjka navadno ob 14. uri, ko gredo ljudje iz službe in jih doma čaka lačna družina?

„Ta trditve je precej za lase privlečena. Ne rečem, da nismo bili kakšno uro brez kruha, toda imajo

»Najboljši, odkar pomnim«

Prostovoljno gasilsko društvo Radovica je imelo 11. februarja občni zbor, ki je bil tako dobro obiskan in tako uspeh, da so nekateri še živeči ustanovni člani izjavljali: „Takega zbora še nismo imeli.“

Zdej šteje društvo 113 članov, lani pa je slavilo 40-letnico delovanja. Tedaj so odkrili spominsko ploščo na gasilskem domu, razvili prapor, kupili kombi, 30 paradnih uniform in gasilsko opremo.

Tudi načrt za bodoče delo, ki so si ga zastavili na občnem zboru, vsebuje zahtevne naloge: odkup zemljišča, ki meji na gasilski dom, in nabavo nove motorke ter ureditev okolice doma. Prav tako je bilo sklenjeno, da bodo kupili še 200 m cevi, kar bi omogočilo v primeru požara gašenje po vsej vasi. V Bojanji vasi, kjer je vodovod, imajo že hidrantni nastavek ročnik in 60 m tlačnih cevi. Če bi dodali še nove bi bili sposobni delovati na obsežnejšem terenu.

V okviru radoviškega gasilskega društva bodo tudi organizirali desetino, usposobljeno za gašenje. Predvideno pa je, da bosta obstajali dve taki desetini, sestavljeni iz mlajših članov.

Gasilci menijo, da letošnji načrt ni prevelik, če upoštevamo, kaj vse so naredili lani. Imajo pa tudi lepo sodelovanje s prebivalstvom, saj so za nakup kombija in prapora občani

ga še v samopostrežbi. Vsak dan dobivam podatke, koliko kruha ostane neprodanega. V januarju smo imeli nad pol tone neprodanega kruha, ki ga meljemo v drobtine. Če bi kruha manjkalo, menda ne bi ostajal. Lahko pa zagotovim, da po 1. marcu ne bo več vzrokov za take pritožbe. Peki preidemo na dnevno delo, s tem bo organizacija dela drugačna. Razlika bo le v tem, da bomo namesto polbelega kruga nudili rženega.“

R. B.

prispevali precej denarja. Prispevke so dali ljudje domačih vasi, in sosednjih, ki sodijo že v republiko Hrvaško.

JOŽE ZLOGAR

Metličani spijo, Bušinjci pa ...

Medtem ko bodo letošnji pust, kot vse kaže, metliški gadje in belouške spet prespali, pa je opaziti v Bušinji vasi dokaj živahno gomazenje gadjega gnezda. Verjetno je k temu pripomoglo letošnje precej toplo vreme in pa sonce, ki se že več dni upira v to prijazno naselje.

Ko je izjavil tamkajšnji glavni gad Jovič, bodo Bušinjčani na letošnjo pustno nedeljo asfaltirali cesto skozi vas, čeprav to ni v obnovitvenem planu metliške občine. Domači gadje bodo skušali s samopriskom in udarniškim delom to blatno in prašno zadevo spraviti z dnevnega reda.

Pri tem delu jih boste lahko opazovali v nedeljo, 4. marca, popoldne. Dela bodo neovirano potekala, če pa bo tu in tam na cesti ovira, jo bodo posamezniki z majhnim darom hitro odstranili.

ad

SPREHOD PO METLIKI

SOFERJI NAVDUŠUJEJO! Ob nedeljah zvečer so metliške ulice in lokalni prazni, kajti po 20. uri odidejo ljudje domov, kjer prežive večer ob gledanju televizijske nadaljevanke „Soferji“. Postala je tako priljubljena kot svoj čas Peyton.

TE DNI DELITEV - Izvršni odbor kulturne skupnosti bo te dni razpravjal o razdelitvi sredstev za leto 1973. Pogovorili se bodo tudi o kulturnih akcijah v letošnjem letu. KOSARKARJI SO VZTRAJNI - Kosarkarji iz BETI so pridni. Razen treningov odigrajo vsak teden prijateljsko tekmo s klubi iz Karlova, Črnomlja, Novega mesta ali Ljubljane.

SPET PINGPONG - Razveseljivo je, da je v Metliki ponovno zaživel namiznoteniški klub, ki šteje 20 članov. Starejši ljubitelji tega športa

bodo vadili tudi pionirje in mladince. Tarnajo pa, da ni primernih prostorov.

KAM PO CVETJE? Blizu se 8. marec, ko tudi Metličani pokupijo na kupe rož. Lepo bi bilo, če bi katera od trgovin prevzela prodajo cvetja, da ne bi morali po šopke hoditi čez Gorjance ali na Hrvaško.

MASKARE, NA PLAN! Pust je pred vrati, ni pa slišati (kljub izzivanja), da bi kačja slina pogrela kri gadom in belouškam. Morda bo vsaj šolska mladina z maskami razvedrila včasih preveč kisle obraze meščanov. Slišati pa je, da v gostiščih pripravljajo zabave.

UMRLI SO: Terezija Kunstek iz Metlike, stara 84 let; Franjo Dujmovič iz Metlike, star 62 let, Terezija Vukšinič iz Križevske vasi, stara 63 let.

metliški tednik

Podjetja naj si med seboj pomagajo

Oceno poslovanja kočevskega gospodarstva za lani je izdelala Služba družbenega knjigovodstva (SDK) za lani, na zadnji seji pa je o njej razpravljala občinska skupščina.

Po tej oceni je v primerjavi z letom prej celotni dohodek porasel za 18,1 odstotka, porabljena sredstva za 18,5 odstotka, amortizacija za 28 odstotkov, dohodek za 15,3

odstotka, osebni dohodki za 14,8 odstotka, zakonske obveznosti za 8,6 odstotka, pogodbene obveznosti za 41,7 odstotka, ostanek dohodka (dobiček) za 11,1 odstotka; ostanek dohodka za sklade pa bo po odbitju 12,5 odstotka na račun terjatev, negativne razlike v zvezi z vrednotenjem zalog in obveznosti do skladov skupne porabe za 6,8 odstotka manjši kot lani. Izgubo v višini 15.000 din je načrtovala za lani le KOMUNALA, vendar SDK dvomi, da bo ta izguba izkazana tudi v zaključnem računu.

Predvideni odpisi (12,5 odstotka) od dela neplačanih terjatev, starih nad 90 dni, ne bodo tako boleči, kot so predvidevali prvotno. Znašali bodo okoli 6 milijonov din. Skoraj tri četrtine skupne vsote odpisov odpade na tri podjetja.

V zvezi s predpisom o zagotavljanju trajnih obratnih sredstev ugotavlja SDK (na podlagi poročil podjetij), da bodo devetim delovnim organizacijam primanjkovala trajna obratna sredstva; sedem delovnih organizacij pa bo imelo skupno le nekaj manjši presežek obratnih sredstev, kot znaša pri devetih primanjkljajih. Po predlogu SDK naj bi podjetja, ki imajo več obratnih sredstev, posodila ta sredstva tistim, ki jih nimajo dovolj.

Seveda bo treba v zvezi s tem predlogom sklicati sestanke predstavnikov gospodarskih organizacij, po izdelavi zaključnih računov pa

bo o tem razpravljala predvidoma še zbor delovnih skupnosti občinske skupščine. Vedno ostrejši pogoji gospodarjenja pa bodo nedvomno zahtevali večjo povezanost gospodarstva v občini in izven nje, se pravi tesnejše poslovno sodelovanje in seveda tudi združevanje delovnih organizacij.

Omenili smo že, da je SDK napravila analizo na osnovi podatkov delovnih organizacij. Tudi SDK, kot že prej komisija za družbeni nadzor, je ugotovila, da ne kaže verjeti vsem podatkom nekaterih delovnih organizacij, saj so se v podatkih pojavljale razne napake.

J. PRIMC

Dogovora o otrocih

Družbena dogovora o programskih nalogah otroškega varstva za leto in o različnih (diferenciranih) oskrbninah v vrtcu pripravljata občinska skupščina (oddelek za splošne zadeve in družbene službe) in skupnost otroškega varstva pri TIS.

V programskih nalogah otroškega varstva za leto bodo na osnovi načrtovanega dotoka denarja ugotovili, kaj je treba opraviti letos na področju prehrane otrok v šolah in vrtcih. To pomeni, da bodo izdelali merila, katerim otrokom iz socialno ogroženih družin je treba pomagati pri letovanju, prehrani in drugod. Raznih oblik pomoči naj bi bili deležni res vsi socialno ogroženi otroci, tudi iz kmečkih družin, nezaposlenih družin in ciganečki. Podpisnik tega dogovora naj bi bile delovne organizacije, ki prispevajo denar za otroško varstvo, zato naj tudi odločajo, kako bo porabljen.

Dogovor o različnih oskrbninah pa bo predvideval, da bo višina oskrbnine odvisna od dohodka na družinskega člana. Pripravljenih je več iniač. O teh predlogih bodo razpravljali vsi podpisniki dogovora, se pravi občinska skupščina, svet za

otroško varstvo, TIS, vzgojnovarstveni zavod in občinski sindikalni svet.

Dogovori bodo pripravljani v februarju, da bodo do sredine marca že sprejeti, uveljavljeni pa bodo predvidoma hkrati s sprejemom občinskega proračuna za leto, ki bo določil stopnje prispevka za otroško varstvo.

Novi predsednik Tone Hočevar

Dosedanji predsednik mestne organizacije ZZZB Kočevje Jože Žagar (stoji) je vodil prvi sestanek novega odbora, na katerem so izvolili za novega predsednika Toneta Hočevarja (desno od Žagarja). (Foto: F. Brus)

volili Lojzeta Kočevarja (predsednik), Jakoba Pojeta, Mirka Kobala, Franca Ožbolta, Jaka Klariča (zastavonoša) in Toneta Račkega (pomočnik zastavonoše).

Na seji so podelili v znak priznanja nekaterim zaslužnim dosedanjim delavcem v odboru kipe predsednika Tita, delo A. Augustinčiča. Prejeli so jih Lojze Marinč, Lojze Henigman in Peter Šobar.

Opozorili so, da je bil pri objavi članov novega nadzornega odbora pomotoma izpuščen Pavle Debeljak.

V razpravi, v kateri sta sodelovala tudi predsednik občinskih organizacij ZRVS in ZZZB Drago Gril in Jože Boldan-Silni, so spregovorili tudi o nalogah borcev pri uresničevanju pisma in pri prizadevanjih za stabilizacijo gospodarstva. Posebno so poudarili, naj bi borci med seboj še bolj tovariški; morebitne sporne zadeve naj bi reševali na svojih sestan-

kih, ne pa na neprimernih mestih. „Če bomo sami čisti, bomo tudi od drugih lahko zahtevali marsikaj!“ je ob zaključku poudaril Jože Boldan-Silni.

J. PRIMC

Dve iz Fare

PREŠERNOVA PROSLAVA – 8. februarja so se zbrali učenci in učitelji osnovne šole Vas-Fara v dvorani šole, da bi s slavnostno akademijo počastili obletnico smrti velikega pesnika Franceta Prešerna. O njegovem življenju in delu je najprej spregovorila Marija Volf, nato pa so učenci višjih razredov recitali njegove čudovite pesmi. Spored je vodila in dopolnjevala učenka osmega razreda Marija Ložar.

UČNI USPEH – Učenci osnovne šole Vas-Fara so uspešno zaključili prvo šolsko polletje. Srednji uspeh šole je 87,66 odstotka, kar je za prvo polletje še kar zadovoljivo. Tudi obisk je bil v redu. Na srečo ni šole zajela nobena epidemija. Srečo smo imeli tudi z vremenom: sneg je padal po obdobjih in se ni zgodilo, da bi zaradi nezoranih 12 km od Broda na Kolpi do Gašparcev ustavili promet. Tega odseka namreč tudi letos nihče ni pluzil, orali so ga kar sami avtomobilisti. Upamo, da nam pomlad ne bo zagodla s snežnim bogastvom.

M. V.

Mala anketa:

Kako do primerne stanovanja, je skrb mnogih kočevskih občanov tako na podeželju kot v mestu. Kaj menijo nekateri odgovorni o sedanjih stanovanjskih težavah in kako bi se rešili iz njih oziroma kako jih reševati: TONE VLAŠIČ, Združeno KGP Kočevje: „Stanovanjska enota našega podjetja ima na podeželju 180 stanovanj, ki ne zaslužijo tega imena. Podirajo nam se kar cele vasi, na primer Spodnji log, Nemška loka, Polom, Rajndol in še kakšna, ker ni denarja za obnovu hiš. Kmetijski delavci slabo zaslužijo in nimajo denarja za gradnjo hiš, zato moramo nekje dobiti denar za obnovo hiš na podeželju.“

Stanovanja

MARJAN MRVAR, ITAS – RUDNIK: „RUDNIK ima 320 stanovanj, od tega jih ima 120 le sobo in kuhinjo pa skupno stranišče in vodo zunaj. ITAS ima 60 stanovanj, kar je zelo malo za tako velik kolektiv. Gradnja novih stanovanj bomo skušali pospešiti tako, da bomo razpisali referendum, na katerem bomo glasovali o tem, da bi vsak član kolektiva prispeval kot posojilo za gradnjo stanovanj 5 odstotkov od čistih osebnih dohodkov.“

inž. ANTON KNAPLJIC, Stanovanjsko podjetje Kočevje: „Če smo v stari Jugoslaviji načrtovali tovarno, smo morali poleg nje tudi stanovanja, od direktorskih do delavskih. Gradimo tudi še po starem, opeko na opeko, namesto da bi uporabljali izkušnje drugih krajev in držav o hitrejši in cenejši gradnji.“

STANE POTISEK, načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine: „Pri reševanju stanovanjskih zadev ne bi smeli zanemariti možnosti, da bi delavcem in drugim, ki stanujejo v blokih, omogočili, da kupijo stanovanje in je njihova last. Tako bi hitreje prišli do denarja za gradnjo novih stanovanj.“

DRAGO BENCINA, poslanec: „Vsak si je v prvi vrsti sam dolžan priskrbeti stanovanje. Kdor tega ne zmore, mu je potrebna pomoč skupnosti. Ni pa verjetno prav, da bi pomagali do stanovanja tistim, ki imajo avtomobile, vikende.“

ANDREJ ARKO

Okrepljeno sodelovanje občin

Predsednika občinske skupščine Kočevje Mira Heglerja smo zaprosili za razgovor o sodelovanju kočevske občine z drugimi občinami, predvsem z ribniško.

– Zvedeli smo, da je sodelovanje občin Kočevje in Ribnica vedno uspešnejše. Na katerih področjih že sodelujete?

– Pred kratkim smo se sestali predstavniki obeh občinskih skupščin in družbeno-političnih organizacij iz obeh občin. Razpravljali smo o raznih oblikah že uvedenega sodelovanja in o še neizkoriščenih možnostih za sodelovanje. Bili smo enotnega mnenja, da se območje naših dveh občin srečuje s približno enakimi problemi, zato je enotna politika pomemben činitelj za hitrejši napredek področja.

– Ze zdaj imamo več skupnih služb oziroma dejavnosti, in sicer kataster, banko, sodišče, tožilstvo, zdravstveni dom, zavod za zaposlovanje, skupnost za varstvo okolja, vodovod, gimnazijo. Sodelujemo še na področju davčne politike, splošnega ljudskega odpora, pri vprašanjih obstoja železnice, posodabljanju ceste Livold – Brod na Kolpi in na drugih področjih.

– Na katerih področjih pa še niso izkoriščene vse možnosti tesnejšega sodelovanja?

– Kar zadeva službe v okviru obeh občinskih uprav bi kazalo razmisliti o poenotenju in združitvi nekaterih inspekcij, npr.: kmetijske, gozdarske in delovne. Odprto je tudi vprašanje sodelovanja na območju krajevnih uradov Draga in Loški potok in reševanje zadev šolstva na tem območju. Seveda bi lahko sodelovali pri načrtovanju razvoja obeh občin oziroma razvoja tega območja.

– Kakšne so možnosti sodelovanja na področju gospodarstva?

– Kar zadeva službe v okviru obeh občinskih uprav bi kazalo razmisliti o poenotenju in združitvi nekaterih inspekcij, npr.: kmetijske, gozdarske in delovne. Odprto je tudi vprašanje sodelovanja na območju krajevnih uradov Draga in Loški potok in reševanje zadev šolstva na tem območju. Seveda bi lahko sodelovali pri načrtovanju razvoja obeh občin oziroma razvoja tega območja.

KOČEVJE: MNOGO BO DELA – Svet za izobraževanje, kulturo in telesno vzgojo občinske skupščine Kočevje je sprejel delovni program za leto, ki med drugim predvideva, da bodo v prvem polletju obravnavali in sklepali o telesnovzgojni dejavnosti, ustanovitvi telesnokulturne skupnosti, o srednjeročnem načrtu vzgoje in izobraževanja, kulture in telesne kulture, o učno-vzgojnih uspehih osnovnih šol, delovne načrte temeljne izobraževalne in kulturne skupnosti in načrt sveta za otroško varstvo. V drugem polletju pa bodo razpravljali o štipendiranju, družbenem dogovoru o razvoju telesne kulture in potrebah po otroških igriščih.

–vd

– Tudi o tem smo že govorili. Predvsem so možnosti za tesnejše sodelovanje v okviru kovinske ter lesnopredelovalne industrije, pa tudi

Miro Hegler, predsednik občinske skupščine Kočevje: „Z ribniško občino sodelujemo že na raznih področjih, vendar so možnosti za še tesnejše sodelovanje, kar bo v korist obeh občin.“ (Foto: J. Primc)

Številke, ki niso dolgočasne

Kočevske Novice št. 11/63 so pisale naslednje: „V kočevski občini je po podatkih uprave za dohodek imelo v preteklem letu 144 občanov nad 700.000 din letnih dohodkov. Od tega je 39 tehnikov, 28 uslužbencev, 22 delavcev, 16 direktorjev, 11 inženirjev, 10 računovodij, 8 zdravstvenih delavcev, 6 prosvetnih delavcev in 4 veterinarji. Med njimi jih je 27, ki so imeli nad milijon dinarjev dohodkov. Najvišji letni osebni dohodki znašajo milijon 593 ti-

soč dinarjev (inženir), za njim pa milijon 529 tisoč dinarjev (tehnik). Med zdravstvenimi delavci znaša najvišji letni osebni dohodek milijon 428 tisoč dinarjev. Med delavci, ki so vsi visoko kvalificirani, je imel najvišji letni dohodek 970 tisoč dinarjev električar, medtem ko je največ delavcev, ki so morali prijaviti dohodek, rudarjev.“

Svojevrstn je podatek, da je bil takrat najvišji letni dohodek

1.593.000 starih dinarjev, kar bi sedaj predstavljalo komaj trimesečno plačilo vodilnih (brez dnevnice, kilometrin). Torej je porast standarda že po teh številkah občuten. Poglejmo pa še najvišjo napoved letnega zaslužka delavca pred desetimi leti, ki je znašal 970.000 starih dinarjev. Takrat najvišji prijavljeni letni zaslužek delavca je bil torej enak sedanjemu zaslužku 6 mesecev, računajoč samo lanski mesečni povpreček 154.900 starih dinarjev. O šmentane številke, kako so se začele prepletati! Če pa ne vzamemo povprečja, zadostuje nekdanji letni zaslužek komaj za tri mesece sedanjega zaslužka delavcev.

Zelo zanimive so te številke ali pa zabavne, kakor jih kdo vzame, pa tudi spodbuden spomin na čase, ko smo znali še skromneje živeti in ko standard ni bil tak, da bi navrgel toliko občanom delo in skrb z napovedjo davkov in plač. Pred desetimi leti je bila neobdavnica osnova 700.000 din, pa je bilo kljub temu samo 27 takih, ki so zaslužili nad milijon. Zanimivo je, da so med njimi tudi poklici, ki so kasneje leta in leta dokazovali in se pridušali, da imajo sramotno nizke osebne dohodke. Se zanimiveje pa bo videti, kako je letos porastlo število davkoplačevalcev teh poklicev in kako se jim je dvignila življenjska raven.

Zdaj bomo z nestrpnostjo in zanimanjem čakali letošnji službeno objavo liste o napovedi dohodka za lani. To bodo podatki tistih, ki so davek napovedali. Kasneje bo finančna in davčna inspekcija ugotovila menda še kakšne prikrite podatke s še bolj zamotanimi številkami. Ki bodo verjetno za prizadete zelo „dolgočasne“.

Po zaslugi kuharic slovi kočevski HOTEL PUGLED daleč naokoli po dobri hrani. V anketi, ki jo je opravil VUS med šoferji in trgovskimi potniki o tem, kje se v Jugoslaviji najbolje je, je bil omenjen kočevski HOTEL PUGLED. Na sliki je tudi Marija Škof, glavna kuharica, ki dela pri podjetju že 18 let. (Foto: F. Brus)

Svet delovne skupnosti osnovne šole
ADAM BOHORIC, BRESTANICA

razglašuje prosto delovno mesto

ŠOFERJA D KATEGORIJE
za polovičen delovni čas.

Interesenti naj pošljejo prošnje do 10. marca 1973.

„Elektro Ljubljana PE Novo mesto
razglašuje prosto delovno mesto

INKASANTA ZA OBMOČJE METLIKE

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so: dokončana osemletka, odslužen vojaški rok ter zdravstvena sposobnost za opravljanje inkasantskih del.

Interesenti naj se osebno zglasijo na sedežu poslovne enote v Novem mestu do vključno 10/3-73.

PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!

Laško pivo

GIMNAZIJA NOVO MESTO

RAZPISUJE DELOVNO MESTO
RAČUNOVODJE

Pogoji: srednja ali višja izobrazba ekonomsko-komercialne stroke.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

KLORIRALI BODO VODO!

Komunalno stanovanjsko podjetje Krško obvešča vse prebivalstvo mesta Krškega in okolice, da bo v dneh 5. 3. 1973 od 21. ure do 6. 3. 1973 do 6. ure zjutraj kloriralo vodoskrbstvene objekte in s tem opozarja, da ta čas ne uporabljajo vode iz vodovoda za potrebe akvarijev, kuho in pitno vodo, kar bi lahko povzročilo pogin drobnih živali.

ZAPOSILITEV V ISKRI!

»ISKRA« – TOVARNA USMERNIŠKIH NAPRAV,
NOVO MESTO

V ZP ISKRA KRANJ

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJA TEHNOLOŠKEGA SEKTORJA
2. ORGANIZATORJA
3. OBRATNEGA ELEKTRIČARJA
4. TRI STROJNE KLJUČAVNICARJE
5. DVA KVALIFICIRANA DELAVCA
(elektromehanika, elektroinštalaterja)

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.
– visoka ali višja izobrazba elektro smeri
– tri leta ustrezne prakse v stroki
– pasivno znanje enega svetovnega jezika
- pod 2.
– visoka ali višja šola organizacijske ali ekonomske smeri
– tri leta delovnih izkušenj
- pod 3.
– poklicna šola elektro smeri – elektroinštalater
- pod 4.
– poklicna šola strojne smeri
- pod 5.
– poklicna šola elektro smeri

Osební dohodek po Pravilniku o delitvi osebníh dohodkov.
Prijave sprejema razpisna komisija 15 dni po objavi.

Komisija za delovna razmerja
PIVOVARNE „UNION“ – LJ.

POSLOVNA ENOTA HMELJNIK
NOVO MESTO

razglašuje prosta delovna mesta

1. VODJA PROIZVODNJE
2. SKLADIŠČNIKA

Kandidati morajo po določbah pravilnika in sistematizaciji delovnih mest izpolnjevati naslednje pogoje:
pod 1. višja ali srednja izobrazba kmetijske stroke, zaželena vinogradniško-kletarska smer;
pod 2. srednja izobrazba ali KV delavec trgovske smeri.

Kandidati morajo priložiti prijavi dokazilo o izpolnjevanju določenih pogojev.
Prijave naj naslovijo na PE „HMELJNIK“, Novo mesto – komisija za delovna razmerja.
Razpis velja do zasedbe.

let

20 let Gorenja vaših 20 let

Cenjeni potrošniki!

Gorenje slavi letos 20-letnico svojega obstoja. Za nami je 20 let naporov, 20 let odrekovanja, trme in volje, vztrajanja in hotenja, prepričanja, da smo izbrali pravo pot. Vaša zvestoba in zaupanje nam to potrjujeta.

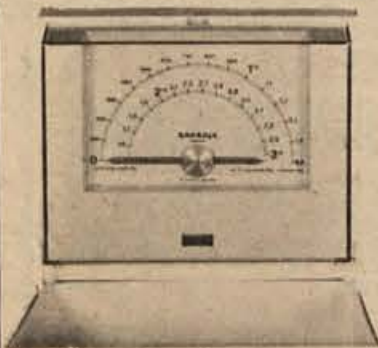
Gorenje je danes nepogrešljiv sestavni del vašega doma, je pomemben del vašega prostega časa, je nagrada moža ženi, je vaš spremenjen odnos do okolja in družbe in vaša nova vloga v njej.

Gorenje je vaš prijatelj, je uresničitev vaših želja.

Gorenje je mladost in tradicija.

V okviru praznovanj v jubilejnim letu bomo posvetili posebno pozornost letošnjemu praznovanju osmega marca.

Od 5. februarja do 31. marca 1973 bo vsak kupec, ki bo kupil pralni stroj Gorenje, dobil naše darilo kuhinjsko tehniko Gorenje rekord.

kolektiv
tovarne
gospodinske opreme
gorenje veljanje

 metalka

trgovsko, izvozno, uvozno, zastopniško in proizvodno podjetje
LJUBLJANA, Dalmatinova ul. 2

VABI K SODELOVANJU

BLAGAJNIČARKO V PRODAJALNI (1. del. m)
ZA PRODAJALNO V METLIKI

POGOJ: KV trgovska delavka ali nepopolna srednja šola in dve leti prakse v gospodarstvu.

Cenjene ponudbe izvolite poslati kadrovskemu oddelku METALKE, Ljubljana, Dalmatinova ul. 2, najkasneje v petnajstih dneh po objavi v časopisu.

Na podlagi 10. člena pravilnika o delovnih razmerjih podjetja in po sklepu poslovnega odbora z dne 12. 2. 1973 razpisuje
STANOVANJSKO PODJETJE KOČEVJE, Ljubljanska 19,
DELOVNO MESTO

RAČUNOVODJE (reelekcija)

Pogoji: najmanj srednja ekonomska šola, najmanj 5 let prakse na podobnem vodilnem delovnem mestu, ustrezne moralne in politične kvalifikacije.

Prijave z obširnejšimi podatki o dosedanjem delu pošljite na naslov v 15 dneh po objavi.

Delo v Savudriji!

Zavod za počitniška letovanja Ljubljana – Center, Ljubljana, Poljanska c. 6, potrebuje za
OTROŠKI POČITNIŠKI DOM V SAVUDRIJI

VEČ KUHINJSKIH POMOČNIC IN SNAŽILK
za čas od 20.5. do 20. 9. 1973.

Plača 1.500,00 din na mesec ter hrana in stanovanje. Delo 8-urno. Javite se pismeno ali osebno na navedeni naslov.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 2. marca - Milena Sobota, 3. marca - Kunigunda Nedejla, 4. marca - Kazimir Ponedeljek, 5. marca - Bogoljub Torek, 6. marca - Pust Sreda, 7. marca - Tomaž Četrtek, 8. marca - Janez

KINIO

BRESTANICA: 3. in 4. 3. ameriški barvni film „Mož in Arizone“.
CRNOMELJ: 2. 3. ameriški film „Stanlio in Olio“.
KOSTANJEVICA: 3. 3. angleški barvni film „Ti si na vrsti, da umreš“.
KRŠKO: 3. in 4. 3. ameriški barvni film „Django ne pozna milosti“.

ni film „Patton - železni general“.
7. 3. italijanski barvni film „Kako, kdaj in s kom“.

METLIKA: 1. 3. ameriški film „Zaigraj mi“.
NOVO MESTO: Od 2. do 5. 3. italijansko-jugoslovanski barvni film „Mojster in Margareta“.

MIRNA: 3. in 4. 3. „Nevarnejše od moških“.
NOVO MESTO: Od 2. do 5. 3. italijansko-jugoslovanski barvni film „Mojster in Margareta“.
POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 2. do 6. 3. ameriško-italijanski barvni film „Django ne pozna milosti“.

spodarskim poslojem in še eno poslojje. Možna adaptacija hiše. Marija Planinc, Vojinska cesta 15, 68340 Crnomelj.

UGODNO PRODAJ lastni del hiše z vrhom in dvoriščem v Smihelu pri Novem mestu. Gabrijel Povše, Milke Sobar 18, Novo mesto.

PRODAJ komfortno trisobno stanovanje s 300 kvadr. metri vrta v bližini Novega mesta. Vseljivo v enem mesecu za gotovino. Naslov v upravi lista (508/73).

PRODAJ 20 arov vinograda v Tolstem vrhu, primerno za vikend, in 30 arov gozda za kolosek. Dostop z avtom. Ogled v nedeljo ob 14. uri. Karel Kos, Loka 10, Sentjerne.

RAZNO

INSTRUIRAM angleščino, nemščino, slovenščino in matematiko za osnovno šolo in dva letnika gimnazije. Majda Petkovek, Gregorčičeva 14, Brežice.

ZELIM SPOZNATI DEKLE, staro od 20 do 26 let, zaradi ženitve. Zaposlen sem v Berlinu in delam kot električar. Dekle, čakam te pri 26 letih, zato želim samo resne ponudbe. Naslov v upravi lista (457/73).

POROČNI PRSTANI! - Če si trajen in lep spomin želite, stopite k zlatarstvu v Gosposko 5 v Ljubljani - poleg univerze! Z izrezkom tega oglasa dobite 10. odst. popusta!

ZAHVALA

Namesto cvetja na grob pokojne matere dveh padlih parizanov - Marije Košir iz Broda poklanja Terenski odbor SZDL Irča vas - Brod 100,00 din Zvezi slepih Novo mesto. Za poklonjeni znesek iskrena hvala. Zveza slepih Novo mesto.

Po dolgi bolezni nas je za vedno zapustila draga žena, mama in stara mama

MARIJA ROLIH iz Gor. Suhadola 9

Iskreno se zahvaljujemo krajevni organizaciji ZB Gabrje za poslovilni govor, občinski organizaciji ZB Novo mesto, kolektivu Novoteksa iz Novega mesta za podarjene vence in cvetje, vsem sorodnikom in sosedom, dr. Vodniku za vso skrb v času bolezni in gospodu župniku za opravljeni obred.

Zalujoči: mož, sinova Franc in Jože ter hčerka Marija z družinami

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

JANEZA SEDLARJA iz Mirne vasi pri Trebelnem

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v tem težkem času stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Zalujoči: žena Ančka, sin Gustelj z družino in Janez ter hčerki Anica in Cvetka z družinama

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi ter prezgodnji smrti našega sina, očeta, moža, brata in strica

JOŽETA TERAŽA upokojenega komandirja postaje milice v Bohinjski Bistrici,

ki je še ne petdeset let star za vedno zatisnil oči 2. februarja in smo ga ob številni udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev 5. februarja pospremili k zadnjemu počitku na bohinjskobistriško pokopališče, se zahvaljujemo sosedom za požrtvovalno pomoč, tolažbo in podarjene vence ter cvetje. Predvsem se zahvaljujemo godbi milice iz Ljubljane in pevskemu zboru iz Bohinjske Bistrice ter tovarišem iz notranje uprave iz Radovljice. Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju internega oddelka jesiške bolnice, primariju dr. Brandstetterju, kakor tudi domačemu zdravniku za trud in tolažbo.

Zalujoči: mama Matilda, žena Ivanka roj. Sušnik, hčerki Jana in Jožica, sestri Zofka por. Rožman in Pavla por. Plazar, svak Franc Sušnik in drugo sorodstvo Bohinjska Bistrica, Bohinjska Bela, Dolnje Impolje pri Studencu pri Sevnici in Šmarje pri Sevnici

Ob boleči izgubi naše zlate mame, stare mame, tete in sestere

MARIJE MLAKAR iz Gabrijel 33

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, nas tolažili v težkih trenutkih. Posebna zahvala sosedom in vaščanom za pomoč, dr. Levstiku za zdravniško nego, župniku za obrede, DU Tržišče za spremstvo s praporom in tov. Debelaku za poslovilne besede.

Se enkrat srčna hvala vsem!
Zalujoči: otroci Tonče, Franci, Jože, Julka, Olga, Mici, Janko z družinami in drugo sorodstvo.

Ob nenadni, boleči izgubi ljubljenega moža, očeta, starega očeta, brata

ANTONA KLUKEJA iz Vrha pri Tržišču

smo bili deležni številnih izrazov sožalja in tolažbe v naših težkih trenutkih, zato izrekamo našo globoko zahvalo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Zahvala sosedom in vaščanom za nesebično pomoč, osebju železniške postaje Trebnje, DU Tržišče, sind. podružnici železničarjev Tržišče za spremstvo s praporom, župniku za obrede, trebanjski godbi na pihalu za žalostinke in tov. Debelaku za poslovilne besede. Se enkrat hvala vsem!

Zalujoči: žena Julka, sin Tone z ženo Jožico, vnukoma Dušanom in Miranom, brata, sestri in drugo sorodstvo

Ob boleči in tragični izgubi naše drage

ALBINCE KENE učence 2. razreda osnovne šole Globoko

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih vsestransko in velikodušno pomagali. Posebno zahvalo smo dolžni tov. Mihu Halerju, Jožetu Gerjaviču, Jožetu Verstovšku, Ivanu Dirnbeku, Ivanu Živiču in Ivu Maričiču, kolektivom osnovne šole Globoko in Bizeljsko ter glasbeni šoli iz Brežic. Hvala vsem govornikom za ganljive poslovilne besede, župniku za lep pogrebni obred, pevcem osnovne šole Globoko in LPZ Globoko, mladinski godbi na pihalu iz Brežic, vsem sosedom za izkazano pomoč, ter vsem, ki ste našo ljubo Albinco v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti ter obsuli njen mnogo prerani poslednji domček s cvetjem in venci. Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala.

Zalujoča družina Kene in sorodstvo

CESTNIKE

Dvojčeka VIKTORJU TEROPŠIČU iz Ločne in JOZETU TEROPŠIČU iz Črešnjic za njun 43. rojstni dan iskreno čestitajo in jima želijo še mnogo zdravih in srečnih let domači iz Črešnjic.

Dragi mami oziroma stari mami FRANCISKI FORŠČEK iz Škril pri Novem mestu vse najboljše za dvojni praznik, največ pa zdravja, želijo sinovi: Lado, Drago z družino in Vinko.

Dragi mami oziroma stari mami FRANCISKI ZUPANČIČ iz Vrha pri Ljubnu čestitajo za god in ji želijo še veliko zdravih let v krogu svojih domačih otroci: Ciril, Vinko, Jože, Milka, Martina in Mimi z družinami. Pridružujejo se tudi Šurlahovi iz Kranja.

Dragemu bratu ZVONETU CINKOLETU iz Kronovega želimo za 21. rojstni dan mnogo sreče in zdravja, ter da se mu izpolnijo vse skrite želje - oče, mama, brat in sestra Marica.

Dragemu sinu in bratu MATIJI BABIČU, Edmonton Canada, želijo vse lepo za dvojni praznovanje in obilo sreče v zakonu, ki ga je pravkar sklenil, njegovi ženi Mimici pa lep pozdrav in vso srečo ob strani svojega moža; mami, oče, brata z družinami, posebno še sestra Ema z družino, ki pozdravlja tudi družine Likevič, Lončarič, posebno Mery in družino Mušič.

PREKLICI

Ludvik Jurečič, Ledeca vas 18, Sentjerne, prepovedujem pašo kokiši in delanje kakršnekoli škode po mojem travniku v Ledeci vasi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Pojasnilo k članku, ki je bil objavljen dne 3. februarja 1972 pod naslovom: „ČUDEN RED V AVTO-BUSU“. Ker sem pomotoma izrekel nekaj besed o šoferju, ki je vozil av-

V tem tednu vam priporočamo ogled in nakup kvalitetnih - ženskih pomladnih kostimov po 250,00 dinarjev - ženskih kril po 90,00 in 100,00 dinarjev ter tudi vsega ostalega tekstilnega blaga v prodajalni

„Deletekstil“ ČRNOMELJ

tobus na Sinji vrh dne 12. 1. 1972, da ni nihče od Crnomelja do Vinice ni plačal, zato vse to preključim in objavljam, da ga bom v bodoče pustil pri miru. Omenjeni sofer pa objavlja, da bo postopek ustavil in ugodno uredil. Franc Zlenar, Damej 6, Vinica.

Podpisani Alojz Goršič iz Loke izjavljam, da so vesti v zvezi s sekancem lesa ob naši gozdni parceli netočne, ter se zahvaljujem tov. Danetu Zupančiču iz Račice za poravnava.

Izjavljam, da nisem govorila nič neresničnega o sinu Neže Štravs. Svoje razmerje mi je priznal sam, kar so mi pozneje potrdili mnogi njegovi sodelavci. Glede njegove bolezni se prepričajte v Zdravstvenem domu. Tudi novoletne jelke nisem odstranila z groba, kar lahko dokazem. Tudi hišo sem kupila jaz od moške matere. Rozalija Štravs, Krupa, Semič.

OBVESTILA

Obveščam cenjene stranke, da bom s 1. aprilom začel s teracersko obrtjo. Priporočam se za naročila! Teracerostr Jože Kic, Škoecjan 1.

DOM FRATA prireja v nedeljo, 4. marca, pustovano. Za glasbo je preskrbljeno. VABLJENI!

GOSTILNA GORENC, Brusnice 2, vabi na pustno nedeljo 4. marca 1973. Igral vam bo znani trio.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV TREBNJE priporoča svojim članom in potrošnikom premoga, naj si premož nabavijo v mesecih marcu, aprilu in maju, ker rudnik Velenje kasneje ne bo imel premoga za malo potrošnjo.

maliglasni

SLUŽBO DOBI

ISCEM ŽENSKO za dopoldansko varstvo dve in pol leti starega otroka. Lahko nudimo tudi stanovanje. Drugo po dogovoru. Hrovatič, Mirana Jarca 33, Novo mesto.

SPREJMEM FANTA za priučiitev in vajenca z vsaj 7 razredi osnovne šole za modelno mizarstvo. Saje, Ljubljana, Dražgoška 23. Drugo preskrbljeno.

MIZARSKEGA POMOČNIKA ali priučenega delavca sprejemem. Cimerman, Ljubljana, Polje 38/11. BRIVSKO-FRIZERSKI SALON Štefke Kreutz sprejme v redno delovno razmerje dobro brivsko-frizersko pomočnico. Nastop dela takoj. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

TAKOJ sprejem inštalaterja centralne kurjave. Možen lep zaslužek. Stanovanje zagotovljeno. Naslov v upravi lista (507/73).

SLUŽBO IŠČE

VZAMEM v varstvo dva otroka. Naslov v upravi lista (494/73).

STANOVANJA

BODOČI ZAKONSKI PAR nujno potrebuje sobo in kuhinjo v Novem mestu, po možnosti s kopalnico. Plačava dobro, do 50.000 Sdin na mesec. Naslov v upravi lista (483/73).

ODDAM NEOPREMLJENO sobo v Bršlino. Naslov v upravi lista (462/73).

ODDAM SOBO s posebnim vhomom in centralno kurjavo dvema dekletoma. Mirana Jarca 34, (za novo bolnico) Novo mesto.

ISCEM Neopremljeno sobo v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (496/73).

Motorna vozila

PRODAJ FIAT 750, letnik 1969, PZ 125, letnik 1971, in vinogradniško motorno škroplilnico Solo. Cena ugodna. Rudi Grabrijan, Dragoši 4, 68341 Adlešiči.

PRODAJ TRAKTOR PASYALI, 22 KM, kosilnico in plug. Anton Kramar, Mirna peč 15.

PRODAJ SPACEK kamionet, letnik 1969, registriran za leto 1973. Cena po dogovoru. Ogled vsako popoldne. Spodnji Stari grad 4, Krško.

PRODAJ ŠKODO 1000 MB, letnik jesen 1966, v dobrem stanju. Franc Habine, Krško, Pot na Polščo 72.

PRODAJ avto Fiat 1100 R, letnik 1968. Dr. Feliks Kosce, Novo mesto, Koštalova 12.

PRODAJ DOBRO OHRANJEN Fiat 750, letnik 1967. Milana Majcna 11, Novo mesto.

PRODAJ dobro ohranjen moped Zuendapp. Drago Radkovič, Sremska 1, 68270 Krško.

PRODAJ AVTO TAM 2000 v voznom stanju. Martin Jančar, Težka voda 2, Stopiče.

PRODAJ FIAT ZASTAVO 750, otroški voziček, otroško zibelko in peč na plin Elra. Ogled popoldne. Naslov v upravi lista (510/73).

PRODAJ

PRODAJ peč na olje, hladilnik in otroško posteljico z žimnico, vse

dobro ohranjeno. Kuhar, Marjana Kozine 68, Novo mesto.

PRODAJ dele za fiat 750. Ogled od 14. do 18. ure. Franc Žagar, Mirna peč 1.

PRODAJ plinski štedilnik z jeklenko. Vprašajte na Smihelski cesti 19, Novo mesto.

PRODAJ vezano okno s plateno zaveso, velikost 180 x 140 cm. Anton Bučar, Lutersko selo 2, Ctočec.

PRODAJ elektronsko harmoniko Hohner. Dam tudi na obroke. Silvester Mihelčič, Crnomelj.

PRODAJ ojačevalec 35 W znamke Iskra po zelo ugodni ceni. Jože Maver, Dol. Nemška vas 7a, Trebnje.

PRODAJ novo kuhinjsko kredenco. Ivanka Bartolj, Jablan 37, Mirna peč.

PRODAJ 2 SODA (461 in 481 litrov). Ogled v nedeljo, 4. marca, ob 9. uri pri Suhadolniku, Gorenja vas, Šmarjeta.

PRODAJ približno 2 kub. metra ne popolnoma suhih hrastovih desk (5 cm). Naslov v upravi lista.

NUJNO PRODAJ popolnoma nov pralni stroj znamke Gorenje Velenje 14 programski. Informacije dobite pri Rudolfu Lenderi, Dol. Boštanj 14 68294 Boštanj.

UGODNO PRODAJ 8 mm kinoprojektor in snemalno kamero, 10 W ojačevalec z zvočniki in mikrofonom ter priborom. Informacije in ogled vsak dan od 15. ure dalje. Novo mesto, Mestne njive 2, stan. 1.

PRODAJ šivalni stroj Bagat in peč na olje. Peterlin, Trubarjeva 3, Novo mesto (Kapitelj).

UGODNO PRODAJ rabljeno pohištvo in čevljarstvo orodje v Novem mestu, Trdinova 14. Ogled v petek in soboto popoldne od 15. do 18. ure in v nedeljo dopoldan od 8. do 11. ure.

PRODAJ magnetofon Grunding TK 121. Marko Drkušič, Gotna vas 40, Novo mesto.

PO UGODNI CENI prodam dobro ohranjen kombiniran otroški voziček ter približno 4 kub. metre gradbenega lesa (deske 50 mm). Peter Martinčič, Gor. Straža 87.

PRODAJ KOLJE za vinograd na Trški gori. Fani Košak, Ulica talcev 2, Novo mesto.

PRODAJ enoosno novo prikolico za prevoz živine in ogrodje za streho za Ferguson. Jože Rupar, Goriška vas 7, Škoecjan.

POCENI PRODAJ dobro ohranjeno dnevno sobo (dva kavča, omari, fotelje in mizico). Milana Majcna 11, Novo mesto.

PRODAJ enoosno novo prikolico za traktor. Naslov v upravi lista (503/73).

PRODAJ kravo staro 6 let. Sinko, Gor. Brezovica 7, Sentjerne.

KUPIM

KUPIM rabljen ženski šivalni stroj. Naslov v upravi lista (495/73).

KUPIM „folgater“ (za rezanje desk). Jože Antončič, Praproče 1, Šmarješke Toplice.

SEM KUPEC cebelnjaka znamke Ašgrom. Panič R. Dušan, 19341 Grljan kod Zaječara.

KUPIM rabljen betonski mešalnik. Anton Miklič, Kamna gora 7, Trebnje.

POSEST

PRODAJ vinograd (13 arov) in zidanico v Gaberjih. Naslov v upravi lista (470/73).

PRODAJ VSELJIVO kmečko hišo z vrhom, primerno za upokojence. Cena 4 milijone. Ponudbe pod „OB PROGI SEVNICA-TREBNJE“.

PRODAJ stanovanjsko hišo z go-

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jeko, Tone Klenovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Staidohar in Ivan Živič UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Marjan Moskon, Janez Pezelj, Jože Primc, Jože Splichal, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zelenik

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 2 din - Letna naročnina 79 dinarjev, polletna naročnina 39,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 160 dinarjev ali 10 ameriških dolarjev oz. 30 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32002-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določeni strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din. Vsak mali oglas do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972 - DOLENJSKI LIST šteje med proizvođe iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, 33-316/72), za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1/72 od 31. 1. 1973)

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-601-10558 - Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 - Telefon (068) 21-227 - Nenaročenih rokov in fotografij ne vračamo - Casopisni stavek, filmi in prelom: CZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

CETRTEK, 1. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Slovenske narodne pesmi. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Bojan Sobar: Pogoste napake pri strojni molži in kako jih odpravimo. 12.40 Z doma - jmi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambлом Claude Bolling. 14.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V terek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Radijska igra - Marin Držić-Modest Sancin: Lazar spod Klanca. 22.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 7. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.25 Iz glasbenih sol. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Sonja Hrovat: Gotdnogojitveni ukrepi za proizvodnjo dobrega lesa. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Naša glasbena galerija - Ob 8. marca. 18.30 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana. 22.15 S festivalov jazza.

SOBOTA, 3. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Kitara v ritmu. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Julij Mayer: Kaj lahko ugotovi čebelar pri opazovanju čebel pri žrelu. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Z ansambлом Booker. 17.20 Gremo v kino. 18.15 Dobimo se ob isti uri. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 22.20 Oddaja za naše izselence.

NEDELJA, 4. MARCA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Vlada Stojilković: Zarnica z močjo sto konjskih gal. 9.05 Srečanje v studiju 14. 10.05 Se pomnite tovariši... Pred Dnevom žena. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Nedeljska reportaža. 13.50 Z domačimi ansambli. 14.30 Humoreska tega tedna - Humoreske z vseh strani. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Radijska igra - Christel Dahl-Claes Lundberg: Mesečna vozovnica. 18.00 Radijski radar. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 5. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.20 Z velikimi zabavnimi orkestri. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Vukadin Šlaković: Akarinoze ali trsna kodrastost vinske trte. 12.40 S tujimi godbami. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.10 Amaterski zbori pojo. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.35 "Interna 469". 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Rudija Bardorferja. 20.00 Stegofonski operni koncert. 21.30 Tipke in godala. 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 6. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Slovenske narodne pesmi. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Bojan Sobar: Pogoste napake pri strojni molži in kako jih odpravimo. 12.40 Z doma - jmi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambлом Claude Bolling. 14.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V terek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Radijska igra - Marin Držić-Modest Sancin: Lazar spod Klanca. 22.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 7. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.25 Iz glasbenih sol. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Sonja Hrovat: Gotdnogojitveni

ukrepi za proizvodnjo dobrega lesa. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Naša glasbena galerija - Ob 8. marca. 18.30 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana. 22.15 S festivalov jazza.

CETRTEK, 8. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Slovenske narodne pesmi. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Olga Stefula: Ekonomija reje brojlerjev na kmetiji. 12.40 Igrajo pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Mladina poje. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 18.30 Iz kasnetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Cetrtek večer

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 1. MARCA: 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Francoščina (Bg) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Francoščina - ponovitev (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.30 Verne-Kohout: V 80 dneh okrog sveta - II. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Družina Jehu - serijski film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Nikolaj Kopernik - film (Lj) - 19.35 Kratek film (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 Kam in kako na odhidi (Lj) - 20.40 Cetrtekovi razgledi (Lj) - 21.30 Bratislava: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - barvni posnetek in prenos tekmovalca ženske (EVR-Lj) - 22.30 Festival zabavnih melodij - posnetek iz Opatije (Zg) - 23.30 Poročila (Lj)

SOBOTA, 3. MARCA: 16.00-16.15 Mali jazz koncert. 16.15-16.30 Sobotno kramljanje. 16.30-17.00 Voščila. 17.00-17.10 Kuhajte z mano. 17.10-17.30 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter melodije za vas. 17.30-18.00 Za naše najmlajše ter skladbene izbrežiske glasbene šole.

NEDELJA, 4. MARCA: 10.30 Domače zanimivosti - Vse več dobrih kadrov potrebujemo - pred referendumom v brežiški občini - Za naše kmetovalce: Opora vinske trte in rez mladih vinogradov - Poročila s seje občinske skupščine Krško - Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.00-15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 6. MARCA: 16.00-16.10 Napoved programa in melodije iz ansamblov Jureta Zdovca. 16.10-17.00 Poročila, Jugoton vam predstavlja, Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista, obvestila in reklame ter filmski pregled. 17.00-17.15 Iz življenja v JLA. 17.15-17.30 Tedenski športni komentar. 17.30-18.00 MLADINSKA ODDAJA

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

v brežiški porodnišnici so rodile: Terezija Černoš iz Vel. Dola - deklico: Spomenka Tekić iz Bregane - Nebojšo; Milka Kovačič iz Orešja - Karolino; Marija Avguštin iz Mal. Podloga - Mojco; Anastazija Husta iz Samobora - Ivico; Marija Cizel iz Atrič - Metko; Marija Žrnavec iz Dramelj - deklico; Rozalija Vašič iz Sevnice - deklico; Dragica Novosel iz Samobora - Gordano; Alojzija Babojelič iz Jarušja - Dragico; Rozalija Deržič iz Vel. Obreža - Rudolf; Marija Zagorc iz Krške vasi - Marjana; Marija Bokalič iz Gor. Lenarta - Natašo; Djurdija Pentek iz Orešja - Natašo; Ivana Urbanč iz Mrzlake vasi - deklico; Marica Kocijan iz Marije Gorice - Damira; Stefanija Vidrih iz Blance - Klementino. - Cestitamo!

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 4. MARCA: 10.30 Reklame in oglasi - 8. marec mednarodni praznik žena - Naše delovne organizacije čestitajo za 8. marec - Nedeljski intervju (pogovarjali smo se z Nevenko Zajc iz Sevnice) - Za vsakogar nekaj (glasbena oddaja). 12.30 Poročila - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev. 15.00 Zaključek programa.

SREDA, 7. MARCA: 16.00 Poročila - Reklame in oglasi - Kotiček za soferje - Iz diskoteke naših poslušalcev - Pustni običaj na Slovenskem - Deset minut za slovenske popevke. 17.00 Zaključek oddaje.

SOBOTA, 10. MARCA: 16.00 SOBOTNI VRTILJAK. 16.05 Zabavne melodije z EPP vločki. 16.15 Pet minut za predsednika turističnega društva Sevnica. 16.20 Domače viže. 16.30 Poročila. 16.40 EPP. 16.45 Mini anketa (pustovanje in karneval, ki ga v Sevnici ni več). 16.55 Napoved programa za nedeljo. 17.00 Zaključek sobotnega vrtljaka.

CETRTEK, 1. MAREC: 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Francoščina (Bg) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Francoščina - ponovitev (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.30 Verne-Kohout: V 80 dneh okrog sveta - II. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Družina Jehu - serijski film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Nikolaj Kopernik - film (Lj) - 19.35 Kratek film (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 Kam in kako na odhidi (Lj) - 20.40 Cetrtekovi razgledi (Lj) - 21.30 Bratislava: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - barvni posnetek in prenos tekmovalca ženske (EVR-Lj) - 22.30 Festival zabavnih melodij - posnetek iz Opatije (Zg) - 23.30 Poročila (Lj)

PETEK, 2. MARCA: 9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (Bg) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Angleščina - ponovitev (Bg) - 16.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.45 Veseli tobogan: Litijska I. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Kratek film (Lj) - 18.40 Vzgojni problemi (Lj) - 18.50 Pet minut za boljši jezik (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 400 let slovenske glasbe: Dane Škerl (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.30 Iz zakladnice svetovne književnosti W. Shakespeare: Kralj Lear - nadaljevanje in konec (Lj) - 21.40 Bratislava: svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - barvni posnetek in prenos tekmovalca plesnih parov (Lj) 22.30 Festival zabavnih melodij - posnetek iz Opatije (Zg) - 23.30 Poročila (Lj)

SOBOTA, 3. MARCA: 9.35 TV v šoli (Zg) - 11.00 TV v šoli (do 12.00) (Sa) - 16.30 Državno prvenstvo - prenos, v odmoru propagandna oddaja (JRT-Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Maroško - serijski film (Lj) - 18.50 Filmska burleska (Lj) - 19.10 Mozaik (Lj) - 19.15 Humoriistična oddaja (Bg) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.30 Festival zabavnih melodij - prenos iz Opatije (Zg) - 21.40 Arsen Lupin - serijski barvni film (Lj) - 22.30 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - barvni posnetek tekmovalca moških v Bratislavi (EVR-Lj) - 23.30 Tv kažipot (Lj) - 23.50 Poročila (Lj)

NEDELJA, 4. MARCA: 8.45 Po domače s Slovenskim oktetom - (Lj) - 9.20 Mestece Peyton (Lj) - 10.10 Kmetijska oddaja (Bg) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Mačkon in njegov trop, Gvajana, dežela voda - barvna filma (Lj) - 11.50 Poročila (Lj) - 11.55 Delavski amandmaji - III. oddaja (Lj) - 12.25 Naše malo mesto - ponovitev (Zg) - 13.15 TV kažipot (Lj) - 13.40 Ansambel Milana Kržana (Lj) - 14.10 Dokumentarna oddaja (Mc. Lean) (Lj) - 14.35 Za konec tedna (Lj) - 15.00 Bratislava: svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - barvni prenos revije najboljših do 18.00 (EVR - Lj) - 18.00 Poročila (Lj) - 18.05 Francozi naprej (barvni film) (Lj) 19.40 Risanka + reportaža (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.30 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 Soferji - serijska oddaja (Bg) - 21.20 Iz tujih videoteke (Zg) - 21.35 Športni pregled (JRT) - 22.05 Poročila

PONEDELJEK, 5. MARCA: 9.05 Odprta univerza (Bg) - 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 14.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe - ponovitev (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) do 17.05 (Bg) - 17.45 Zvonček palček - 5. del oddaje TV Zagreb (Lj) - 18.00 Otroci pojejo o pustu - barvna oddaja (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Gvajana, dežela voda, barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Mladi za mlade (Zg) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.30 Večer TV Beograd Sećerović: Kapanje - drama TV Beograd (Lj) - 21.25 Zakon in ljudje - dokumentarno - feljtonska oddaja iz cikla reflektor (Lj) - 22.00 Mala zgodovina harfe (Lj) - 22.20 Poročila (Lj)

TOREK, 6. MARCA: 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.40 Ruščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.35 Ruščina - ponovitev (Zg) - 15.55 TV vrtec (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) do 17.05 (Bg) - 17.15 Delavski amandmaji - ponovitev III. oddaje (Lj) - 17.45 G. Vitez: Zrcalce - barvna oddaja (Lj) - 18.00 Risanke (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Od zore do mraka (Lj) - 19.00 Nalezljive boleznici (Lj) - 19.20 Odsjeja miru - oddaja TV Beograd (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.30 Naivne lastovke - predstava male drame (Lj) - 21.45 Pust v svetu (Lj) - 22.10 Veselo s pustom - zabavno-glasbena oddaja (Lj) - 22.40 Poročila

SREDA, 7. MARCA: 8.20 TV v šoli (Zg) - 11.00 TV v šoli (Bg) - 16.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.45 Mačkon in njegov trop - serijski barvni film (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Na sedmi stazi (Lj) - 18.50 Ziva filozofija: 1. oddaja (Lj) - 19.10 Mozaik (Lj) - 19.15 Zabavna oddaja (Bg) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.15 Nogomet Ajax: Bayern. - barvni prenos iz Amsterdama (EVR. Lj) - v odmoru 3-2-1 in TV barometer 22.00 Nenavadne zgodbe: Mož, ki je spridil Hadleyborg - barvni film (Lj) - 22.25 Stoletje kirurgov - barvni film (Lj) - 22.50 Poročila (Lj)

CETRTEK, 8. MARCA: 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Francoščina (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.30 Besede za mame (Lj) - 18.00 Otroci pojejo o mamicah (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Družina Jehu - serijski film (Lj) - 18.05 Poljudno znanstveni film Drzni pomorščaki (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 Kam in kako na odhidi (Lj) - 20.40 Cetrtekovi razgledi (Njihov vsakdan) (Lj) - 21.30 Poročna noč - barvni film (Lj) - 22.00 Alberth Herring - I. del opere (Lj) - 23.10 Poročila (Lj)

vse od temeljev do strehe

SLOVENIJALES LJUBLJANA

VAM NUDI V SVOJIH POSLOVALNICAH:

VIŽMARJE, PLEMLJEVA 68
GOSP. RAZSTAVIŠČE, HALA D
DOMŽALE, A. SKOKA 20

ves gradbeni material, ki ga potrebujete pri gradnji hiše:

- BETONSKO ŽELEZO, CEMENT, IZOLACIJSKE MATERIALE, APNO, OPEKO, RAZNO KRITINO IN DRUGO;
- OKNA, VRATA, LADIJSKI POD-OPAŽE, PARKET;
- KERAMIČNE PLOŠČICE IN SANITARNO KERAMIKO
- PEČI ZA CENTRALNE KURJAVE, RADIATORJE IN CEVI;

INFORMACIJE DOBITE PO TELEFONU:
 VIŽMARJE: 51-566, 51-881
 GOSP. RAZSTAVIŠČE: 312-598
 DOMŽALE: 72-397

OBIŠČITE NAS!

Obšel je kopico, gledal na tla, gledal v daljavo in začel glasno renčati, da so kosci obstali in se oprli na kose.

Silvester se je naravnal do njih. „Fantje!“ jih je ogovoril. „Dobro jutro, fantje, in ne zamerite! Okraden sem!“

Kosci so se spogledali in uprli srditve oči v Silvestra.

„Brez zamere, fantje; okraden sem! Ko sem prenočeval v otavi, mi je nekdo vzel suknjič, s katerim sem bil odet. V njem so bili papirji, tudi nekaj denarja, in sedaj sem brez pravic in brez denarja. Fantje, če bi se bil kdo pošalil, kaj za to. Ko bi mi le povedal, kam je vrget te reči?“

Kočevci so se strnili v kolobar in začeli Silvestru groziti.

„No, no —, tepli se ne bomo, beseda ni konj, če vas pobaram. Ali sem rekel kaj čez čast? Sicer pa, čemu je gospoška?“

Kosci so vsi hkrati trdo poprijeli za kosišča in postopili proti Silvestru, ki se pa ni zmenil zanje, ampak se okrenil in šel proti mestu. Poiskal je orožnike in stopil prednje.

„Gospodje, okraden sem!“

Stražmojster ga je pomeril od vrha do tal in zmajal z glavo. „Kdo ste in od kod?“

„Drvar, ki prihajam iz Bosne, pristojen v Sežano in se pišem...“

Silvester si je hitro izmislil krajevsko ime.

„Pravice?“ je zahteval orožnik.

„To je tisto, ob pravice sem, ker sem okraden, in še ob denar povrhu. Ponoči sem spal v kupu otave tamle za mestom, odet s suknjičem. Pa mi je nekdo vzel odejo in jo odnesel. Lopov tak, ki se mu ne smili popotni reveži!“

Dasi se je Silvester pošteno togotil, mu orožnik vendar še ni verjel.

„Če niste postopač, slepar in lenuh?“

„Kaj?“ se je razrdil Silvester in položil težki roki narobe na mizo, da je zapakalo, kakor bi udaril les ob les.

„Poglejte žulje! Podkopal bi me lahko na dlani, pa me zmerjate z lenuhom in postopačem. Bog vam prizanesi, če je mogoče!“

Ta Silvestrov dokaz je vplival. Popoldne tistega dne je že korakal Silvester proti Ribnici. V žepu je imel potni list do Sežane, nov suknjič in petak podpore od mestnega župana.

„Kajon!“ sem mu segel v besedo.

„Prilego se mi je vendarle! Jaz sem žvižgal in pel, kosci na travniku so se jezili in kleli, ker so imeli sitnosti. In še to dobroto mi je napravil župan, da je zapisal na papir, kako sem bil okraden. S to pravico sem do Krasa več naprosil, kakor sem tri leta privarčeval v Bosni!“

V Sežani mu je seveda pravica potekla. Silvester je preudarjal, kako se bo

izmuznil. Kupil si je bel ovratnik, zavezal okrog njega kravato na pentljo in šel tako gospodski predrzno dalje.

Ali tam blizu Proseka je dobil pod murvo za odrivačem ob cesti zleknjenega popotnika. Silvester se je ustavil in ga potipal s palico.

„Kako, prijatelj?“

„Tako in tako,“ je odgovoril popotnik. „Ruda mi je pošla, zeja je velika, ljudje pa skopi.“

„Vstani, prijatelj,“ ga je povabil Silvester. „Z menoj! Poslušaj!“ In je prešerno zarožljaj z drobižem.

Neznanec se je dvignil izpod murve in se pridružil Silvestru.

Složno sta potovala proti Gorici in živala kakor ljudje, ki imajo denar. Ob majolikah terana je Silvester počestnemu prijatelju odkritosrčno razodel svojo zgodbo.

V Gorici ga je za slovo še napojil in napasel, potem sta se ločila.

Silvester je prenočeval v gostilni in ponoči vesel premišljeval, kako v nekaj dneh z Bače pozdravi domovino in rodno grudo, po kateri se mu je tako silno stožilo v tujini.

Ko se je v jutru krepčal v gostilni za pot, je vstopil stražnik in ga povabil s seboj.

Silvester se je do grdega razhudil in si popravljal vihrajočo kravato.

Ostermanov muzikal

Prizadevni organizator šahovskega življenja v Kočevju Ivo Stanič je dobil odlično priljubljenost, da bo na šahovskih muzikalih, ki jih prireja vsak petek, povabil pred mikrofonom na oder tudi domačina: dobrih 26 let starega Rudija Ostermana, ki se je na letošnjem šahovskem prvenstvu Jugoslavije v Sutomoru prebil na vrh jugoslovanskega šaha.

Pomočnik skladiščnika v kočevskem Melaminu je med 260 jugoslovanskimi šahisti v pravi ruleti – tekmovali so po švicarskem sistemu, tako da je vsak udeleženec odigral 13 partij – pokazal vse odlike, ki so ga že doslej krasile, in ob koncu delil tretje mesto. Mimogrede: kemična tovarna, kjer je zaposlen komaj nekaj tednov, mu je šla zelo na roke in mu je odobrila izredni dopust, Osterman pa je zaupanje poplačal s tretjim mestom in osvojitvijo mojstrskega naslova.

Šahovski poker v Črnogorskem primorju je bil zares samo za ljudi z močnimi živci – in za šahovske romantike. Osterman, ki kaže, če ni za šahovsko mizo, skoraj bi rekli preplašen obraz, postane za šahovnico bojevit. Šahist, ki je kot 20-leten fant na slovenskem prvenstvu osvojil naslov mojstrskega kandidata, sodi namreč med tiste redke privržence te igre, ki jih še ni prevzel val računske miselnosti. Zanj je šah bitka, ki se konča tedaj, kadar ostaneta na šahovnici samo še kralja, ali pa tedaj, ko je en kralj ujet v mat-

no mrežo nasprotnikovih zank. Osterman torej ni ljubitelj remijev, nasprotno, lahko celo zapišemo, da je sovražnik premirja na šahovnici.

S tako igro je imel v Črni gori samo dve možnosti. Človek, ki ne priznava remija v igri kot dokončne odločitve, še zlasti ne hitrega remija, je lahko samo na vrhu ali na dnu. Srednje poti s tako igro ni!

Petnajst let ljubezni do črno-belih polj – Ivo Stanič ima gotovo nekaj delnic pri tem uspehu, saj je neprestano navduševal mladino za šah in jo organiziral v klubu – se je konec februarja poplačalo s šahovskim muzikalom v Sutomoru. Odlična igra, vrsta zmag in mojstrski naslov postavljajo Ostermana med najprodnjše in hkrati tudi med najbolj obetajoče mlade slovenske šahiste. Uspeh v Črni gori je lahko prva stopnica novega vzpona kočevskega šahista. Vendar pa bo zdaj potrebno še več garanja, še več dela. Ostermanov uspeh pa je tudi potrditev naporov vsega kočevskega kluba, ki je doslej seštevati uspehe zvečine med pionirji in v slovenski ekipni konkurenci.

Rudi Osterman se najbrž ne bo nič spremenil. Kljub utrujenosti bo, kolikor ga poznam, ves borben juršal na naslov dolenskega hitropoteznega prvaka v naslednjih dneh. Pač, spremenil se bo: gotovo bo še bolj „zastrupljen“ s kraljevsko igro!

J. SPLIČAL

Tako je, če pride v Novo mesto Plečaš. V eni roki rože, ki mu jih je v imenu tovarne Novoteks podarilo ljubko dekle, v drugi nalivno pero, ki ga je moral tisti dan kar dvakrat napolniti. Mladih ljubiteljev kosarke, ki so nabirali avtograme, ni in ni hotelo biti konec. Ob koncu je izjavil, da ga na kosarkarskem igrišču roke „manj“ bolijo kot pa, kadar se mora podpisovati. (Foto: S. Mikulan)

Mokronog pred svojim velikim dnevom

Letošnji mokronoški karneval bo, kot napovedujejo organizatorji, „naj-naj“ v 6-letnem zaporedju in v vsej dosedanji mokronoški larfariji, ki ima že polstoletno tradicijo. Slabo se piše humorju na Slovenskem, kjer kot da živi čemerer narod, zato je vsak poskus v tej smeri vreden pozornosti, mokronoški pa še posebej.

Kdor „Mokronazarje“ malo bolj uspehu na tem področju. Temeljite pozna, se ne bo čudil njihovemu pustne priprave se začno s tajnim se-

Je vir vseh norčij, domislic, mokronoške „eksplozije prebivalstva“, da bodo za pusta iz trga preskočili v velemesto, posebna voda? Zaenkrat smo pretihotapili le osnutek etikete!

Povabite mlade s podeželja

Prejšnjo soboto so se mladi iz Industrije motornih vozil zbrali na drugi redni letni konferenci, kjer so ocenili delo v preteklem obdobju. Iz poročila predsednice mladinske organizacije je bilo razvidno, da so razen srečanja z mladimi iz Tomosa in TAM organizirali tudi desetdnevno letovanje na morju, izvedli dve anketni listi za članarino in anketo, s pomočjo katere so zbrali kandidate z nedokončano osemletko. Organizirali so dopolnilno šolanje, vendar ni uspelo, ker se je prijaviло premalo mladincev. Skupaj s komunisti podjetja so v svoje vrste sprejeli 10 novih komunistov, obenem pa so ugotovili, da bi morali sprejeti še več mladih, ki v njihovi tovarni številčno prevladujejo.

Pokritizirali so tudi kulturno in športno življenje, ki morata odslej zaživeti, nato pa so razpravljali še o stanovanjski problematiki, marksističnem izobraževanju mladih in o vprašanju vajencev.

Konferenci je prisostvoval tudi generalni direktor Jurij Levičnik, ki

KVARTANJE ZA DENAR – V gostilni Per so zalotili Novomeščane Antona Djirliča, Franca Pelka in Josipa Djirliča, ki so kvartali za denar. Vse tri so prijaviли sodniku za prekrške.

je mlade za prizadevnost pohvalil. Poudaril je, da je potrebno poiskati še ustrežnejše oblike povezovanja mladih v aktivno in še bolj pritegniti k delu mlade s podeželja.

Sentjernejska „Kurentova oblast“ je že teden dni pred največjim praznikom postavila na trgu v Sentjerneju petelina. V nedeljo bo Kurentov sprevod, v torek ob 15. uri kronika in hudomušne točke, v sredo pogreb, podeljevanje medalj. Sicer pa – vabljeni... (Foto: T. Bučar)

stankom larfarjev že pred novim letom. Ves poznejši čas pilijo domislice, saj ni lahko priti do ostrih puščic, ki dobro zadevajo in hkrati ne žalijo. Prislunhijo vsi stanovi, za karneval se vneto pripravljajo cibani, pionirji, kmetje, delavci, obrtniki, upokojenci, vse, kar premore to staro trško naselje.

Kaj zato, če Mokronog povojna leta tako počasi napreduje! Vsaj za pustne dni je središče občine, če ne celo Dolenske. Letos, ko bodo uprizorili velemestno oncet, bodo kraj oklicali za velemesto ter podelili 40 ulic imena in jim ne bo treba Avnije karnevalov deliti na tri dele, kot so morali lani narediti Trebanjci, ki imajo nemalo težav z imenovanjem ulic.

Kdor bi želel kaj več videti in zvedeti o vsem tem, naj pride v Mokronog v nedeljo popoldne.

„POT DO ZLOČINA“

Mladinska dramska skupina iz žužemberške Iskre je prejšnjo soboto gostovala v Sentjerneju s tridejanko Miška Kranjca „Pot do zločina“. Predstavo soboto gostovali v Sentjerneju s tridejanko Miška Kranjca „Pot do zločina“. Predstavo je plačal sindikat Iskrinega obrata, dvorana pa je bila popolnoma zasedena. To dokazuje, da prebivalci Sentjerneja podobnih prireditev močno pogrešajo, zato težko pričakujejo, da bo s predstavami začela domača gledališka sekcija.

T. BUČAR

POŽAR V SPALNICI

20. februarja popoldne je Anica Knez iz Skrovnika pri Mokronogu vključila v spalnici električni blazini. Zvečer, okoli 22. ure je hotela spat, vendar je v spalnici opazila, da je vse zadimljeno. Takoj zatem je izbruhnil požar in zajel vso spalnico. Skupno z možem in sinom so požar pogasili. Uničeno je pohištvo, posteljnina in okajeno zidovje. Škodo so ocenili na 20.000 dinarjev.

PUST BO LEŽAL NA PARAH PRI ROJCU

Pustne prireditve imajo v Črnolju dolgoletno tradicijo in močr korenine, vendar se zadnja leta dimačini niso izkazali z večjimi prireditvami v maskah. „Pustni razgraj čij“ pa so letos oživel, izvolili z predsednika Antona Kramariča, z tajnika Franca Grahka in za blagajnika Jožeta Pluta. Odbor se je sestil in ima tudi program torkovega karnevala in pogreba pusta naslednj dan.

Razglas o prireditvah bo dal Črnoljecem v javnost v torek do poldan ob 9. uri na krajevno občinski način. Pust bo ležal na parah v gostilni Rojce. H kropitvi „pokojnik“ kakor tudi h torkovemu karnevalu vabijo številna zija. Obe prireditvi bosta ob 16. uri.

KAMILO WEISS

V petek, 23. februarja, sta se na tretjem „Šahovskem muzikalu“ v Kočevju pred nabito polno dvorano pomerila v znanju Vinke Farkaš in Marko Štumbelj. Zmagal je Marko, ki je zbral 20 točk, Vinko pa 18. V kulturno-zabavnem programu so sodelovali pesnik Toni Vovko iz Novega mesta, humorist Tone Fornezzi-Tof, Miha Dovžan, harmonikar Jože Burnik, pevka Ivanka Kraševc in še nekateri. Pokrovitelj tretjega šahovskega muzikala je bila OPREMA iz Kočevja. Na sliki: Miha Dovžan in Ivanka Kraševc. (Foto: F. Brus)

Govornik Jaka nekega dne v letu 1972:

Tovariš Zavrelca je vsega spoštovanja vreden mož. Vsi poznamo njegove zasluge iz preteklosti, iz najtežjih dni, ko je nesebično zapustil družino in se nam pridružil. Njegova svetla zvezda nas je vodila po poti, ki je bila trnova in blatna. Ni se ustrašil naporov, ni se bal smrti, z dvignjeno glavo je stopal, je tekkel od zmage do zmage. Zadnji kosček kruha je delil s tovariši, vedno je bil pripravljen za šalo, vedno – tudi v najtežjih in brezizhodnih situacijah – mu je igral na obrazu spodbuden nasmešek... In po vojni, tovariši! Ko je bila domovina v ruševinah, tovariš Zavrelca ni stal križem rok, zavihal je rokave, pljunil v roke, prijel kramp ali lopato in jo vihtel noč in dan. Ni poznal počit-

KOT VLEČE VETER

ka, ni poznal besedice NE. Lastne želje in težave je potisnil v stran in po njegovi zaslugi imamo pred seboj to stavbo, ki je v okras in ponos našemu mestecu. Njegove kaplje krvi so vzdane v te lepe bele zidove, tovariši, njegov znoj je pomešan v malto, njegova leta življenja so v rdeči opeki. Lahko rečem, da je prečudovita stavba zrasla na ramenih tovariša Zavrelce, in ima me, da bi vzkliknil: Postavimo tovarišu Zavrelci spomenik za žive dni!...

Govornik Jaka nekega dne v letu 1973:

Tovariš Zavrelca je gnil panj v naši družbi, tovariši.

Ko so drugi od gladi umirali po hostah, je tovariš Zavrelca sedel za pečjo. Za zakurjeno pečjo, tovariši, in se stiskal v naročje svoje sumljive žene. Ko mi nismo imeli niti kosčka kruha, tovariši, se je Zavrelca basal s pohanimi piščanci, pil šampanjec in druga tuja vina. Pomislite tovariši, tuja vina! Ko smo mi vihteli krampe in lopate s krvavimi žulji na rokah, je Zavrelca stal ob strani in se nam posmehoval z zlatimi zobmi. Pomislite, tovariši, v tistih časih pomanjkanja, ko nismo imeli ne olja ne sladkorja ne moke, se je Zavrelca smejal z zlatimi zobmi, s kapitalističnimi zobmi, ostanke. Že dolgo sem slutil, že dolgo

poznam ta skriti, potuhnjeni in hinavski obraz, že dolgo sem vedel, da se pod lepim videzom skriva podlost, hinavščina, tatinstvo. Tovariši, tak plevel je treba izkoreniniti, da nam ne okuži zdravega rodu. Tovariš Zavrelca se je okoriščal, živel je kot troj sredi čebel, redil se je pod okriljem delovnih ljudi. Ko smo drugi gradili mesto, tovariši, ko smo drugi zidali to lepo stavbo, ki se je danes sesula v prah in kamenje, je Zavrelca potiskal svoje grabelne roke v žepo do kolen, se prismuknjeno rezal in se norčeval iz nas, ki smo delali, iz nas, ki smo kaplje svoje krvi vzdavali v bele zidove, ki smo svoj znoj mešali v malto, ki smo svoja leta dajali v rdeče opeko. Ima me, da bi vzkliknil: Naj trava pokrije spomin nanj!...

TONI GAŠPERIČ

tradicionalna pustna zabava
otočcu na
 V SOBOTO, 3. MARCA BO PEL ALFI NIPIC V TOREK, 6. MARCA PA MARIJANA DERŽAJ IGRALI BODO ORIONI!
 REZERVACIJE: V SOBOTO 40 DIN V TOREK 30 DIN

Sedem avtov je plesalo

Med Ortnekom in Poljanami v ribniški občini so imeli 23. februarja od 5. ure do 7.45 pravi ples na ledu, ki se je najslabše končal za avto, ki ga je vozil Avgust Karner iz Brež.

Na blagem, preglednem ovinku pri vasi Praproče je bila cesta Kočevje-Skofljica poledenela v dolžini dobrih 100 m, medtem ko nikjer drugje na tej cesti ni bilo ledu. Naj so avtomobili pripeljali z ribniške ali ljubljanske smeri, jih je zanašalo in premetavalo sem ter tja, dokler jih ni koraj vseh zaneslo s ceste. Največ sreče sta imela še dva tovarnjaka, ki le zaradi robnika pri občestnem jarku nista zapeljala s ceste.

Avtomobil, v katerem sta se peljala brat in sestra Karner iz Brež, je zaneslo celo v potok. Čeprav sta bila oba lažje poškodovana, je priselben brat le rešil sebe in sestro, da nista utonila. Na njunem avtu je za okoli 15.000 din škoda, medtem ko je

škoda na šestih drugih avtomobilih manjša. J. P.

K SREČI LE STRAH

Ko se je 34 žensk iz Vinice in okolice 20. februarja zvečer vozilo iz Novega mesta proti domu, so doživele zvrhano mero strahu. Vse ve-sele, ker bodo dobile zaposlitev v domačem kraju, ko bo zgrajen obrat tovarne NOVOTEXS – zdaj so na priučevanju v Novem mestu – so klepetale, naenkrat pa je avtobus v ovinku pri viniškem Suhorju zaneslo. Zdrknil je s ceste na njivo, po 50 metrih znova zavil na cestišče in se prekucnil na bok ter v takem položaju drsel naprej.

V nesreči je bila poškodovana le Marija Simčič iz Preloke, ki je sedela zraven vožerja, drugim potnicam pa ni bilo nič, zaužile so le veliko strahu. Na avtobusu je za okrog 10.000 din škoda.